

สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๓ พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

ISSN 0857-5002

เหรียญที่ระลึก เนื่องในโอกาส
 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
 กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 ทรงสอน ณ ทร.จปร. ครบรอบ ๔๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๖๓)

เหรียญทองคำ

เหรียญเงิน

เหรียญทองแดง

ขมวดเพียงวาทะทวารวดี

เชิญมงคลรัตนารักษ์คนศกัเสวีลดี
 น้อมเกล้าถวายสตัย พระพร
 ในโอกาสปีติกาลสมัยประณมกร
 ส่วนทพรจากร ประช่า
 สีสืบสำนวนพรชเฉลิมพระชนมว
 จันทาทพระองคร่า- ชิน
 องค์สมเด็จพระสุทิตาพิมลสชะนรี
 ขอทรงพระบรมปรัด สราญ
 คู่บุญญาทคมนตรีสยามมณญะการ
 ยั่งยืนพระชนม์น่าน นรินทร
 จปร. จิตะยาสดานชุลิกจันท์
 สามีคดียานันท์ ถวาย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
 ข้างพระทศกรัจริงเวียนนายร้อยทรงจจจอมเกล้า
 พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒๕๖๒ ๒๕๖๒
 จจ. สกค. รร. จปร.
 ผู้ประพันธ์
 ประเภทคำประพันธ์ สัทศิลป์กวีนิพนธ์

สารบัญ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

หน้า
๗

เยี่ยมทหารพันธุี่ดี ร้อยเอ็ด

พระราชนิพนธ์ ใน พล.อ.หญิง ศ.เกียรติคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เยี่ยมทหารพันธุี่ดี ร้อยเอ็ด	๗
ทูลกระหม่อมอาจารย์กับ ๓๐ ปี	๑๗
เก็บตกคำสอนทูลกระหม่อมอาจารย์	๒๕
หลักการว่าหน้าที่ถูกวิธี	๓๓
เปิดโลกความรู้เทคโนโลยีป้องกันประเทศ	๓๙
เรื่องเล่าอาคาร ๑๐๐ ปี	๔๕
แผ่นดินไทยทุกที่มีเรื่องเล่า (1)	๕๒
ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	๕๗
ไฟรักไฟสงคราม	๖๒
การปรับปรุงวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	๖๗
เรื่องต้องรู้ก่อนฉีดวัคซีนโควิด-19	๗๗
สมุนไพรน้ำรู้ฟ้าทะลายโจร	๘๕
ประสบการณ์ต่างแดน ตอนที่ ๒	๙๕
มือใหม่.... ท่องเที่ยวดูนกเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ	๑๐๓
ใครอะไรที่ไหน	๑๐๘

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

๒

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๔

21

พฤษภาคม
2564

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร

ผบ.รร.จปร. นำคณะข้าราชการ รร.จปร. ร่วมบันทึกแถบวีดิทัศน์ถวาย
พระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 3 มิถุนายน 2564 ณ ททบ.

News & events

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร

ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีกล่าวอวยวาทราชสดุดีและลงนามถวาย
พระพรชัยมงคล ในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
3 มิถุนายน 2564 ณ บริเวณลานด้านหลังพระบรมราชานุสาวรีย์ ร.5 บก.รร.จปร.

2
มิถุนายน
2564

15
มีนาคม
2564

พล.ต. ปิยพงษ์ กลิ่นพินธุ์
รอง ผบ.รร.จปร.(1) เป็นประธานในพิธีขอขมาลาอุปสมบทของ นนร. ประจำปี 2564 ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร.

News & events

พล.ต. ปิยพงษ์ กลิ่นพินธุ์
รอง ผบ.รร.จปร.(1) ร่วมพิธีประดับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษทหารจู่โจม
หลักสูตรการรบแบบจู่โจม รุ่นที่ 128 (นนร.) ณ ลานด้านหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช แผนกจู่โจม สอ.กศ.รร.ร.ศร. จว.ป.ข.

22
มีนาคม
2564

25
มีนาคม
2564

พล.ท. จิรเดช กมลเพ็ชร
ผบ.รร.จปร. นำคณะข้าราชการและ นนร. ชั้นปีที่ 4 เข้าศึกษาดูงาน
โครงการทหารพันธุ์ดี กองทัพบกที่ 3 ณ ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ

News & events

พล.ท. จิรเดช กมลเพ็ชร
ผบ.รร.จปร. นำคณะข้าราชการและ นนร. ชั้นปีที่ 4 เข้าศึกษาดูงาน
การฝึกการดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริง (CALFEX) การฝึกตรวจสอบ
และประเมินผลการฝึกเป็นหน่วยกองพัน ประจำปี 2564
ของหน่วย พล.ม.1 กองทัพบกที่ 3 ณ เนินคนดู เขาขึ้นก อ.ทองแสนขัน จว.อ.ต.

26
มีนาคม
2564

พล.ท. จิรเดช กมลเพ็ชร
 ผบ.รร.จปร. พร้อมด้วยข้าราชการ,
 สมาคมแม่บ้าน ทบ.สาขา รร.จปร. และ นนร. ชั้นปีที่ 1 ร่วมบริจาคโลหิต
 ถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
 เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 69 พรรษา ณ สโมสร นนร.

2
 เมษายน
 2564

News & events

8
 เมษายน
 2564

พล.ท. จิรเดช กมลเพ็ชร
 ผบ.รร.จปร. ต้อนรับคณะ สน.ผชท.ทหาร ออสเตรเลีย/ไทย
 ซึ่งคณะประกอบด้วย พ.ท. Nick Beumer (นิก บอเมอริ) รรท.ผชท.ทหาร ออสเตรเลีย/ไทย
 และเจ้าหน้าที่ สน.ผชท.ทหาร ออสเตรเลีย/ไทย รวม 3 นาย เพื่อมอบถ้วยรางวัล
 พล.อ. สายหยุด เกิดผล ประจำปี 2564 ให้แก่ นนร.พีรวัส ชูศักดิ์ ชั้นปีที่ 1
 ณ ห้องรับรองรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร.

เสนาศึกษา

เยี่ยมทหารพันธุ์ดี ร้อยเอ็ด

พระราชนิพนธ์ ใน พล.อ.หญิง ศ.เกียรติคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในเดือนมกราคม ข้าพเจ้าประสบอุบัติเหตุรถล้ม ข้อเท้าทั้งสองข้างหัก มีน้อยคนที่จะเป็นมากขนาดนี้ ต้องถูกผ่าตัดใหญ่ หลังจากนั้นต้องพยายามฟื้นฟู การเดินไม่ได้ นำสู่ปัญหาสุขภาพหลายอย่าง ต้องขอบคุณอย่างมากที่หมอพยาบาลนักกายภาพบำบัด ดูแลอย่างดี ทุกคนพยายามแก้ไขปัญหามีอยู่ มีพี่น้องเพื่อนฝูงให้กำลังใจ มาถึงตอนนี้ครบ 4 เดือนเต็ม เกือบ 5 เดือนแล้ว ได้ออกไปทำงานภาคสนามเพราะ พอจะเดินได้ แต่ยังต้องมีคนช่วยระวังไม่ให้ล้มไปอีก ขึ้นบันไดชันสูงไม่ได้ ลงบันไดไม่ได้ หรือว่ายังไม่ถนัด

ที่ต้องระวังมากคือเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว ที่โรคโควิด 19 จ้องทำร้าย จะไปไหนก็ใช้วิธีออนไลน์ ซึ่งพอจะได้เยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ ตามหลักที่จะไปออนไลน์ คือเป็นที่เคยไปแล้ว จะได้เข้าใจสถานที่ไปเยี่ยม แต่ถ้า เป็นสถานที่ใหม่ต้องไปด้วยตัวเอง ถ้าเยี่ยมชาวบ้าน ควรไปเยี่ยมด้วยตัวเอง

คราวนี้ไปร้อยเอ็ดนั่งเครื่องบินไป และนั่งรถไปสวน สมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ด เพื่อเปิดหอโหวด เป็นหอสูง แบบหอชมวิว

ขึ้นไปข้างบนเห็นวิวในสวนสมเด็จพระฯ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งบึงพลาญชัย ซึ่งพระยาสุนทรเทพภิกษุเจ้า (ทอง จันทรางศุ) เป็นคนสร้าง

ยังมีห้องไหว้พระ ห้องนิทรรศการ ชั้นล่าง เรื่องโหวด เครื่องดนตรีอีสาน อาจารย์ทรงศักดิ์ ศิลปินแห่งชาติ อธิบาย มีนิทรรศการเรื่องรัชกาลที่ 7 ของสถาบันพระปกเกล้า

จากนั้นนั่งรถต่อไปมณฑลทหารบกที่ 27 ค่ายประเสริฐสงคราม อำเภอเมืองร้อยเอ็ด รับประทานอาหารกลางวันอยู่คนเดียวตามระบบป้องกันโควิด 19 ที่จริงรับประทานด้วยกันเป็นการสังสรรค์ทำให้สุขใจ แต่ในบรรยายกาศนี้เราต้องคิดเสียว่าไปทำงานอย่างเดียว ถ้าทำอะไรไม่ถูกต้องตามระบบของหมอคนเดียวไม่ได้ไปจะยิ่งแย่ ระหว่างอาหารมีวงดนตรีของค่ายแสดงขับกล่อมอย่างไร้สาระ

เมื่อรับประทานเสร็จไปโครงการ "ทหารพันธุ์ดี" มณฑลทหารบกที่ 27 ปลูกต้นมะม่วงมหาชนก ที่มูลนิธิชัยพัฒนาจัดมาให้ พลตรี ธวัชชัย แจ่มประจักษ์ ผู้บัญชาการมณฑล บรรยายเรื่องค่ายและเรื่องโครงการ ค่ายประเสริฐสงครามนี้ตั้งชื่อตาม พลตรี พระยาประเสริฐสงคราม (เทียบ คมกฤต) ซึ่งพัฒนาหน่วยให้เจริญรุ่งเรือง เช่น ตัดถนนที่ใช้จนถึงปัจจุบัน ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างดี

พัฒนาท้องถิ่น กำลังพลจึงสร้างอนุสาวรีย์ของท่านไว้ที่หน้าค่าย ผู้บังคับบัญชารุ่นต่อ ๆ มากับกำลังพลและครอบครัวได้ช่วยกันพัฒนากัน จนเป็นค่ายที่สวยงามและร่มรื่น มีร้านอาหาร มีวงดนตรี มีศูนย์การเรียนรู้ เป็นที่ท่องเที่ยว นอกจากงานด้านการทหารแล้ว ยังช่วยกับส่วนราชการอื่น ๆ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ราษฎรในจังหวัดร้อยเอ็ดและยโสธร เมื่อมีภัยพิบัติต่าง ๆ สร้างความอยู่ดีมีสุข

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

เมื่อรัชชัชย มาเป็นเสนาธิการที่นี่ เมื่อ พ.ศ. 2560 ก็เลือกบริเวณที่ติดห้วย ทำศูนย์การเรียนรู้ มีกิจกรรม 9 ฐานการเรียนรู้ได้แก่

- การให้ความรู้ตามศาสตร์พระราชา
- การทำฝายชะลอน้ำ
- การปลูกพืชผสมผสาน
- การปลูกพืชสมุนไพร
- การเลี้ยงสัตว์
- การปลูกหญ้า
- การเลี้ยงปลา
- การทำปุ๋ยหมัก
- การทำนา

ทางค่ายไปประชุมกับมูลนิธิชัยพัฒนา นำกำลังพลไปอบรมที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ทำโครงการ “ทหารพันธุ์ดี” 71 ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปอเทือง และ filter cake ปลูกผักต่าง ๆ ทำโครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง โครงการ “ผักปลอดภัย”

เก็บเมล็ดปลูกหมุนเวียน ที่เขาปลูกเห็นพริกอย่างหนึ่งเป็นพริกขี้หนูล้นแลอุตรดิตถ์ เอามาจากนานมาถึงที่นี้ดกเป็นพิเศษ ออกเป็นพวง และพืชผักที่ปลูก เข้าโรงครัว ขายเป็นรายได้ ลดรายจ่ายกำลังพล ขายให้ประชาชนราคาเยอ และเพื่อเป็นพันธุ์พระราชทาน สำหรับทหารที่จะปลดประจำการ ให้เมล็ดพันธุ์ไปปลูกที่บ้าน และให้ไปชักชวนญาติ และเพื่อนบ้านปลูกด้วย นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ยังขายให้ประชาชน ที่มาออกกำลังอีกด้วย ช่วยโรงเรียนอีกหลายโรงเรียน

มีการเลี้ยงสัตว์ปีก เช่น ไก่ประดู่หางดำ ไก่เหลืองหางขาว เปิดไข่บางประกง เลี้ยงปลากินพืช เช่น ปลานิลจิตรลดา ปลาดตะเพียน น่าจะมีปลาชิวปลาสร้อยด้วย เพราะมีพวกพัฒนาชุมชนมาสอนทำน้ำปลาแท้ สูตรโบราณ ทำจากปลาน้ำจืด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

ใช้ไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์สูบน้ำเข้าบ่อปลา

ทำโครงการบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์
กำจัดของเสียจากชุมชน ใช้พืช เช่น ผักตบชวา ฐปฤษา
พุทธรักษา ดุจดมลาวะ

ในค่ายทำปุ๋ยสูตรพระราชทาน ทำน้ำส้มควันไม้

สอนเด็กนักเรียนโครงการ “ชุมชนเบิกบาน อาหาร
ปลอดภัย” ซึ่งเป็นโครงการใหม่

พันเอก นายแพทย์ชูศักดิ์ ลั่นทอง อธิบายเรื่อง
การแพทย์ทางเลือก ปลูกผักปลอดภัย พิษสมุนไพร
ลูกประคบ น้ำมันไพล ร่วมมือกับโรงพยาบาลธวัชบุรี
มีการสอนอาชาบำบัด ช่วยเด็กพิการ
มอบเครื่องมือแพทย์หลายอย่างให้โรงพยาบาล

การปลูกเห็ดป่า เห็ดโคน เห็ดระโงกขาว
เห็ดระโงกเหลือง เห็ดเผาะ เห็ดตับเต่า เห็ดขอนขาว
เห็ดนางรม เห็ดบดหรือเห็ดกระด้าง เห็ดไค เห็ดน้ำหมาก
เห็ดผึ้ง

หญ้า เช่น หญ้าแพงโกล่า หญ้าเนเปียร์
หญ้าหวานอิสราเอล หญ้าแฝก หญ้ากินนีสีม่วง

“ทางนี้มีผลผู้คนรักกัน” โครงการนี้ เริ่มต้นทำคือปลูก
ไม้ผลไว้ยึดดินร่วมกับพืชอื่น ๆ สองข้างทางที่เรียงราย
ภายหลังชาวบ้าน และโครงการต่าง ๆ นิยมกันมาก
ที่นี้ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น น้อยหน่าปากช่อง
ลำไยอีดอ มะม่วงโชคอนันต์ มหานคร และงามเมืองย่า
ส้มโอทับทิมสยาม ขนุนทองประเสริฐ ทุเรียนภูเขาไฟ
สละอินโด และ อินทผลัม

พืชบางอย่างปลูกบนกระบะยกสูงทำให้ทนไม่เนา
เวลาฝนตก

ตอนท้าย ๆ นั่งดูโครงการในรถ

จากนั้นนั่งรถไปค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
กองพลทหารราบที่ 6 อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ย้ายมาเมื่อปี พ.ศ. 2527 พลตรีอดุลย์ บุญธรรมเจริญ
ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 6 อธิบายโครงการ

“ทหารพันธุ์ดี” ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลี้ยงปลา ตอนแรกไปดูที่ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถที่พิษณุโลก ซึ่งเป็นแบบที่ถูกหลักวิชา และไปดูที่ชาวบ้านเลี้ยงปลา อย่างง่าย และที่โครงการ “บางขอม” ของมูลนิธิชัยพัฒนา ที่นครนายกซึ่งถือว่าเป็นวิธีการกลาง ๆ

นายทหารรายงานเกี่ยวกับการผลิตสัตว์ปีก

ดูโครงการเลี้ยงไก่ “เพื่อนช่วยเพื่อน” ที่ค่ายรัตนพล หาดใหญ่ เลี้ยงไก่ประดู่หางดำ และไก่พื้นบ้าน เหลืองหางขาว แล้วมาทำที่ค่ายนี้ ผลิตพันธุ์พระราชทาน ผลิตอาหารไก่เองเพื่อลดต้นทุน และฉีดวัคซีนให้ไก่

ข้าพเจ้าให้อาหารไก่โดยวิธีที่ค่อนข้างพิเศษ คือ เล่นดนตรี ข้าพเจ้าตีระนาด และมีดนตรีพื้นเมืองคือ แคนและโหวดประกอบ เพลงลายโปงลาง เมื่อเล่นจบ อาหารหล่นลงมาในเล้าไก่ ไม่ทันดูว่าหล่นอย่างไร เพราะมีว่แต่เล่นดนตรี

โครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” ปลูกสองพันกว่าต้น มีโครงการ “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” ทำในโรงเรียนริม แม่น้ำโขงที่อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ โรงเรียนบ้านโง่งนขาม โรงเรียนบ้านดงนาม มีการเลี้ยงเบ็ด เบ็ดเทศ ไก่ ปลา กบ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

การเลี้ยงปลา ทหารซ่อมกระชังได้ มีการผลิตพันธุ์ปลานิลพระราชทาน ตั้งแต่ผสมพันธุ์เคาะไข่จากปากปลาการแยกเลี้ยงให้อาหารที่ผลิตเองให้ปลาวัยต่างๆ เช่น วัยที่ยังเล็ก ใช้อาหารปลาปน รำอ่อน ไตหนอยมีกระถิน ผักบุง ผักตบชวา ปั่น ปั่นเม็ด ราคาที่ผลิตย่อมเยากว่าที่ซื้อ เสียแต่ว่าอาหารที่ทำเองลายน้ได้ไม่นาน การชั่งน้ำหนัก ใส่น้ำในถุงพระราชทานอัดออกซิเจน ปิดถุง ขนส่ง

การส่งสู่ชุมชน ที่เครือข่ายโรงเรียนต่างๆ ทหารที่ปลดประจำการแล้ว ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวของร้อยเอ็ดเอาเด็กมาฝึก ในโครงการ “ครอบครัวอุ่นใจ ได้ลูกหลานคืน” เด็กมาฝึกเลี้ยงเป็ด ไก่ และปลา เด็กๆ ที่มาฝึกเขียนภาพเขียนเรื่อง

เครือข่าย “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ครอบครัวตัวอย่าง หมู่บ้านชายแดนไทยกัมพูชา

ปลูกมะม่วงพันธุ์มหาชนก (ชัยพัฒนาจัด)

พุดกับทหาร มีทหารจากค่ายเปรม ตินสุลานนท์และ
ค่ายศรีพัชรินทรมาเชิญให้ไปเยี่ยมเดือนหน้า เขาเลี้ยงไก่
มีไก่ซึ่งเป็นไก่พื้นเมือง

มอบเมล็ดพันธุ์ให้แม่ทัพภาคที่ 2 พลโท ธเนศ
วงศ์ขุ่ม และ พลตรี อุดลย์ บุญธรรมเจริญ
ถ่ายรูปหมู่ ฝนตกหนักพอดี

รับประทานอาหารเย็น เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ
ฝนหยุดพอดี
กลับกรุงเทพฯ

เนื่องจากร่างกายยังไม่แข็งแรงสมบูรณ์
ความจำยังไม่ค่อยดี จึงยังเขียนไม่ได้ละเอียด
และมีข้อผิดพลาดบ้าง ต้องขอภัยไว้ ณ ที่นี้

CRMA

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

เสนาศึกษา

นุกรณม่อมอาวธารงกิน

๗๐ ปี โครงการเอกสารตัวอักษรทางประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ
ในพระราชนัดดา

ตอน ๑ ความเป็นมา: พระราชนัดดาและพระราชนัดดา

พันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ

“ตั้งแต่เรียนปริญญาตรีข้าพเจ้าได้ศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลเอกสาร ที่มีทั้งเอกสาร
ชั้นต้นที่ตีพิมพ์แล้ว เอกสารชั้นต้นที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์ และเอกสารชั้นรองที่มีนักวิจัยค้นคว้า
เอกสารชั้นต้นแล้วมาตีความเขียนเป็นบทความหรือหนังสือ อาจารย์ให้พวกเราได้ใช้เอกสาร
ชั้นต้นที่ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จะเขียนเรื่องใดก็ใช้แฟ้มของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เมื่อเข้ามา
ทำงานที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย
ก็ต้องใช้เอกสารในลักษณะเดียวกันนี้

นอกจากเอกสารที่มีอยู่ในประเทศไทยแล้ว มีเอกสารเกี่ยวกับประเทศไทย ที่เก็บไว้ที่
หอจดหมายเหตุในต่างประเทศไม่น้อย...”

(พระราชนิพนธ์คำนำ “๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ :
ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย
เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

บทนำ

“...นอกจากเอกสารที่มีอยู่ในประเทศไทยแล้ว
มีเอกสารเกี่ยวกับประเทศไทย ที่เก็บไว้ที่หอจดหมายเหตุ
ในต่างประเทศไม่น้อย...” ตามพระราชนิพนธ์คำนำนี้
สะท้อนพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพลเอก
หญิง ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จฯ พระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในเรื่องการรวบรวมเอกสารสำคัญของไทยจาก

หอจดหมายเหตุต่างประเทศ และต่อมาเป็นที่มาของ
การดำเนินการโครงการ หอจดหมายเหตุของ
กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า (โครงการ หอจดหมายเหตุ กปศ.
สกศ.ร.จปร ในพระราชดำริฯ) ที่พระองค์ทรงริเริ่ม
และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตลอดสามทศวรรษ
ทั้งในการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารสำคัญ
ทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ผลการดำเนินการของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร ในพระราชดำริฯ ในรอบสามทศวรรษที่ผ่านมา ถือได้ว่าเป็นการริเริ่มที่ทำห้ายและสร้างสรรค์พื้นฐานที่สำคัญให้แก่คนไทยและสังคมไทยอย่างดียิ่ง เนื่องจากในการทบทวนวรรณกรรมหรือการสำรวจงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่พบว่ามึงานเขียนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องหรือจัดอยู่ในลักษณะเดียวกันกับโครงการนี้มาก่อน ทั้งด้านการรวบรวมและจัดเก็บตัวเอกสารต่างประเทศ และด้านการนำเอกสารดังกล่าวไปใช้ประโยชน์หรือการประยุกต์ใช้ในทางต่าง ๆ เช่น ด้านการเรียนการสอน การวิจัยในเชิงลึกทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ การจัดงานสัมมนาทางวิชาการ และการเปิดให้บริการความรู้และเผยแพร่เอกสารสำคัญจากต่างประเทศ แก่นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวทางห้องสมุด online หรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ในโอกาสที่พระองค์ทรงริเริ่มและดำเนินการโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ ครบรอบ ๓๐ ปี ในปี ๒๕๖๔ นี้ ผู้เขียนในฐานะที่มีโอกาสเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดังกล่าว

และต่อเนื่องตลอดมา เนื่องจากทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เขียนค้นคว้าเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (NARA) ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. มาแล้วหลายครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ เป็นต้นมา ทั้งยังทรงสนับสนุนให้มีการจัดงานสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำเอกสารต่างประเทศเผยแพร่แก่ผู้สนใจ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-ปัจจุบัน จึงขอนำประสบการณ์และความรู้ที่พอมืออยู่บ้าง มาเล่าสู่กันฟัง ผ่านการเสนอบทความสั้น ๆ เพื่อแนะนำพระราชกรณียกิจของทูลกระหม่อมอาจารย์กับโครงการที่มีประโยชน์มหาศาลต่อทั้งนักเรียนนายร้อย อาจารย์และผู้สนใจทั่วไป

การแนะนำนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อการสืบสานพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระองค์ ในการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการรวบรวม จัดเก็บ นำเสนองานในการสัมมนาทางวิชาการ การแปล การวิจัยในเชิงลึกต่อไป รวมทั้งการสัมมนากลุ่มย่อย การให้บริการความรู้ทางเอกสารต่างประเทศแก่ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป และการเปิดให้บริการทางห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุด กปศ.สกศ.ร.จปร. การนำเสนอบทความนี้จะแบ่งเป็นตอน ๆ เฉพาะตอน ๑ จะกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ เพื่อเป็นการปูพื้นความรู้ก่อน

ความเป็นมาและการดำเนินการที่ผ่านมา

ทุลกระหม่อมอาจารย์ในฐานะทรงเป็นผู้บริหารของ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. มีพระราชดำริในการดำเนินการ โครงการหอจดหมายเหตุฯ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นมา เพื่อรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ประเทศไทยจากหอจดหมายเหตุของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมัน และจีน ทั้งนี้ นอกจากทรงมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการเรียน การสอนแก่นักเรียนนายร้อย และการวิจัยของอาจารย์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแล้ว พระองค์ยังมี พระราชประสงค์เปิดบริการให้แก่ นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โท และเอก รวมถึง ประชาชนผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงเพื่อ อ่านและใช้ เอกสารดังกล่าวได้สะดวก

ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนแก่นักเรียน นายร้อย และการวิจัยของอาจารย์โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า นั้น ผลงานที่เด่นของโครงการหอ จดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ ที่เคยทำมาแล้ว เช่น ได้เน้นการค้นคว้าและรวบรวม เอกสารชั้นความลับ ระดับความลับมาก-ลับสูงสุด-ลับที่สุด (Top secret) ที่ได้รับการเปิดเผยให้อ่าน หรือเป็นเอกสารที่ปลดความลับแล้ว (declassified documents) จำนวนหนึ่งจากหอจดหมายเหตุ ต่างประเทศของจีน เยอรมนี ฝรั่งเศส รัสเซีย สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอน สำหรับการเปิดเผยความรู้และข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ของไทยในเหตุการณ์สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ และสมัย

สงครามเย็น ให้มีความก้าวหน้า มีความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัย และใช้เป็นบทเรียนสำหรับสังคมไทยได้

กรณีองค์ความรู้และบทเรียนจากแนวทางการบริหาร จัดการกับชาติมหาอำนาจที่ผ่านมา เช่น นโยบายการทูต นำการทหาร ยังคงสะท้อนความรักชาติและความ ซาญฉลาดของผู้นำไทยบนเวทีโลก และเป็นประโยชน์ต่อ สังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีในการรักษาชาติบ้านเมืองและแนวทางการ พัฒนาประเทศให้มั่นคง

สำหรับการเปิดบริการให้แก่ นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โท และเอก รวมถึง ประชาชนผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงเพื่ออ่าน และใช้ เอกสารดังกล่าวได้สะดวก เพราะมี การจัดเก็บข้อมูลเข้าสู่ ระบบที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการสัมมนา กลุ่มย่อยการบรรยายพิเศษ และการจัดงานสัมมนา ทางวิชาการประจำปี เป็นต้น

ภายหลังจากการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารต่างประเทศในระยะหนึ่งแล้ว จึงทำให้มีเอกสารดังกล่าวเพิ่มขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ปัจจุบันมีเอกสารจากประเทศเกาหลี จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี ตุรกี พม่า เวียดนาม และออสเตรเลีย ประมาณ ๒ แสนแผ่น ส่วนใหญ่เป็นเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (US National Archives, USNA หรือ National Archives and Records Administration, NARA) ซึ่งมีข้อมูลสำคัญ ข้อมูลใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยสำหรับนักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไป ในการนี้ทูลกระหม่อมอาจารย์มีพระราชประสงค์ให้เผยแพร่ข้อมูลสำคัญนี้ไปสู่ผู้สนใจในวงกว้างขึ้น โดยเฉพาะนักวิชาการ นิสิตนักศึกษา ด้านประวัติศาสตร์ รวมทั้งแวดวงทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การสัมมนาทางวิชาการตามพระราชดำริฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดสัมมนาทางวิชาการตามพระราชดำริฯ นี้ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและหน่วยงานภายนอก เช่น สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เคยร่วมจัดสัมมนาทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ และแนะนำเอกสารของโครงการ หอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. อย่างเป็นทางการมาแล้วหลายครั้ง

ครั้งแรกเรื่อง “๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดของสงครามโลก ครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารกองจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมัน และจีน” ในโอกาสเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๒ เรื่อง “๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย-รัสเซีย จากมุมมองของเอกสาร รัสเซีย สหรัฐอเมริกา และนักวิชาการไทย-รัสเซียศึกษา” ในโอกาสเจริญพระชนมายุ ๖๒ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๖๐ และครั้งล่าสุด เรื่อง “๗๐ ปี ไทยกับสงครามเกาหลี” เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณยิ่ง เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานและทรงบรรยายพิเศษ เรื่อง “หน่วยบรรเทาทุกข์ สภากาชาดไทยในสงครามเกาหลี” และในงานนี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๒๕๐ คน ประกอบด้วยนักวิจัย นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก และประชาชนผู้สนใจ จาก ๒๓ สถาบันซึ่งเป็นสถาบันการศึกษา ๑๕ แห่งและสถาบันเอกชน ๘ แห่ง

วัตถุประสงค์ของการจัดงานสัมมนาทางวิชาการทุกครั้งนี้ ก็เพื่อให้ให้นักวิชาการ นิสิตนักศึกษาและประชาชนชาวไทยทั่วไปมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลสำคัญเหล่านี้ได้อย่างทั่วถึง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ ความคิดอ่านต่อไปในทิศทางที่ถูกที่ควร เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชากร สังคม และประเทศชาติต่อไปอย่างมั่นคง

ดังนั้น การรวบรวมและจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศกลับมาสู่สังคม ตามการดำเนินการของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ เพื่อนำเอกสารสำคัญดังกล่าวมาเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ความคิดอ่านสำหรับเยาวชนนักเรียน นายร้อย นิสิตนักศึกษา อาจารย์ และนักวิชาการ รวมถึงประชาชนผู้สนใจทั่วไป จึงถือเป็นเรื่องพื้นฐานที่น่าสนใจยิ่งของประชาคมในแวดวงวิชาการประวัติศาสตร์ การศึกษา และการพัฒนาประเทศบนฐานความรู้ให้มั่นคงสืบต่อไป

การดำเนินการและความต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน การดำเนินการของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ ยังคงมีมาอย่างต่อเนื่อง และทูลกระหม่อมอาจารย์ยังทรงเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการดังกล่าว แม้ว่าทรงเกษียณอายุราชการแล้วก็ตาม แต่พระองค์ยังคงให้การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนากิจกรรมต่างๆ ที่ทรงริเริ่มและวางรากฐานไว้อย่างต่อเนื่องตลอดมา พระองค์จะทรงสนับสนุนต่อไปในอนาคต พระองค์ทรงเน้นไว้ก่อนเกษียณอายุราชการ ความตอนหนึ่งว่า “...สิ่งที่เราทำมาเป็นประโยชน์คุ้มค่า ถึงข้าพเจ้าจะ

เกษียณอายุราชการแล้ว ก็คิดจะเป็นอาสาสมัครโครงการนี้ต่อไป” (พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ข้อมูลจดหมายเหตุ” ใน ๘๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

นอกเหนือจากทรงดำเนินการตามพระราชภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการอย่างมุ่งมั่นแล้ว พระองค์ยังมีพระราชประสงค์กระตุ้นให้นักวิชาการรุ่นใหม่ มีการต่อยอดจากเอกสารสำคัญที่นำกลับมาจากต่างประเทศไปใช้ในการศึกษาวิจัย เพื่อขยายองค์ความรู้ในเชิงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประวัติศาสตร์การเรียนการสอน การทหาร และสร้างความรู้ใหม่ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทยและความสัมพันธ์ไทยกับประเทศต่าง ๆ อีกด้วย เพราะการทรงริเริ่มโครงการด้านการให้บริการทางวิชาการต่างๆ นั้น ก็คือการวางรากฐานสำคัญของการพัฒนาทางวิชาการ ทางการศึกษาวิจัยต่อไปให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

ดังความอีกตอนหนึ่งที่พระองค์ทรงพระราชดำรัสไว้
เมื่อปี ๒๕๕๘ ความว่า

“ข้าพเจ้าดีใจที่มีนักศึกษาสถาบันต่าง ๆ เริ่มมาใช้
เอกสารที่เราไปรวบรวมมาตั้งแต่เมื่อ 20 ปีมาแล้ว
และจะพยายามรวบรวมมาเพิ่มเติมอีก ในครั้งนี้
ได้จัดการประชุมวิชาการเรื่องเอกสารจดหมายเหตุเป็น
ครั้งแรก นอกจากความร่วมมือร่วมใจในกองวิชา
ประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้าแล้ว ยังได้รับความสนับสนุนจาก
อาจารย์นักศึกษา และผู้รู้ภายนอกอีกหลายท่านที่ช่วย
ส่งบทความ และมาร่วมประชุมทั้งเป็นผู้พูด และผู้ฟัง
ซึ่งเราหวังว่าจะร่วมคิด ร่วมวิจารณ์เพื่อให้ความรู้วิชา
การออกเอยขึ้นมาอีก

ถึงข้าพเจ้าจะอภิล่าชีวิตราชการในเดือนหน้า แต่ว่า
จะตั้งใจทำงานและสนับสนุนงานนี้ต่อเท่าที่จะมีความ
สามารถ เพื่อมีส่วนร่วมพัฒนาวิชาการสืบต่อไป”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
“พระราชนิพนธ์คำนำ” ๗๐ ปี
แห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒:
ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ
สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี
ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

ข้อคิดที่น่าสนใจนี้สะท้อนพระราชดำริผู้ใฝ่รู้และ
ความเป็นครูของพระองค์ และอยู่ในกระบวนการ
ในการทรงงานของพระองค์ตลอดมา ดังจะเห็นได้ว่า
การทรงงานตามพระราชภารกิจของพระองค์ในด้าน
ต่าง ๆ ทั้งด้านปรัชญาการเรียนการสอน การบริหาร
การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การให้บริการทางวิชาการ
และการวิจัยด้านประวัติศาสตร์นั้น พระองค์ทรงมี
เป้าหมายและการดำเนินการอย่างสอดคล้องซึ่งกัน
และกันในการให้ความรู้และพัฒนาทางความคิดอ่าน
เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนนายร้อย “เป็นผู้รักวิชาความรู้ทั้ง
ศาสตร์และศิลป์” ตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมาอย่างมุ่งมั่น
และทรงถ่ายทอดสิ่งดี ๆ นี้สู่โลกภายนอกเสมอ

การจัดสัมมนาทางวิชาการและถ่ายทอดสิ่งดี ๆ
สู่โลกภายนอกนั้น พระองค์ยังทรงสนับสนุนให้มี
การดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดมา ตามโครงการ
จดหมายเหตุ กปศ.สกศ.รร.จปร. ในพระราชดำริฯ
และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นี้ พระองค์ทรงสนับสนุนให้มี
การจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “๕๔ ปี การก่อตั้ง
“อาเซียน” และปฏิภริยาจากโลกมหาอำนาจและ
เพื่อนบ้าน: มุมมองจากเอกสารจดหมายเหตุฯ
ต่างประเทศและนักวิชาการอาวุโส” ซึ่งการจัดสัมมนา
ในครั้งนี้คงได้รับการตอบรับอย่างดีเช่นเดิม
แม้การระบาดของโรค Covid-19 ยังคงอยู่ก็ตาม

โดยสรุป การดำเนินการของโครงการจดหมายเหตุ
กปศ.สกศ.รร.จปร. ในพระราชดำริฯ ยังคงมีมาอย่างต่อเนื่อง
ในปัจจุบัน แม้ว่าทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงเกษียณ
อายุราชการแล้วก็ตาม แต่พระองค์ยังทรงให้การส่งเสริม
สนับสนุนและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทรงริเริ่มและวาง
รากฐานไว้อย่างต่อเนื่องตลอดมา และพระองค์ยังทรง
จะสนับสนุนต่อไปในอนาคต “...สิ่งที่เราทำมาเป็น
ประโยชน์คุ้มค่า...”

หากมีการรวบรวมผู้สนใจเข้าร่วมสัมมนาตลอด ๖ ครั้งที่ผ่านมา และผู้มาใช้บริการความรู้ทางเอกสาร ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ถึงปัจจุบัน ประมาณได้ ว่ามีผู้สนใจเข้าร่วมมากกว่า ๕,๐๐๐ คน และเชื่อว่า ผู้ฟังผู้ร่วมในจำนวนนี้ รวมทั้งวิทยากร คณะคณาจารย์/ วิจัย ผู้รับบริการและผู้ร่วมสัมมนาทั้งหลาย น่าจะได้รับ ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลเอกสารต่างประเทศ ทั้งในด้านการเรียนการสอน การพัฒนาความคิดอ่าน และการศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป ตามพระราชดำริและ พระราชประสงค์ของพระองค์ และย่อมจะส่งผลที่ดีต่อไปในกาลข้างหน้า

บทสรุปและส่งท้าย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ฯลฯ ยังไม่พบว่า มีงานเขียนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องหรือจัด อยู่ในลักษณะเดียวกันกับโครงการนี้ ยกเว้นโครงการ การวิจัยเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยใหม่จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ (Research on Significant Historical Documents of Modern Thai History From Overseas Archives) ของผู้เขียนในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงาน การวิจัยแห่งชาติ และมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานต่อ จากโครงการหอจดหมายเหตุต่างประเทศ กปศ.สกศ. รร.จปร. ในพระราชดำริฯ

ดังนั้นทั้งสองโครงการนี้ จึงถือได้ว่าเป็นงานบุกเบิก ในด้านการค้นคว้า รวบรวมและจัดเก็บเอกสารสำคัญ ทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อเปิดบริการให้แก่ชาวไทย ทั้งนักวิชาการ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป สามารถ เข้าถึงข้อมูลเอกสารดังกล่าวในรูปแบบต่างๆ เช่น การเข้าร่วมงานสัมมนาทางวิชาการประจำปี การสัมมนา กลุ่มย่อยหรือการรับบริการความรู้เอกสารดังกล่าวเป็น กลุ่มคณะ ทั้งในและนอกสถานที่ของโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า การแปลเอกสารสำคัญและการวิจัย เชิงลึก รวมทั้งการเข้าถึงต้นฉบับของเอกสารดังกล่าว ผ่านทางห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุด กปศ. สกศ.รร.จปร.

ผลผลิตของโครงการนี้ตามเป้าหมายในระยะยาว แล้ว จึงมีความสำคัญต่อทั้งนักวิชาการ ประชาชนทั่วไป และประเทศไทย เพราะเป็นการจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ที่สำคัญด้านข้อมูลในลักษณะตัวเอกสาร/ข้อมูลสำคัญ ทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ จากหอจดหมายเหตุ ต่างประเทศทั่วโลก ทั้งเอกสารของประเทศมหาอำนาจ และประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ใน จำนวนที่มากพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ สำหรับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ ความคิดอ่านของผู้คน การเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ และการเปิดประเด็นใหม่ ๆ ของการศึกษาวิจัยทาง ประวัติศาสตร์ไทยในหัวเรื่องหรือช่วงนั้น ๆ ได้ ทั้งก่อน ระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยเฉพาะสมัย สงครามเย็นจนถึงปัจจุบัน

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผลผลิตของโครงการวิจัยนี้มีทั้งผลในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งในระยะยาวคงปฏิเสธไม่ได้ว่า เอกสารข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศจำนวนมากมายและหลากหลายนั้น ย่อมจะส่งผลในเชิงการพัฒนาทางปัญญา คือเป็นเรื่องของกระบวนการพัฒนาความรู้ความคิดอ่านที่เกิดขึ้นเป็นลูกโซ่ เริ่มจากการได้รับข้อมูลสำคัญ ข้อมูลใหม่ เกิดประเด็นใหม่ เกิดการศึกษาวิจัยสร้างความรู้ใหม่ ๆ ทำให้คนไทยเข้าถึงและตระหนักในความสำคัญของหลักฐานขั้นต้น และเกิดความคิดอ่านใหม่ที่อ้างอิงบนหลักฐานอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาความคิดอ่านให้ผู้คนมีคุณภาพและพัฒนาก้าวไปสู่สังคมแห่งความรู้ที่มีเหตุผลและคิดอ่านบนฐานความรู้อย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบต่อไป

ดังนั้น เราในฐานะคนไทย ไม่ว่านักวิชาการ นิสิตนักศึกษา ผู้สนใจทั่วไป หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงควรอย่างยิ่งที่จะร่วมมือร่วมใจช่วยกันรักษาและสืบสานพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระองค์ในเรื่องนี้ต่อไป เพื่อขยายข่ายงานที่พระองค์ทรงวางรากฐานไว้แล้วให้เติบโตยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการรวบรวมและจัดเก็บตัวเอกสารต่างประเทศ และการนำไปใช้ประโยชน์หรือการประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไป ที่สำคัญยิ่งก็คือ การพัฒนาต่อยอดจากแหล่งเอกสารข้อมูลต่างประเทศ หรือ “คลังข้อมูล” ที่พระองค์ทรงดำเนินการมานานกว่าสามทศวรรษแล้ว เพื่อการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (Critical Research Infrastructure) สำหรับการวิจัยด้านประวัติศาสตร์ไทย รวมทั้งการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในอนาคต

CRMA

โดย พ.อ. รศ. ดร. พิรพล สงนุ้ย
ผอ.กปศ.สกศ.ร.จปร.

ฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่ พล.อ.หญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือ “ทูลกระหม่อมมออาจารย์ของเหล่า นนร.” ทรงสอนตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมาคือ “ความรู้และความดี”

บทความต่อไปนี้ ผู้เขียนจะได้นำคำสอนที่ได้พระราชทานแก่ นนร. ที่มาจากการถอดเทปบันทึก พระสุรัสวดีโดย นนร. ชั้นปีที่ ๕ เมื่อธันวาคม ๒๕๔๕ แล้วผู้เขียนได้นำมาเรียบเรียงใหม่เป็นประเด็น ๆ โดยสรุปเป็นคำสอนพระราชทานรวม ๒๙ เรื่อง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติทูลกระหม่อมมออาจารย์ในโอกาสที่ ทรงสอน นนร. ครบ ๔๐ ปี โดยคำสอนที่พระราชทานแก่ นนร. นี้ จะมีทั้งเรื่องวิธีการเรียน วิธีการทำงาน และการดำเนินชีวิต โดยทรงให้ความสำคัญอย่างมาก กับการเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี มีวิสัยทัศน์ รู้จักปรับตัว และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง โดยคำสอนพระราชทานทั้ง ๒๙ เรื่องมีดังนี้

๑. ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์

๑.๑ การศึกษาประวัติศาสตร์ทำให้เข้าใจตนเอง และผู้อื่น

ประวัติศาสตร์และภูมิหลังมีความสำคัญ เช่น การจะรับคนเข้าทำงานต้องดูประวัติความเป็นมา

ว่า มีประวัติอาชญากรรมหรือไม่ ถ้ามี งานบางอย่าง ก็ไม่รับเข้าทำงาน หรือเวลาไปสถานที่ต่าง ๆ ต้องดู ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่นั้น ๆ เทียบกับช่วงเวลา นอกจากนั้นถ้าเราจะทำอะไรขึ้นมาใหม่ก็ต้องศึกษาข้อมูลเก่า เวลาทำวิจัยทุก ๆ อย่าง จึงต้องมีการศึกษาข้อมูลว่ามีใครเคยศึกษาหรือค้นคว้าไว้บ้างแล้ว (วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา (HI 6013) ภาคการศึกษา ๒/๔๔ วันที่ ๑๓ ก.ย.๔๔ นนร. วุฒิปวงศ แก้วบัวเงิน ผู้ถอดเทป)

๑.๒ ประโยชน์ของการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ ร่วมสมัย

หลักสูตรนี้เป็นวิชาบังคับ พอได้ยินคำว่าบังคับสร้าง ความเครียดนะ ที่จริงแล้วเห็นว่า นักเรียนเรียนอะไรต่อ อะไรมากันมากแล้วจนถึงชั้นปีที่ ๕ ซึ่งจะจบแล้ว จึงคิดว่าน่าจะมีส่วนวิชาหนึ่งที่จะเหมือนกับเป็นการสรุปให้นักเรียนที่เรียนวิชาต่าง ๆ มีความสนใจกันไปคนละอย่าง มีความเชี่ยวชาญไปคนละทาง ได้รู้ถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในบ้านเมืองของเราหรือเหตุการณ์ในโลกทั่ว ๆ ไป ว่ามีอะไรเกิดขึ้น บางครั้งเรื่องเล็กน้อยเหล่านี้ก็มี ประโยชน์ สมัยนี้เวลาเรียนจบแล้ว หรือบางที่ยังเรียน ไม่ทันจบต้องออกไปพบใครๆ ก็มักจะพูดถึงเหตุการณ์ต่างๆ จะทำให้รู้จักฟัง คิด และวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ได้ การเรียนรู้

ในวิชานี้จึงเป็นประสบการณ์ที่สำคัญ พอจบออกไปหรือไปทำงานก็ช่วยให้รู้จักคิดหลาย ๆ ด้านได้อย่างรอบคอบ (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๒ พ.ค. ๔๔ นนร. เทววิทยณ์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๑.๓ ต้องดูรากเหง้าพื้นฐานเดิมที่มีอยู่

เขานักเรียนไทยขาดการประยุกต์ ไม่รู้จักนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ ซึ่งไม่จริงเสมอไป บางครั้งเราประยุกต์มากเกินไป ทำอะไรก็เอาแต่ประยุกต์ โดยไม่ดูรากเหง้าพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ (วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๑ พ.ค. ๔๔ นนร. เทววิทยณ์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๑.๔ อดีตจะสอนเรา

คนต่างชาติมองว่าบ้านเราเป็นเกาะแห่งความมั่นคง และเจริญรุ่งเรือง แต่เราเองมองไม่เห็นอย่างนั้น ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา บางครั้งกว่าเราจะรู้ว่าเรามีอะไรดี ๆ เราก็ได้เสียมันไปแล้ว สิ่งดี ๆ ที่อยู่นี้ ปู่ย่าตายายเราสร้างและปกป้องไว้ให้พวกเรา แล้วเราจะทำอะไรให้ประเทศชาติที่ท่านเหล่านั้นรักษาไว้ให้พวกเรา

๑.๕ อดีตจะสอนเรา

โดยการนำเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว จับเอาแต่ละประเด็นมาวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์กับอนาคต เมื่อถึงวันที่เราได้เป็นคนตัดสินใจแล้ว จะได้มีบทเรียนมีแนวทางในการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๓ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๔๓ นนร. ปิยะดนตรี เกิดสุข ผู้ถอดเทป)

๑.๖ เราควรศึกษาสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาในอดีต

ว่าจะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยชาติในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร ประเพณีหรือสิ่งที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นทุกอย่างมีเหตุผล แต่มาถึงปัจจุบัน เหตุผลอาจคลาดเคลื่อนหรือคนเราลืมนั่นเสียมันไป เราจึงต้องพยายามเข้าใจและมองให้ได้ว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์หรือ

โทษอย่างไร

เราควรศึกษาเกี่ยวกับศาสนาความเชื่อไว้ให้หลากหลาย เพื่อวันหนึ่งเราอาจจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนที่หลากหลาย เราจะได้ใช้วิธีประนีประนอมที่ถูกต้อง และจะได้เข้าใจว่าเหตุใดคนที่ต่างจากเราเขาจึงทำอย่างนั้น

(วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๓ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๔๓ นนร. ปิยะดนตรี เกิดสุข ผู้ถอดเทป)

๒. นำความรู้มาพัฒนาชุมชน

ศึกษาว่ารากฐานวัฒนธรรมของเรามีความเป็นมาอย่างไร แล้วก็พยายามนำสิ่งที่ได้นี้มาปรับโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาความเป็นมาของวัฒนธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ที่อยู่ในประเทศเรานี้ก็จะทำให้เราสามารถนำความรู้ที่นำมาพัฒนาชุมชน ช่วยให้เราอยู่อย่างผสมผสานกลมกลืนโดยสงบสุขได้ (วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๑ วันที่ ๑๗ ธ.ค. ๔๑ นนร. ธนศักดิ์ สุขสาโรจน์ ผู้ถอดเทป)

๓. ประโยชน์ของการอ่านหนังสือ

สมัยนี้ความรู้หาได้มากกว่าแต่ก่อนที่สมัยครูอาจารย์เป็นเด็ก โทรทัศน์ที่ดูก็ไม่มีก็ช่อง จนกระทั่งพ่อแม่บอกว่าการหาความรู้ให้อ่านหนังสือ เพราะหนังสือเป็นสิ่งที่ผลิตได้มาก ใครมีความคิดอย่างไรก็เขียนหนังสือแล้วพิมพ์ออกมาเราก็เลือกอ่านและมีความคิดต่าง ๆ ค่อนข้างกว้าง แม้ว่าตอนเล็ก ๆ อ่านได้แต่หนังสือภาษาไทยไม่รู้ภาษาต่างประเทศ และหนังสือภาษาไทยสมัยนั้นก็อยู่ในวงจำกัด การแปลหนังสือยังไม่กว้างขวาง แต่เราก็ได้เรียนรู้ความคิดของผู้คน ต่อมาอ่านหนังสือต่างประเทศได้ อาจเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาฝรั่งเศสที่ได้เรียน ก็มองเรื่องราวที่เราเคยมองแต่เดิมโดยได้ข้อมูลเพิ่มเติม ได้เห็นว่าคนอื่นอยู่ในสถานะอื่นมุมมองอื่นมีผลประโยชน์เป็นคนละอย่างกับเรา เขาคิดอีกแบบหนึ่ง (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๒ พ.ค. ๔๔ นนร. เทววิทยณ์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๔. ระวังเรื่องการชี้นำของสื่อ

ปัจจุบันคนมักจะถูกอิทธิพลที่มีเจ้าของหรือผู้มีอำนาจเพียงไม่กี่คนเป็นผู้ให้นโยบาย เมื่อต้องการให้เราที่มีความคิดไปด้านไหนก็จะเสนอข้อมูลและทำรายงานการออกมาอย่างนั้น การชี้นำของเขาก็อาจทำให้เราคิดแคบได้

(วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๒ พ.ค. ๔๔ นนร. เทวารัตน์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๕. ความยากในการจัดการกับปัญหา

การจัดการปัญหา ถ้ามีแนวทางทำได้อย่างเดียวก็ไม่มียาก ที่นี้ชีวิตที่มันยากคือมีแนวทางหลายอย่าง เราไม่รู้และดูไม่ออกด้วยว่าจะอะไรผิดถูก (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๒ พ.ค. ๔๔ นนร. เทวารัตน์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๖. ต้องรู้จักพิจารณาว่าสิ่งนั้นดีจริงหรือเปล่า

การตกเป็นเมืองขึ้นหรืออาณานิคมของเขาไม่ใช่เรื่องดี คนส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกแบบนี้ แต่บางครั้งเคยได้ยินผู้ใหญ่ด้วยเข้าไปพูดว่า น่าเสียดายที่เมืองไทยไม่เป็นอาณานิคม เราเลยไม่เจริญ มันจริงหรือเปล่า อันนี้ก็น่าคิด ก็เลยสอนลูกหลานว่า ไปเรียนเมืองนอกเพื่อให้รู้เรื่องเขานะ ไม่ใช่เทวดาให้ได้ว่า ให้เห็นจริง ๆ แล้วจะได้รู้ว่าต่างชาติก็มีชีวิตเหมือนคนทั่วไป มีข้อดีข้อเสีย เราก็เลือกเอาข้อดีเขามาใช้ ไม่ใช่ยอมรับนับถือไปทุกประการ นี่ไม่ใช่ของนเปรี้ยวที่พอไม่ได้ก็มาเที่ยวพูดว่าอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ว่ามันต้องดูต้องรู้จักพิจารณาว่าสิ่งนั้นดีจริงหรือเปล่า (วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๑ พ.ค. ๔๔ นนร. เทวารัตน์ ประสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

๗. ความสำคัญของหลักฐาน

เมื่อเป็นนักเรียนก็จะอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง เมื่อโตขึ้นทำงานก็จะอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างออกไป และมีประเด็นใหม่มาให้คิดเสมอ เราจึง

ต้องรู้จักคิดพิจารณาสิ่งใหม่ที่เข้ามาพร้อม ๆ กับพิจารณาตนเอง **ปรัชญาการดำเนินชีวิต คือ ใครพูดอะไร หรือหลักฐานอะไร ให้รู้จักตรวจสอบ** (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๑ วันที่ ๒๔ เม.ย. ๔๑ นนร. ไสภณ พูลยม ผู้ถอดเทป)

ข้อสำคัญของการทำสงคราม ไม่ใช่กำลังคนหรืออาวุธ แต่หัวใจของการทำสงครามคือ การหาข่าว การหาข่าวจะทำได้อย่างไรบ้าง จะค้นหาที่ไหน มีหลักฐานอย่างไร และในเมื่อมีหลักฐานข้อมูลแล้ว ควรจะเชื่อหรือไม่เชื่ออย่างไร ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ (วิชาประวัติศาสตร์ยุโรป (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๑ วันที่ ๑๒ พ.ย. ๔๑ นนร. ไสภณ พูลยม ผู้ถอดเทป)

๘. ให้รู้จักยังคิด

พูดถึงประวัติศาสตร์มีหลายแง่หลายมุมให้ได้คิด เรายมองในแง่เดียวหรือมองจากมุมมองของคน ๆ เดียวก็อาจจะได้ภาพที่ไม่สมบูรณ์นัก ดังนั้นการฟังเรื่องราวจากใครพูดก็ตาม แม้แต่อาจารย์ที่เลิศเชอร์ก็จะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าคนที่สอนนอกจากเขาจะมีประสบการณ์การทำงานแล้ว เขายังมีประสบการณ์จากการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา สิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลให้เขาเองทำแบบนี้ ต้องพูดแบบนี้ ฉะนั้นในวิชานี้จึงพยายามให้นักเรียนได้ฟังการบรรยายจากหลายคนที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กันการฟังมาก ๆ จะทำให้มีทรรศนะกว้างทุก ๆ ด้านได้ (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๓๔ วันที่ ๒๑ พ.ย. ๓๔ นนร. ภาคิน เกื้อกุล ผู้ถอดเทป)

๙. ความจงรักภักดีต่อบ้านเกิดเมืองนอน

(ทรงยกตัวอย่างเรื่องมังกรหยก) เอี้ยคังถูกพวกกิมก๊กเอาไปเลี้ยง ส่วนก๊วยเจ๋งมองไกลเอาไปเลี้ยง แต่ว่าทัศนคติของคนทั้งสองต่างกัน เอี้ยคังเป็นคนซื่อสัตย์ต่อผู้มีพระคุณ ใครเลี้ยงและอยู่ที่ไหนก็ซื่อสัตย์ต่อที่นั่น... แต่ว่าก๊วยเจ๋งนั้นถึงแม้ว่ามองไกลจะเอาไปเลี้ยงแต่เขาก็จงรักภักดีต่อจีน จึงได้เป็นพระเอกในเรื่องมังกรหยก คงเหมือนกับคนจีนโพ้นทะเลสมัยก่อน แม้จะอพยพไปอยู่ที่ไหนแต่ก็ยังภักดีต่อจีนเรื่องนี้อาจพอชี้ได้นิด ๆ ถึง**ความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมืองเกิด** ตรงนี้จึงอยากจะให้ลองเปรียบเทียบกับคนไทยดูว่าเป็นอย่างไร (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๖ มิ.ย. ๔๔ นนร. เทวารัตน์ ภัทรสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

อาวุธต่าง ๆ เพื่อป้องกันประเทศ แต่ยังมีหน้าที่อื่นอีกเช่น การฝึกทหารใหม่ ซึ่งพวกเราหลายคนก็เข้าไปอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ก็ต้องเข้าใจผู้คน ลักษณะทางสังคม ตลอดจนประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ และยอมรับความแตกต่างของท้องถิ่นกับสิ่งที่เราเคยชิน ต้องสามารถทำหน้าที่ประสานความเข้าใจกับคนในท้องถิ่นให้ได้ ถ้าคนที่เข้าไปปฏิบัติงานไม่เข้าใจความเป็นไปของท้องถิ่นปัญหาต่าง ๆ ก็ย่อมจะตามมา นอกจากนั้นการรู้จักบ้านเมืองตัวเองก็เป็นประโยชน์มาก การไปต่างประเทศ ถ้าเราไม่รู้เรื่องต่างประเทยังมีคนให้อภัย แต่ถ้าไม่รู้เรื่องตัวเองก็จะ**ถูกมองว่าใช้ไม่ได้** (วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๐ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๔๐ นนร. รัตชานนท์ สายหยุด ผู้ถอดเทป)

นักเรียนทุกคนมีหน้าที่ที่เราพูดกันเสมอว่ามาเรียนที่นี้มาอยู่ที่นี้เพื่อจะปกป้องประเทศชาติในอนาคต เพราะฉะนั้นนักเรียนก็ต้องรู้ว่าบ้านเมืองคืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร จะได้เข้าใจและรู้จักประเทศชาติที่เราจะปกป้องได้ชัดเจน และเข้าใจวิธีปกป้องว่าจะทำอย่างไร เพราะวิธีปกป้องประเทศแต่ละสมัยไม่เหมือนกัน

๑๐. หน้าที่ทหาร

ทหารต้องเป็นคนที่อยู่ได้แม้ในหมู่พวกเดียวกัน และต้องอยู่ได้ในพวกที่มีความรู้สูง ต้องคบปราชญาได้ และต้องรู้จักใช้เทคโนโลยีระดับสูงได้ แต่ต้องคบคนที่มีการศึกษาน้อยกว่าได้ด้วย และต้องรู้จักใช้วิธีการแบบชาวบ้านได้ ต้องประสานคนในกลุ่มต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ นี่คือ **หน้าที่ทหาร** (วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๔ วันที่ ๑ พ.ค. ๔๔ นนร. เทวารัตน์ ภัทรสาทแก้ว ผู้ถอดเทป)

เป็นทหารต้องสามารถตอบได้ว่า **หน้าที่ของทหาร** ที่ว่าป้องกันประเทศนั้น ป้องกันอย่างไร คำว่า “ป้องกัน” นั้นมีทั้งการป้องกันไม่ให้ศัตรูภายนอกมาทำลาย และป้องกันอันตรายเพื่อให้คนในชาติอยู่กันอย่างสงบสุข ดังนั้นเมื่อจบออกไปทำงานก็ไม่ใช่ว่าจะยุ่งเกี่ยวกับอยู่เฉพาะ

นอกจากนี้พวกเราเป็นพวกที่มีการศึกษา อาจเรียกว่าชนชั้นนำ จึงต้องมี**โลกทัศน์** มองอะไรให้กว้างขวาง **ต้องรู้รอบ** **ต้องมองการณ์ไกล** และ**ต้องรักการศึกษาเล่าเรียน** (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๘ วันที่ ๒ พ.ค. ๓๘ นนร. วุฒิชัย บานแย้ม ผู้ถอดเทป)

ต่อไปนักเรียนก็ต้องเป็นผู้บังคับบัญชา เขาก็ต้องเตือนกันว่า พี่น้องรักกันแท้ ๆ หรือเพื่อนฝูง ในห้องรักกันแท้ ๆ แต่พอเป็นใหญ่กันขึ้นมา ต่างคนต่างก็มีลูกน้อง อาจมีเหตุให้วิวาทกันได้ เพราะฉะนั้นทำอะไร**ต้องมีใจหนักแน่น** ไม่ฟังเรื่องลูกน้องหรือคนยุแหย่มักนัก (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๘ วันที่ ๑๖ พ.ค. ๓๘ นนร. วุฒิชัย บานแย้ม ผู้ถอดเทป)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

เป็นทหารอยู่รวมกันต้องสามัคคีกัน พื้นฐานที่ได้จากโรงเรียนนายร้อย จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในอาชีพรับราชการทหาร **วิชาประวัติศาสตร์**จะช่วยเสริมความรู้จากวิชาการทั่วไปที่นักเรียนเรียนอยู่ (**วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๙ วันที่ ๓๑ ก.ค. ๓๙ นนร. รัตนานนท์ สายหยุด ผู้ถอดเทป**)

๑๑. เป็นคนต้องสะสมความรู้และเทคโนโลยี

ในปัจจุบันประเทศไทยพยายามก้าวให้ทันโลก เขามีอะไรในโลก ประเทศไทยก็พยายามมีตามนั้น สิ่งที่พูดกันมากก็เรื่องโลกาภิวัตน์ ความหมายก็พยายามแปลมาจากภาษาอังกฤษซึ่งมาจากคำว่า Globalization, Globe ก็คือลูกโลก Globalization เท่ากับการทำให้เหมือนกันทั่วโลก

เกิดเป็นคนต้องมีความรู้ ถ้าเป็นสัตว์มีแค่สัญชาตญาณก็พอแล้ว เพราะสัตว์เกิดมาก็หากินแล้วสักวันหนึ่งก็ต้องตาย สัตว์ตายแล้วไม่ได้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเหมือนกับคน **คนจึงต้องมีการสะสมความรู้และเทคโนโลยี (วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๙ วันที่ ๑๒ ก.ย. ๓๙ นนร. ชนะตน สุรารักษ์ ผู้ถอดเทป)**

๑๒. ต้องรู้จักศึกษารรรมชาติของคนต่างจากเรา

เราต้องรู้จักศึกษารรรมชาติของคนที่มีความเชื่อ ขนบธรรมเนียมที่แตกต่างกัน การที่จะบังคับใครให้ทำอะไรที่ไม่ใช่ความเชื่อตามครรลองของตน ย่อมจะก่อให้เกิดความบาดหมางกัน ดังนั้นเมื่อเราศึกษาและเรียนรู้ธรรมชาติของคนแต่ละชาติ แต่ละศาสนา จะทำให้เราเข้าใจบุคคลเหล่านั้นได้ดียิ่งขึ้น (**วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ภาคการศึกษาที่ ๒/๓๙ วันที่ ๒๔ ต.ค. ๓๙ นนร. ชนะตน สุรารักษ์ ผู้ถอดเทป**)

๑๓. ต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

คนที่รู้ประวัติศาสตร์ย่อมวิเคราะห์และรู้อนาคตได้ ประวัติศาสตร์จึงมีประโยชน์โดยเฉพาะผู้ที่จะต้องออก

ไปเป็นผู้นำ (**วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๒ วันที่ ๒๗ เม.ย. ๔๒ นนร. สมศักดิ์ เนตรวีระ ผู้ถอดเทป**)

ในยุคสมัยของข้อมูลข่าวสาร เราจะพูดว่าไม่รู้ อะไรไม่ได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นเรื่องราวที่ต้องรู้ ต้องสนใจศึกษา เพราะบางครั้งเรื่องที่เกิดขึ้นตามปกติในชีวิตประจำวันหรือแม้แต่ข่าวสารต่าง ๆ ก็อาจกลายเป็นเรื่องราวที่ใหญ่ระดับโลกได้ การรับรู้เรื่องราวจากสื่อต่าง ๆ ในบางครั้งก็อาจจะดีกว่าที่เราไปเห็นเองด้วยซ้ำ เพราะไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง และได้ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วน

เมื่อ นนร. เติบโตเป็นผู้ใหญ่ สิ่งสำคัญนอกจากจะต้องมีความรู้แล้ว ยังต้องนำความรู้ไปสร้างแนวทางการปฏิบัติให้เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือมองเห็นว่าในระยะไกลทำอะไรแล้วจะดีหรือไม่ดีอย่างไร ผู้นำที่ดีควรจะมองถึงประโยชน์ส่วนรวม ว่าส่วนรวมจะได้รับประโยชน์อย่างไร ประชาชนพอใจหรือไม่ ผู้นำจะต้องมีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และต้องมีอิสระไม่ขึ้นกับอำนาจภายนอกต่าง ๆ ถ้าผู้นำมีลักษณะเช่นนี้ บ้านเมืองก็จะมีทางรอด ถึงแม้มีอุปสรรค อุปสรรคต่าง ๆ มักจะมาเป็นคนอื่น ประเทศมีขึ้นมีลง เวลาลงจะกู้ให้ขึ้นได้ก็ต้องมีผู้นำประเทศหรือชนหมู่่มากที่มีลักษณะเช่นที่ว่ามา (**วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๐ วันที่ ๖ ส.ค. ๔๐ นนร. ชนะตน สุรารักษ์ ผู้ถอดเทป**)

๑๔. ผู้นำที่ดีต้องให้ความสำคัญกับระบบ

การที่ประเทศใดต้องการความสำคัญมาไว้ที่ผู้นำคนเดียว เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา จะมีผลดีในระยะสั้นก็คือ ปกครองง่าย แต่ในระยะยาวจะมีปัญหา เพราะแท้ที่จริงต้องให้ความสำคัญกับระบบ ต้องสร้างให้เกิดความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อระบบมากกว่า (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๘ วันที่ ๓ พ.ค. ๓๘ นนร. ศุภสิทธิ์ สุขธัมรงค์ และ นนร. อนันต์ บุตรพรหม ผู้ถอดเทป)

๑๕. ที่มาของอำนาจ

อำนาจของคนเกิดจากความห่าง ยิ่งห่างยิ่งไม่รู้จักรคนยิ่งเกรง แต่อำนาจของพระมหากษัตริย์เกิดจากความใกล้ ยิ่งใกล้ซัดคนยิ่งรัก (วิชาประวัติศาสตร์ยุโรป (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๑ วันที่ ๑๒ พ.ย. ๔๑ นนร. ไสภณ พูลยม ผู้ถอดเทป)

๑๖. ความเหนื่อยที่การออกไปช่วยเหลือสังคม

ปัจจุบันวัยรุ่นมักพูดถึงความเหนื่อย การสร้างกระแสสำนักควรปลูกให้รู้สึกได้ว่า ความเหนื่อยที่การออกไปช่วยเหลือสังคม (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๑ วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๔๑ นนร. ไสภณ พูลยม ผู้ถอดเทป)

๑๗. ให้อาสาสมัครเป็นที่ตั้ง

หากมีเหตุการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมีทั้งประโยชน์และโทษในลักษณะสองชั่ว ให้พิจารณาให้ดี อย่าให้ประโยชน์เพียงไปอยู่ข้างใดข้างหนึ่งมากเกินไป หากสามารถจัดการให้อยู่ตรงกลางพอดีได้ก็จะเกิดประโยชน์ที่เป็นส่วนรวม (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๓ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๔๓ นนร. ปิยะดนัย เกิดสุข ผู้ถอดเทป)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

๑๘. ไม่ควรแยกทหารหรือประชาชนออกจากกัน

ทหารคือประชาชนที่มีอาชีพทหาร เพราะฉะนั้นทหารก็คือประชาชน จึงไม่ควรแยกทหารหรือประชาชนออกจากกัน บางคนเป็นทหารแล้วได้อะไรมากกว่าที่จะอยู่กับบ้านที่ห่างไกลความเจริญ คือมีโอกาสได้เรียนหนังสือ ได้ความรู้ทั่วไปในการดำเนินชีวิต ได้ระเบียบวินัย และได้เงินเดือนใช้ด้วย (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๓ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๔๓ นนร. ปิยะดนัย เกิดสุข ผู้ถอดเทป)

๑๙. ต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มาก

ข่าวสารปัจจุบันมีมาก เช่น การเตรียมการสอนในครั้งนี้อ่านหนังสือ วารสารต่าง ๆ และจากเว็บไซต์ สำหรับที่จะสอนและทำเอกสาร สำหรับนักเรียนให้พยายามอ่านหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ที่มีการวิเคราะห์ในเชิงละเอียด การอ่านเว็บไซต์ และวารสารต่างประเทศอาจจะมีปัญหาทางภาษาอยู่บ้าง คืออาจจะอ่านยากและอ่านได้ช้า แต่ก็ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ดีกว่าภาษาอื่น ๆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล นักเรียนรุ่นนี้เป็นนักเรียนนายร้อยสมัยใหม่จึงต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มาก ๆ (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๒ วันที่ ๒๗ เม.ย. ๔๒ นนร. สมศักดิ์ เนตรวีระ ผู้ถอดเทป)

ถ้าทำได้ การที่จะเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับประเทศไหน นั้น จะต้องรู้ภาษาของประเทศนั้น ๆ ให้ดีก่อน จะมีประโยชน์และทำให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง (วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6102) ภาคการศึกษาที่ ๑/๓๙ วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๓๙ นนร. ศุภสิทธิ์ สุขธัมรงค์ และ นนร. คมสันต์ โกลมลภิกคักดิ์ ผู้ถอดเทป)

๒๐. การคบเพื่อน

ในกลุ่มนักเรียนอาจจะมีเพื่อนเก่ง ๆ เยอะ ให้นึกซะว่าการมีเพื่อนเก่งนั้นโชคดีแล้ว เพื่อนที่เก่งชวนกันค้นคิดทำอะไรให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป หากเครียดให้พยายามเล่นกีฬา หาท่างวิ่ง หาท่างทำอะไรให้มันออกทางกีฬาไป คบเพื่อนอย่าอิจฉาเขา

อย่าหมั่นไล่เขา คบกันไว้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เท่าที่เห็นมา การมีเพื่อนเก่ง ๆ ถือเป็นเรื่องดี
(วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6105)
ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๕ วันที่ ๗ พ.ค. ๔๕ นนร. ปฐพี
รุ่งรัศมี ผู้ถอดเทป)

๒๑. เป็นนายต้องดูแลลูกน้องให้ดี

ฝรั่งเขาถือว่านายทหารที่ปล่อยให้ลูกน้อง
เดือดร้อนหรืออดอยาก สวัสดิการไม่ดีถือว่าแย่มาก
ในกองทัพปัญหาเรื่องนี้สำคัญ เป็นนายต้องดูแล
ลูกน้องให้ดี ต้องทำให้ลูกน้องเข้มแข็งไม่เหยาะแหยะ
(วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (HI 6102)
ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๓ วันที่ (ไม่ได้ระบุ) นนร. สไมสร
สงวนดี ผู้ถอดเทป)

๒๒. ให้รู้จักปรับตัว

เราทำงานกับประเทศอื่นหรือว่าทำงานกับคนที่อยู่
ในระบบต่างกับเรา เราต้องรู้ว่าเขาทำงานกันอย่างไร
สิ่งที่เราได้จากการไปเรียนต่างประเทศ คือ
การช่วยเหลือตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น
และสังสรรค์กับคนอื่นได้อย่างรวดเร็ว อันนี้เป็นประโยชน์
ต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต บางคนเรียนเก่งแต่ไม่
ประสบความสำเร็จในการทำงานก็เพราะขาดปัจจัย
อันนี้คือ **ไม่รู้จักปรับตัว** (วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา
(HI 6103) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๒ วันที่ ๒๗ เม.ย. ๔๒
นนร. กฤษณา ถ้ำแก้ว ผู้ถอดเทป)

๒๓. ให้รู้จักคิดและพัฒนานตนเองและองค์กร

สิ่งที่คนยุคใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ควรจะปฏิบัติหรือ
มีให้มากขึ้นคือ **ต้องรู้จักคิด** เพราะเมื่อจบออกไป
เราจะต้องมีความรู้และคิดเป็น คนในยุคหน้าจะต้อง
มีวิจรรย์ญาณ และต้องขยันเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่เก่า
จะปล่อยให้อะไรถึงตัวก่อนแล้วค่อยทำไม่ได้ จะต้อง
มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ชีวิตยุคไอทีที่จะต้องปรับตัว
แต่สิ่งที่ทำไม่ได้คือจรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์
การรู้จักดำรงประโยชน์ส่วนรวม และสำคัญคือต้อง
รู้จักฟังตนเอง

เรื่องบทบาททหารกับการเสริมสร้างความมั่นคง
ในปัจจุบันแม้ว่าจะไม่มีสงครามแต่ทหารก็ยังมี
ความจำเป็นต่อทุกชาติ แนวทางและบทบาทอาจ
เปลี่ยนไป เมื่อกระแสประชาธิปไตยแรงขึ้น ทหาร
ก็ต้องปรับบทบาทและพัฒนาตนตามสภาพการณ์
ที่เปลี่ยนไป **สถาบันอะไรก็ตาม ถ้าหากไม่มีการพัฒนา
ให้เหมาะสมกับยุคสมัยก็จะสูญสลายไป แต่ถ้ามีการ
การปรับเปลี่ยน ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสมัย
สถาบันก็จะยังคงอยู่** (วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI
5101) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๓ วันที่ ๙ ส.ค. ๔๓ นนร.
พิทักษ์ บำรุงตา ผู้ถอดเทป)

๒๔. แบ่งกันคิดแบ่งกันทำ

สมัยนี้จะคิดวางแผนต่าง ๆ ต้องเขียนโปรเจกต์
พอเขียนโปรเจกต์ได้แล้ว ก็จะต้องแบ่งงานกันได้ว่าใคร
จะทำอะไร **แบ่งงานกันรับผิดชอบ** ถ้าเราไม่รู้จักแบ่ง
งาน มาคิดกันเองหรือคิดแค่เพียงคนเดียว มันก็
เปรียบเสมือนการพายเรือในอ่าง คือคิดยังไงก็ได้แค่นี้
จะคิดให้ได้กว้างกว่านี้ หรือมากกว่านี้เป็นไปไม่ได้
(วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (HI 5101) ภาคการศึกษาที่
๑/๔๓ วันที่ ๙ ส.ค. ๔๓ นนร. พิทักษ์ บำรุงตา ผู้ถอดเทป)

๒๕. ให้นักเรียนรู้จักคิดและเอาส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

สมัยนี้การจะให้ครูมานั่งบอกว่าอะไรดีอะไรไม่ดี
นั้น วิธีการต่าง ๆ เหล่านี้มันเปลี่ยนแปลงไปแล้ว อยาก
ให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองเองว่า ในสถานการณ์ไหน
เป็นอย่างไรสิ่งอะไรดีที่สุด อะไรจะเป็นประโยชน์ต่อ
ส่วนรวมหรืออะไรจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนตัว แยกให้ได้
ตะวันตกเขาจะสนใจปัจเจกบุคคล สนใจปรัชญา
การปกครอง แต่ตะวันออกเราสนใจความเป็นหมู่

คณะ ความเป็นกลุ่มมากกว่า ความคิดอะไรเพื่อให้คนส่วนใหญ่มีความสุขความเจริญมันเป็นความภาคภูมิใจของเรา แต่คนในยุคปัจจุบันมักจะทำคำนึงถึงตัวเองก่อน พยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะต้องทำให้ตัวเองเดือดร้อน ต่อไปนักเรียนเองก็ต้องรักษาตัวเองให้รอด แต่จะให้ดียิ่งขึ้นก็จะต้องรู้จักคิดด้วยว่าไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน (วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ภาคการศึกษาที่ ๒/๔๔ วันที่ ๒๑ ธ.ค. ๔๔ นนร. พิทักษ์บำรุงตา ผู้ถอดเทป)

๒๖. ขับเคลื่อนสังคมด้วยคุณธรรม ความรู้ และความสามารถ

เมื่อกาลสมัยเปลี่ยนไปวัฒนธรรมต้องเคลื่อนไปด้วย คนก็ต้องเคลื่อนไปด้วย ไม่ได้มีอะไรให้คงอยู่กับที่ ถ้าคนยุคใหม่พยายามที่จะรังทุกอย่างไม่ให้อยู่กับที่ทุกอย่างก็จะล่มลง หรือถ้าคนที่เป็นใหญ่ไม่มีคุณธรรม ไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถทุกอย่างก็จะล่มลงเหมือนกัน (วิชาประวัติศาสตร์ยุโรป (HI 6104) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๑ วันที่ ๒ ธ.ค. ๔๑ นนร. ธนศักดิ์ สุขสาโรจน์ ผู้ถอดเทป)

๒๗. ต้องรู้จักคิดและแบ่งเวลาให้เป็น

ประเด็นสำคัญก็คือตอนนี้ข้อมูลต่าง ๆ มันเข้ามาถึงตัวเราเยอะแยะไปหมด เลือกไม่ถูก นักเรียนเองก็มีโอกาสรับรู้สื่ออะไรเยอะแยะ เมื่อก่อนแค่อ่านหนังสือแต่เดี๋ยวนี้ดูข้อมูลในโทรทัศน์ ดูจากคอมพิวเตอร์ เขาเรียกว่ายุคข้อมูลท่วมท้น มีข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือจากคอมพิวเตอร์เรื่องไม่ดีไม่สมควรก็อาจจะมีการถูกออกมา **นักเรียนต้องบังคับตนเอง หนึ่งต้องรู้จักเลือกสรรว่าอะไรควรเชื่ออะไรไม่ควรเชื่อ** อีกอย่างหนึ่ง**ต้องมีสติให้มาก ๆ** คือมีสติที่จะนึกูบังคับตนเองให้ได้ ต้องรู้จักตั้งตรงว่าจะไม่มีประโยชน์หรือไม่ประโยชน์ ต้องรู้ว่าเวลานี้ควรนั่ง

หน้าจอ หรือว่าเวลานี้ควรออกไปเตะฟุตบอล ออกกำลังกาย ต้องพยายามทำให้ได้

๒๘. ความขัดแย้งทางความคิดมักจะเกิดขึ้นเสมอในสังคม

ความขัดแย้งทางความคิดมักจะเกิดขึ้นเสมอในสังคม เช่น การไปต่างประเทศทำให้คนรุ่นใหม่ได้รู้ได้เห็นอะไรต่าง ๆ มาก พอกลับประเทศของตัวเองแล้วก็เริ่มคิดว่า อยู่อย่างเดิมไม่ได้ ต้องพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้า แต่พอพัฒนานี้เจอของแข็งคือธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่คนรุ่นเก่าต้องการรักษาไว้ จึงเกิดข้อพิพาทขึ้นเสมอ ๆ (วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียง (HI 6105) ภาคการศึกษาที่ ๑/๔๐ วันที่ ๔ ก.ค. ๔๐ นนร. มลชัย ยิ้มอยู่ ผู้ถอดเทป)

๒๙. ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเชื่อว่าจะมีคนนับถือ ซึ่งต่างกับคนด้อยจะมีผู้นับถือมากกว่า (วิชาประวัติศาสตร์ไทย (HI 6002) ภาคการศึกษาที่ (ไม่ได้ระบุ) วันที่ (ไม่ได้ระบุ). นนร. วารินทร์ ครุพันธ์ ผู้ถอดเทป)

ผู้เขียนหวังว่าคำสอนพระราชทานที่ทรงคุณค่าแฝงด้วยความรู้และคติธรรมที่ได้พระราชทานแก่นนร. ตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมา และผู้เขียนได้นำมาเผยแพร่บางส่วนตามที่ปรากฏข้างบนนี้จะเป็นประโยชน์แก่ทุกท่าน หากเราทุกคนปฏิบัติตามแนวทางคำสอนพระราชทานเหล่านี้ เชื่อเหลือเกินว่าจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารราชการและมีความสุขในการดำเนินชีวิต อีกทั้งจะมีส่วนสำคัญด้วยความสำคัญของสถาบันทหารในสังคมไทยปัจจุบัน ที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและความสุขสงบในสังคมไทยที่อยู่ท่ามกลางความไม่แน่นอนของกระแสโลกาภิวัตน์ที่โหมกระหน่ำ “ความรู้และความดี” ที่ทรงเพียรสอนเหล่านี้ นนร. จะเป็นเกราะคุ้มภัยและเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่จะผลิดอกออกผลให้คนรุ่นหลังได้เก็บเกี่ยวต่อไป... นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้แก่นนร. ทุกคน... ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

สวัสดีครับ

หลักการว่ายน้ำ ที่ถูกต้อง

ร.อ. พิเศษ เมฆเสื่อ

ตำแหน่ง ครูฝึกกองการพลศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การว่ายน้ำ

เป็นการออกกำลังกายประเภทหนึ่ง
ที่นับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด นอกจากจะทำให้ร่างกายแข็งแรงแล้ว
ยังทำให้จิตใจได้ผ่อนคลายเมื่อได้ลงแช่น้ำอีกด้วย

การว่ายน้ำจึงเป็นทางเลือกหนึ่งของการออกกำลังกาย
ที่หลายคนชื่นชอบ วันนี้เราจึงนำประโยชน์ของการว่ายน้ำ
มาฝากกัน ดังต่อไปนี้ครับ

1.

ช่วยลดน้ำหนัก

การว่ายน้ำสามารถทำให้ร่างกายเผาผลาญพลังงาน
ได้ถึง 367 แคลอรี ใช้เวลาเพียง 30 นาทีซึ่งพอ ๆ
กับการเดินเร็ว การปั่นจักรยาน หรือการวิ่งเหยาะๆ
นั่นเอง

2.

ช่วยลดความเครียดและเพิ่มความเชื่อมั่นใน ตนเอง

การสำรวจความคิดเห็นของนักว่ายน้ำ จำนวน
74,000 คน พบว่าร้อยละ 74 มีความคิดเห็นว่
การว่ายน้ำช่วยผ่อนคลายจากความเครียด ความกดดัน
และรู้สึกสดชื่นเมื่อได้ว่ายน้ำ

3.

ช่วยให้อารมณ์ดี

การศึกษาอีกชิ้นหนึ่งแสดงให้เห็นว่านักว่ายน้ำไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดมักจะไม่ค่อยมีความเครียด ความกดดัน ความหดหู่ ความโกรธ และความสับสน เมื่อพวกเขาได้ว่ายน้ำ เนื่องจากการว่ายน้ำทำให้ร่างกายปล่อยฮอร์โมนเซโรโทนิน (Serotonin) ที่ทำให้อารมณ์ดี

4.

ช่วยให้กล้ามเนื้อแข็งแรง

การว่ายน้ำเป็นวิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับการเสริมสร้างกล้ามเนื้อของคุณ และการว่ายน้ำยังเป็น การออกกำลังกายที่ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ ออกกำลังกายในราคาแพงอีกด้วย

5.

ว่ายน้ำเป็นการออกกำลังกายที่เสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บน้อยมาก

น้ำช่วยในการลอยตัวและยังช่วยลดการเคลื่อนไหว และความตึงของกระดูกข้อต่อและกล้ามเนื้อลงด้วยการว่ายน้ำจึงมีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บน้อยกว่า การออกกำลังกายประเภทอื่น ๆ

6.

ช่วยให้นอนหลับสบาย

การว่ายน้ำช่วยให้นอนหลับสบาย มีแนวโน้ม นอนหลับได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ออกกำลังกายเลย

7.

ว่ายน้ำไม่มีเหงื่อ

เมื่อคุณว่ายน้ำจะไม่รู้สึกร้อนจนเกินไปหรือไม่รู้สึกรู้สึกว่ามีเหงื่อ เพราะน้ำรอบๆ ตัวคุณจะทำให้คุณเย็นลง

8.

ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ

การว่ายน้ำเป็นการออกกำลังกายที่ดีต่อหัวใจและหลอดเลือด ดังนั้นหากคุณว่ายน้ำเป็นประจำ จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดสารพัดโรค เช่น ความดันโลหิต โรคหัวใจ โรคเบาหวานชนิดที่ 2 และโรคหลอดเลือดสมอง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความสำคัญในการเรียนว่ายน้ำนั้น นนร. สามารถนำความรู้และทักษะการว่ายน้ำต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตรประจำวันของตนเอง และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ รวมถึงใช้ในการทดสอบร่างกายประจำเดือนของ นนร. การทดสอบเพื่อไปเรียนหลักสูตรส่งทางอากาศ และหลักสูตรรบพิเศษ

ว่ายน้ำแต่ละท่า เผาผลาญพลังงานได้กี่แคล?	
Cardio เผาผลาญพลังงานได้เฉลี่ย 400-808 kcal/hrs. <small>*ขึ้นอยู่กับน้ำหนักตัว และ 5% ความตึงเครียดของการว่ายน้ำ</small>	Strength เป็นการออกกำลังกายที่ขยับกล้ามเนื้อทุกส่วนของร่างกาย
ท่าฟรีสไตล์ 10 นาที 68.8 kcal	ท่าบutterfly 10 นาที 98.3 kcal
ท่ากรรเชียง 10 นาที 68.8 kcal	ท่าผีเสื้อ 10 นาที 108 kcal

*สมมติใช้น้ำหนักตัว 55-60 กิโลกรัม

เรียนรู้ขั้นตอนการวาดแขนในน้ำ

1.

วางมือและจัดทำเริ่มต้นให้ดี

การเริ่มวาดแขนนั้นมือควรผ่อนคลายและนิ้วเรียงชิดติดกัน วาดมือลงในน้ำโดยให้นิ้วมือแตะลงน้ำในระยะเหนือต่อศีรษะ 15 นิ้ว ฝ่ามือบิดออกจากลำตัว 45 องศา โดยให้นิ้วชี้และนิ้วกลางแตะผิวน้ำก่อน ข้อมือหักลงในตำแหน่งที่ยังอยู่สูงกว่านิ้วมือ และข้อศอกยกอยู่เหนือข้อมือ มือควรจ้วงลงไปให้น้ำกระเด็นน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขณะที่มือข้างหนึ่งอยู่ในน้ำให้เหยียดแขนอีกข้างออกไป สัก 4 นิ้ว

- เมื่อมืออยู่ในน้ำ ให้กดมือลงและบิดออกโดยกางนิ้วออกเล็กน้อย เรียกว่าการเป็นส่วนหนึ่งไปกับน้ำหรือการทำความคุ้นชินกับน้ำ

- หากต้องการช่วยให้ดีโดยใช้เทคนิคของมือ สามารถใช้แผ่นช่วยว่ายน้ำที่มีมือเพื่อช่วยให้สังเกตได้ชัดว่ามือลงไปในน้ำและยกพื้มน้ำถูกต้องหรือไม่
- หลีกเลี่ยงการวาดมือลงในน้ำในระยะแค่นี้ต่อศีรษะเล็กน้อย จะทำให้ว่ายน้ำได้ช้าและเสียจังหวะได้
- อย่าใช้แขนตีน้ำ ให้ใช้มือวาดลงไปในน้ำตามจังหวะการเคลื่อนไหวและการออกแรงวาดแขนในน้ำ

2.

วาดแขนลงในน้ำให้ถูกต้อง

แขนจะต้องทำหน้าที่เป็นคานขณะที่จะวาดลงน้ำ ขณะที่วาดแขนลงน้ำ ลำตัวจะหมุนไปฝั่งเดียวกับแขนที่วาด ให้แขนท่อนล่างและมือวาดลงไปในน้ำในทิศลงและไปด้านหลังโดยศอกงอประมาณ 45 องศา ข้อศอกควรยกสูงเหนือศีรษะกำลังจะวาดแขนลงน้ำ เคลื่อนตัวไปด้านหลังด้วยการวาดแขนลงน้ำอย่างนุ่มนวล

- ขั้นตอนนี้ควรเกิดขึ้นจากการวาดแขนที่รวดเร็ว อย่างไรก็ตามอย่าเร็วเกินไป เพราะจะทำให้เคลื่อนไปไม่ได้ไม่เร็วจากแรงต้านของน้ำ

3.

ดึงมือและแขนท่อนล่างลงตรงกลางลำตัวของร่างกายขณะวาดแขนได้น้ำ

ในจังหวะนี้ของการวาดแขนลงไปในน้ำ ให้ทำมือเป็นเหมือนใบพายแล้ววาดผ่านน้ำให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นการเริ่มทำให้ตัวพุ่งไปด้านหลังโดยใช้การวาดแขน เป็นส่วนแรกของขั้นตอนในการพุ่งตัวไปด้านหลัง แขนท่อนบนจะหุบเข้ามาด้านในหาอกและที่โครง ข้อศอกจะงอเป็นมุม 90 องศา เมื่อมือวาดไปถึงจุดกึ่งกลางของลำตัวให้วาดต้นน้ำไปด้านหลัง

- เก็บแขนให้อยู่ชิดลำตัวไปถึงใต้ลำตัวแทนการวาดแขนอยู่ด้านข้างลำตัว

4.

ใช้แขนออกแรงผลักไปในทิศขึ้น ออก และไปด้านหลังในขั้นตอนการวาดต้นน้ำไปด้านหลัง

เป็นส่วนที่สองของขั้นตอนในการพุ่งตัวไปด้านหลัง ซึ่งสามารถเพิ่มความเร็วในการวาดมือลงน้ำได้ ขณะที่มือลงไปถึงตรงกลางลำตัวให้หยุดดึงน้ำแล้วให้ออกแรงผลักน้ำแทน ออกแรงผลักน้ำในทิศออกและขึ้นจนแขนท่อนบนอยู่ในแนวเดียวกับต้นขา จังหวะการวาดน้ำช่วงนี้จะเป็นช่วงที่เร็วที่สุดและเป็นช่วงที่มีแรงพุ่งตัวไปข้างหน้าได้มากที่สุด

5.

ยกข้อศอกขึ้นจากผิวน้ำจนกระทั่งพ้นน้ำ

ขณะผ่อนแรงแขนนี้แขนจะไม่ทำให้ตัวพุ่งไปด้านหลัง แต่จะช่วยสร้างสมดุลให้แขนอีกข้างที่ออกแรงดึงน้ำอยู่ใต้น้ำ เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องฝึกเทคนิคการปล่อยแขนนี้จนมือพ้นน้ำ ในช่วงสุดท้ายของการวาดแขนนี้ ให้มือวาดมาด้านหน้าในแนวเดียวกับหัวไหล่ที่พ้นจากผิวน้ำ นิ้วมือควรเรียงห่างกันเล็กน้อยรวมถึงมือควรอยู่ห่างออกไปจากลำตัวกว่าแขนท่อนบน แขนท่อนบนควรผ่อนคลายและวาดไปให้กว้างด้วย

- หมุนแขนท่อนบนให้ไปด้านหลังให้ดี ไม่ออกแรงหมุนลงในช่วงท้ายก่อนจะวาดลงน้ำอีกครั้ง

การเตะและการหมุน

1.

เตะแบบขาเหยียดตรงแล้วโบกขึ้นลงได้ผิวน้ำ

แม้การเตะขาจะมีส่วนสำคัญต่อความเร็วในการว่ายน้ำเพียงร้อยละ 10-15 แต่เป็นส่วนสำคัญในการว่ายน้ำท่าฟรีสไตล์ โดยให้สะโพกอยู่ในแนวเดียวกับผิวน้ำแล้วเตะน้ำอย่างรวดเร็ว พยายามให้มีแรงต้านของน้ำให้น้อยที่สุดขณะพุ่งตัวไปด้านหน้า ช่วงการเคลื่อนไหวของการเตะควรเป็นช่วงแคบๆ ขาท่อนล่างไม่ควรใช้ในการเตะน้ำเพราะจะทำให้เสียการทรงตัวได้เตะโดยใช้แรงจากสะโพกและต้นขา ไม่ออกแรงเตะจากเข่าซึ่งเรียกกันว่าเตะแบบถีบจักรยานเพราะจะทำให้มีแรงต้านน้ำมากขึ้น โดยอาจจ่อเข่าเล็กน้อยขณะเตะได้แต่ไม่ควรออกแรงเตะจากตรงเข่า

2.

ใช้การเตะเท้า 2 จังหวะ

การเตะเท้าจังหวะ 2 ครั้งจะใช้พลังงานน้อยลง ใช้กับการว่ายน้ำระยะไกลและปานกลาง โดยเตะขา 1 ข้างต่อการวาดแขน 1 รอบ การวาดแขน 1 รอบนั้นหมายถึงการวาดแขนของแขน 1 ข้าง เตะขาหนึ่งข้างในจังหวะเดียวกันกับการวาดแขนลงใต้น้ำของแขนข้างตรงข้าม (การวาดแขนลงใต้น้ำคือจังหวะที่แขนเริ่มดึงน้ำในทิศเข้าหาตรงกลางลำตัว) หากสามารถจินตนาการได้ว่าแขนกับขาสองข้างสัมพันธ์กันอย่างไรขณะเดิน แขนแกว่งไปด้านหน้าพร้อมขาข้างตรงข้าม ก็เช่นเดียวกับการเตะขาที่สัมพันธ์กับการวาดแขน เตะขา 6 จังหวะ คือจะต้องเตะ 3 ครั้งต่อการวาดแขนข้างหนึ่ง 3

รอบ โดยจังหวะที่ 3 ของรอบการเตะจะเริ่มเมื่อน้ำมือกลับมาที่เดิม เป็นการเตะที่เร็วขึ้นซึ่งจะใช้ในนักว่ายน้ำที่ว่ายน้ำได้ค่อนข้างเร็วแล้ว

3.

เหยียดนิ้วเท้าให้ชี้ออก

หากนิ้วเท้าไม่ชี้ไปด้านหลังขณะเตะจะทำให้เกิดแรงต้านน้ำมากขึ้นจากเท้าเปล่า โดยนิ้วเท้านั้นควรบิดเข้าด้านในหากันสองข้าง แล้วนิ่งโป้งเท้าสองข้างอยู่เกือบชิดกันขณะเตะ เมื่อนิ้วเท้าเหยียดได้แล้วให้เตะขยับข้อเท้าไปมา หากมีปัญหาความยืดหยุ่นของข้อเท้าน้อยอาจใช้เป็นตีนกบที่ความยาวปานกลางในการฝึกเตะแทนได้

4.

หมุนลำตัวในแนวเดียวกับแขนข้างที่วาดน้ำอยู่

การหมุนลำตัวอย่างถูกต้องจะมีส่วนสำคัญในการช่วยให้วาดแขนได้ดี อย่างแรกก็คือช่วยเพิ่มพลังให้แขนวาดน้ำได้ดีขึ้น สองคือช่วยลดแรงต้านจากน้ำ และสามจะช่วยให้หายใจได้ถูกต้อง โดยขณะหมุนลำตัวไปทางซ้ายและขวาโดยมีการวาดน้ำของแขนฝั่งตรงข้าม ลำตัวควรเคลื่อนผ่านน้ำไปในมุม 30 องศาจากผิวน้ำทั้งสองฝั่ง พยายามว่ายน้ำให้ท้องขนานไปกับผิวน้ำไม่ใช่ด้านข้างลำตัวที่ขนานไปกับน้ำ

- หมุนลำตัวให้พุ่งไปด้านหน้า แขนและหัวไหล่ควรเหยียดสุดไปด้านหน้าและลำตัวควรหมุนไปด้านหน้าหลังจากมือและแขนท่อนบนผ่านลงไปใต้น้ำ
- หัวไหล่ที่เหยียดสุดควรแนบใกล้ใบหน้า อย่างกางหัวไหล่ให้ออกห่างจากลำตัวเพราะจะทำให้เกิดแรงต้านจากน้ำ
- จับจุดการหมุนของลำตัวโดยให้หมุนจากสะโพกไม่ใช่หมุนจากหัวไหล่

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

การหายใจและฝึกซ้อมท่าว่ายน้ำ

1.

หมุนลำตัวในแนวผิวน้ำและหายใจเข้าทางปาก

วิธีนี้จะช่วยให้กล้ามเนื้อคอและศีรษะผ่อนคลาย หากหมุนเฉพาะศีรษะจะทำให้เกิดแรงกระทำที่ไม่จำเป็นต่อคอ ให้นำหน้าผากและกระหม่อมจมลงในน้ำเล็กน้อยขณะที่หายใจ จินตนาการว่าได้อ่างแก้วไวน์ไว้บนด้านข้างศีรษะด้านหนึ่งซึ่งไม่สามารถทำหกได้

- อย่าหมุนมากเกินไป ให้หมุนแค่ 30 องศาในด้านหนึ่งและอีกด้าน
- อย่ากลั้นหายใจนานเกินไปขณะว่ายน้ำ ให้หายใจทุกครั้งทีวาดแขนลงในหากต้องการหายใจ
- อย่าเงยหน้าขึ้นมาเพราะจะทำให้สะโพกและขาจมน้ำ ทำให้ต้องมาสร้างสมดุลทรงตัวในน้ำใหม่
- จัดให้ลำตัวและแขนเหยียดตรงขณะหายใจ ให้ลำตัวอยู่ในแนวตรงและอย่าลืมยืดเหยียดไว้ขณะหายใจ

2.

เป่าลมออกจากปากและจมูกเพื่อหายใจออก

หากกลั้นหายใจไว้อาจทำให้รู้สึกกังวลขณะว่ายน้ำ ทำให้ว่ายน้ำได้ช้าลงและเสียสมาธิ สามารถฝึกเป่าลมในบริเวณที่น้ำตื้น โดยหายใจออกร้อยละ 70 ทางปากและอีกร้อยละ 30 ทางจมูกและหายใจออกโดยช่วงร้อยละ 20 สุดท้ายให้หายใจออกให้สุด ให้ใบหน้าก้มลงใต้ผิวน้ำและถอนหายใจออกมาทางจมูกหรือปากเพื่อให้เกิดฟองอากาศอย่างต่อเนื่อง

- ขณะอยู่ใต้น้ำ ให้หายใจออกให้อากาศออกหมดเพื่อจะได้ไม่ต้องหายใจออกเพิ่มในช่วงที่ต้องหายใจเข้า

3.

ให้ตำแหน่งของหน้าผากอยู่ใต้ผิวน้ำขณะว่ายน้ำ

โดยน้ำควรอยู่ในแนวระหว่างแนวผมและแนวคิ้ว กล้ามเนื้อคอและหลังส่วนบนผ่อนคลายขณะว่ายน้ำ ศีรษะควรตั้งขึ้นในแนวยื่นไปด้านหน้าประมาณ 45 องศา หากให้ศีรษะอยู่ต่ำเข้าหากมากเกินไปจะทำให้มีแรงต้านมากขึ้น

4.

ฝึกเทคนิคการวาดแขนและการหายใจ

โดยฝึกแยกส่วนนั้นระหว่างเทคนิคการวาดแขนและการหายใจโดยฝึกทำท่าทั้งบนบกและในน้ำ การเน้นฝึกแบบแยกส่วนโดยการฝึกวาดแขนที่จำเป็นต้องฝึก เพราะจะช่วยให้วาดแขนได้สมบูรณ์แบบและแข็งแรงขึ้น

- ฝึกวาดแขน หมุนตัวและจัดตำแหน่งศีรษะบนพื้นบกกของข้อมือไปด้านหน้าและฝึกไปให้ครบห้าขั้นตอนของการวาดแขน เตรียมเอามือแตะผิวน้ำ จ้วงมือและแขนลงในน้ำ วาดแขนลงได้น้ำ วาดแขนผลึกน้ำไปด้านหลัง ยกมือและแขนพ้นจากผิวน้ำ ฝึกหมุนตัวให้ถูกต้อง และฝึกหันศีรษะให้ด้านข้างขึ้นมาเมื่อจะหายใจ หมุนไหล่ให้พร้อมวาดแขนได้เต็มที่ การหมุนให้มากขึ้นกว่าปกติในตอนฝึกจะช่วยฝึกกล้ามเนื้อจำทำไปใช้ตอนว่ายน้ำจริงได้

- ฝึกท่าในการหายใจ โดยฝึกเตะผนังขอบสระและให้แขนขวาเหยียดไปด้านหน้า ใช้แขนซ้ายในการวาดน้ำและเมื่อจะวาดน้ำครั้งที่สองให้หันหน้าหายใจทางด้านซ้าย ฝึกการเป่าฟองออกจากปากและจมูกให้หมดและหายใจเข้าให้เต็มที่ทางปาก จากนั้นให้สลับทำอีกด้านและทำท่าเช่นเดียวกับที่ทำด้านขวา วิธีนี้จะทำให้ฝึกเทคนิคการหายใจเข้าและออกได้สบายขึ้นและทำให้กำหนดรูปแบบการหายใจได้ เน้นการหมุนแค่ที่เพียงพอกับการหายใจได้เต็มที่

- ฝึกท่าการเตะขา โดยฝึกเตะผนังขอบสระโดยใช้เท้าทั้งสองข้างและเหยียดมือและแขนออกไปด้านหน้า ลำตัว ให้ศีรษะอยู่ใต้ผิวน้ำ เตะขาอย่างรวดเร็วและแรงให้ไปได้ไกลที่สุดจนกว่าจะหายใจหมด ไม่ต้องเน้นว่าจะไปให้เร็วแต่ให้เน้นเทคนิคที่ถูก นิ้วเท้าชี้เหยียดและชี้เข้าด้านในโดยนิ้วโป้งเท้าสองข้างเกือบจะแตะกัน

สะโพกลอยและเตะขาให้สูง โดยขาที่อ่อนล้าสองข้าง
ผ่อนคลายเป็นและใช้แรงเตะจากต้นขา ทำท่านี้ซ้ำ 3-4 ครั้ง

5. **สวมแว่นตากันน้ำขณะว่ายน้ำ**

อันที่จริงก็ไม่จำเป็นจะต้องสวมแว่นในการว่ายน้ำท่า
ฟรีสไตล์ แต่ทำให้ต้องหลับตาขณะว่ายน้ำซึ่งเป็น
สาเหตุให้กังวลได้ และจะทำให้เสียสมาธิในการวาด
แขนได้ หากสวมแว่นตากันน้ำจะช่วยเรื่องการทรงตัวและ
ทิศทาง รวมถึงรู้ว่าต้องหยุดเมื่อไรเพราะสามารถมองเห็น
ผนังขอบสระได้ และยังไม่ต้องกังวลว่าจะว่ายน้ำชนกับ
นักว่ายน้ำคนอื่นอีกด้วย

- ปรับสายรัดแว่นตา ดึงสายรัดจนตัวแว่นตา
พอดีกับใบหน้าแบบที่กระชับและสวมใส่สบาย
- ปรับแกนสะพานตรงสันจมูก โดยดึงสาย
ทั้งสองข้างหากแกนตรงนี้เป็นสาย โดยสายนี้จะถือว่า
พอดีก็ต่อเมื่อกดขอบแว่นตาเข้าหาเบ้าตาแล้วดูเบ้าตา
ได้อย่างไม่มีปัญหา
- ทำให้แว่นตาพอดีขึ้นโดยการเพิ่มจิบดูครอบ
ดวงตาทั้งสองข้างเพื่อให้เกิดแรงดูดเข้าที่เบ้าตา จากนั้น
ใช้นิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างขยับสายด้านหลังศีรษะให้
แว่นตาอยู่ในตำแหน่งที่สวมใส่และกระชับดี

เคล็ดลับ เพื่อเพิ่มทักษะ ของการว่ายน้ำ

1. ยึดแขนไปให้ไกลที่สุดเท่าที่จะไปได้เพื่อให้วาดแขน
ลงน้ำได้ไกลมากขึ้น โดยการวาดแขนได้มากจำเป็นใน
การทำความเร็ว

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

2. ยกศอกพ่นน้ำไว้ในช่วงวาดแขนลงน้ำ
3. ขณะดึงแขนในน้ำให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน
4. บางคนชอบที่จะเตะทั้งขามากกว่าเหยียดขาแล้วดี
เท่าไร เพราะจะช่วยลดพลังงานที่ต้องใช้เพื่อให้ต้องการ
ออกซิเจนน้อยลง โดยอาจจะทำให้ช้ากว่าเล็กน้อยแต่
ได้ผลดีกว่า
5. ควรฝึกวาดแขนบนบกก่อน
6. พยายามอย่าตีน้ำให้กระโดดเพราะจะทำให้ว่ายน้ำช้า
ลง พยายามใช้แขนวาดให้ตัวไหลไปกับน้ำ
7. ให้อำตักอยู่ในแนวตรงเพื่อเพิ่มความเร็ว แต่อย่าลืมน
หมุนตัวเพื่อให้แขนยึดได้เต็มที่
8. ขั้นตอนที่สำคัญสำหรับการว่ายน้ำคือช่วงที่
ออกแรงถีบขอบสระด้วยขาสองข้างแต่ครั้งที่ครบรอบ
ถีบให้แรงที่สุดเท่าที่จะทำได้และเหยียดแขนให้ได้ไกล
ที่สุด ลองทำท่าโลมาโดยทำให้อำตักเป็นคลื่นเพื่อให้ไป
ได้ไกลขึ้น
9. ตอนตีลังกากลางตัว ให้อาใจออกทางจมูก
10. หน้าควรหันทำมุม 45 องศากับกั้นสระ หากศีรษะ
หันไม่ถูกตำแหน่งจะทำให้การวาดแขนขณะว่ายน้ำได้
ประสิทธิภาพน้อยลง
11. ขณะออกตัวให้เก็บคางชิดอกและอย่าลืมสวม
แว่นตา
12. ให้ขาและแขนทั้งสองข้างเหยียดตรงขณะดำน้ำ
ออกตัวจากจุดเริ่มต้นและดำทำมุม 45 องศาได้น้ำเพื่อ
ให้กลับขึ้นมาที่ผิวน้ำได้รวดเร็ว
13. การวาดแขนควรให้อยู่ใกล้คอให้มากที่สุดเท่าที่
จะทำได้เพื่อไม่ให้แขนไปปลักน้ำที่ไม่ต้องการด้านใต้
ลำตัวขณะว่ายน้ำ
14. พยายามขึ้นมาหายใจทุก ๆ 4-7 รอบ
ของการวาดแขน หรือประเมินจากร่างกายของตนเอง

และทำยนี้ ขอให้นักเรียนและผู้สนใจในกีฬา
ว่ายน้ำ มีความตั้งใจในการออกกำลังกาย เพื่อเป็น
การเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง ส่งผลทำให้
ร่างกายแข็งแรง รวมทั้งมีพลังใจที่เข้มแข็ง และม
ีความสุขกายสุขใจ ทุกคนทุกท่านครับ

เสนาศึกษา

เปิดโลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป.

บทความตอนที่แล้ว (เสนาศึกษา เล่มที่ 87 ตอนที่ 1) ได้นำเสนอเรื่องของโครงการวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด และโครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา) ของ สทป. ซึ่งในบทความตอนนี้จะกล่าวถึง โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR) และหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)

โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR)

โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR) เป็นการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็กเป็นการดำเนินการในรูปแบบการบูรณาการความร่วมมือจากทั้งสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม เพื่อบูรณาการขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดให้สามารถตอบสนองภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานเป็นหุ่นยนต์น้ำหนักเบาที่ยกได้ด้วยคนเพียงคนเดียว และมีต้นทุนถูกลงขณะที่ฟังก์ชันการใช้งานต่าง ๆ ยังครบตามความต้องการในภารกิจด้านการทหาร เช่น การลาดตระเวนและพิสูจน์ทราบวัตถุระเบิด การเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด การเข้าสำรวจพื้นที่เป้าหมายแบบแรงดันเพื่อประเมินสถานการณ์หรือเก็บหลักฐาน หรือในภารกิจด้านพลเรือน เช่น การสำรวจพื้นที่อันตรายในเขตอุตสาหกรรม/เหมือง/พื้นที่ก่อสร้าง หรือการรักษาความปลอดภัยในท่าอากาศยาน/สถานที่ราชการ

เสนาศึกษา เล่มที่ 87 ตอนที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2564

การออกแบบเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2560 ต่อมาในปี พ.ศ. 2561 ได้ดำเนินการสร้างต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR) โดยวิเคราะห์ประสิทธิภาพต้นแบบในห้องปฏิบัติการและหาแนวทางปรับปรุง โดยมีนักวิจัยของ สทป. เป็นผู้ออกแบบระบบหุ่นยนต์ โปรแกรมการควบคุมและเชื่อมต่อระบบทั้งหมดเข้าด้วยกัน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นผู้ออกแบบและพัฒนาแขนกล ในขณะที่ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำชิ้นส่วนและประกอบตามแบบ โครงการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป. นี้ได้รับรางวัล Silver Award ประเภทผลงาน “นวัตกรรมเพื่อความมั่นคง” จากการประกวด Thailand Research Award 2018 ภายในงาน มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2561 (Thailand Research Expo 2018) จากนั้น ได้ดำเนินการทดสอบและประเมินผลหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR) ร่วมกับหน่วยผู้ใช้คือ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ภายใต้สภาวะเสมือนการใช้งานจริง ต่อมาปี พ.ศ. 2562 สทป. ส่งมอบต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็กให้ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ได้นำไปทดสอบและทดลองใช้งานจำนวน 6 ระบบ พร้อมทั้งได้มีการฝึกอบรมการใช้งานและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น ปัจจุบัน D-EMPIR ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา มาจนถึงรุ่นที่ 4 หรือ Version 4 แล้ว

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 22-25 ก.พ. 2564 ที่ผ่านมา สทป. ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการทดสอบและประเมินผลหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก D-EMPIR

Version 4 ที่โรงปฏิบัติการวิจัยและพัฒนา 1 จ.นครสวรรค์ โดยมีผู้แทนจาก 13 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 32 นาย เข้าร่วมการทดสอบและประเมินผลด้วย ได้แก่ กวพ.สนผ.ยก.ทบ., กปถ.สพ.ทร., หน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิดอโณทัย, ศวบ.สสส.กกล.ตร.จขต., กกล.ทอ.ฉก.9, ฉก.นย.ทร, กวท.สพ.ทอ., ทลร.สพ.ทบ., กลุ่มงานเก็บกู้วัตถุระเบิดของ บก.สปพ., การรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยมีหัวข้อหลักในการทดสอบ ดังนี้

1. โครงสร้างและระบบขับเคลื่อน
2. ระบบพลังงานไฟฟ้าหรือเชื้อเพลิง
3. ระบบควบคุมและระบบแจ้งเตือน
4. ระบบสื่อสาร
5. อุปกรณ์บรรทุก
6. ความแม่นยำของการระบุตำแหน่ง
7. สมรรถนะการเคลื่อนที่
 - 7.1 การเคลื่อนที่ข้ามสิ่งกีดขวาง
 - 7.2 การเคลื่อนที่ผ่านภูมิประเทศ
8. สมรรถนะการทำงาน
9. ความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม
10. ความเข้ากันได้ทางคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของหน่วยผู้ใช้
พบว่า หน่วยผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะของหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก D-EMPIR Version 4
ในระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92

ทั้งนี้ สามารถสรุปคุณลักษณะและสมรรถนะของ
หุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก D-EMPIR Version 4
ได้ดังนี้

ความสูง	19.6	เซนติเมตร (เฉพาะตัวฐานหุ่นยนต์ ไม่รวมความสูงของแขนกล)
ความกว้าง	34	เซนติเมตร
ความยาว	62.6	เซนติเมตร
น้ำหนัก	20	กิโลกรัม (เฉพาะตัวฐานหุ่นยนต์ ไม่รวมน้ำหนัก Payload)
ระยะเวลาปฏิบัติการ	2	ชั่วโมง
ความเร็วสูงสุด	1.46	เมตร/วินาที (5.26 กิโลเมตร/ชั่วโมง)
ปืนและไต่ทางลาดชัน	30 องศา	
ระยะปฏิบัติการ (LOS)	400	เมตร
ระบบกล้อง	กล้องหน้า กล้องหลัง กล้องแขนกล	ความละเอียดแบบ Full-HD
การป้องกันน้ำและฝุ่น	IP54	

อุปกรณ์อื่น ๆ
รองรับการติดตั้งอุปกรณ์เสริม (Payload) อื่น ๆ
เช่น ปืนยิงทำลายวงจรรั่วระเบิด (Disruptor)

โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)

โครงการนี้ริเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมความต้องการของหน่วยผู้ใช้พบว่า ยังมีความต้องการหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางอีกเป็นจำนวนมาก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด ซึ่งเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดสามารถลดความสูญเสียกำลังพลและเพิ่มขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลางสำหรับปฏิบัติการทางยุทธวิธี สนับสนุนภารกิจทางด้านความมั่นคงที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางทหารและพลเรือน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการและสอดคล้องตามบันทึกความตกลงร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า จึงได้เกิดการขยายความร่วมมือกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ในการพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดกลาง เพื่อให้หน่วยงานได้นำไปทดสอบและทดลองใช้งาน และทำการเก็บข้อมูลสมรรถนะของหุ่นยนต์เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงในรุ่นถัดไป

โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการออกแบบในปี พ.ศ. 2561 และได้ดำเนินการสร้างต้นแบบในปี พ.ศ. 2562 โดยมีนักวิจัยของ สทป. เป็นผู้ออกแบบระบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลางเองทั้งหมด และภาคเอกชนจัดทำชิ้นส่วนและประกอบตามแบบ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาต้นแบบเพื่อให้มีสมรรถนะเพียงพอต่อความต้องการของหน่วยใช้ โดยนักวิจัยได้ทดสอบสมรรถนะในห้องปฏิบัติการ เพื่อยืนยันและทวนสอบสมรรถนะของหุ่นยนต์ ทั้งในด้านของความเสถียรด้านระบบควบคุม ระบบสื่อสารและประสิทธิภาพของระบบขับเคลื่อน และระบบแขนกล

สรุป

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นส่วนหนึ่งของผลงานด้านหุ่นยนต์ของ สทป. ที่มุ่งมั่นวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงซึ่งที่ผ่านมา หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดที่ใช้งานด้านความมั่นคงมีการนำเข้าประจำการจากการจัดซื้อจากต่างประเทศ แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีขีดความสามารถด้านการออกแบบและผลิตหุ่นยนต์ระบบอัตโนมัติที่ก้าวหน้า มีองค์ความรู้ที่ได้สะสมใน สทป. ด้วยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วจะช่วยสนับสนุนการผลิตหุ่นยนต์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้งานที่เพิ่มสูงขึ้น โดยการดำเนินงานของ สทป. อยู่ภายใต้มาตรฐานกระบวนการออกแบบ วิจัย พัฒนาและผลิต และมาตรฐานการทดสอบที่เป็นสากล พร้อมกับมีการทำงานร่วมกับหน่วยผู้ใช้ในทุกลำดับขั้นตอน เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นเครื่องยืนยันถึงคุณภาพและสมรรถนะของทุกผลงานที่ส่งมอบให้กับผู้ใช้

บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

เสนาศึกษา เล่มที่ 87 ตอนที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2564

เสนาศึกษา

เรื่องเล่าอาคาร ๑๐๐ ปี

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ณ อาคารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี

พันเอกหญิง วชิราภรณ์ รียาพันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ภัณฑารักษ์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

สวัสดีค่ะ เชื่อว่าบางท่านยังไม่เคยมาเที่ยวชม พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากัน วันนี้เราจะพาทุกท่านมารู้จัก พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากันค่ะ พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ทางทหาร และแหล่งเรียนรู้สาธารณะ ที่ให้ความรู้และน่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งเปิดให้บริการกับหน่วยงานส่วนราชการและบุคคลทั่วไปได้มีโอกาสมาเข้าชมค่ะ

พิพิธภัณฑ์ รร.จปร. ณ อาคาร รร.จปร. ๑๐๐ ปี แห่งนี้ พลเอกหญิงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นวันครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่งการสถาปนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคาร เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๓ สำหรับการก่อสร้างนั้นเริ่มจากดำริของ พลเอก วันชัย เรื่องตระกูลขณะดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารบก โดยได้รับการสนับสนุนอย่างดีเยี่ยมจาก พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น

และศิษย์เก่าของโรงเรียนทุกรุ่น ทุกหลักสูตร สำหรับงบประมาณการก่อสร้างและการติดตั้งระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการจัดแสดงภายในอาคาร ได้รับการสนับสนุนจากการบริจาคและดำเนินการจัดทุนของศิษย์เก่าและผู้บังคับบัญชาชั้นสูง โดยใช้งบประมาณเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๖,๘๖๐,๒๖๐ บาท และพิพิธภัณฑ์ได้มีการปรับปรุงมาจนถึงทุกวันนี้เพื่อให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์พระผู้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเป็นที่จัดแสดงเกียรติประวัติศิษย์เก่า ที่ได้สร้างคุณงามความดี และเสียสละเพื่อประเทศชาติราชบัลลังก์ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลังสืบไป

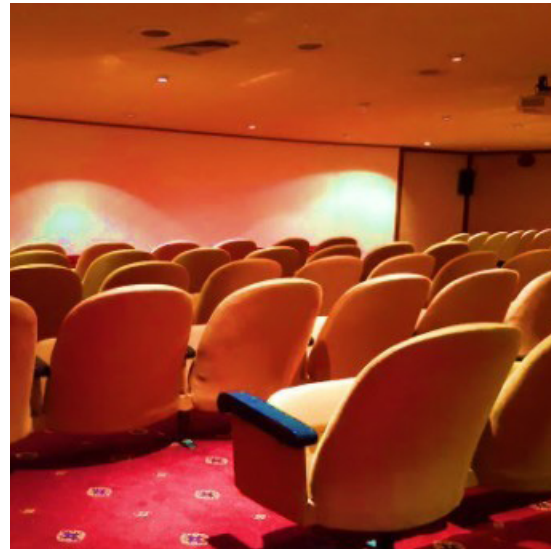
อาคารพิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ อาคารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี แห่งนี้มีพื้นที่จัดแสดงทั้งหมด ๓ ชั้น แต่ละชั้นมีพื้นที่จัดแสดง ดังนี้

พื้นที่จัดแสดง ชั้นที่ ๑

- พระบรมราโชวาท รัชกาลที่ ๕ : หัวใจสำคัญของ รร.จปร.
- จากทหารมหาดเล็กไล่ก่าสู่นักเรียนนายร้อย
- นักเรียนนายร้อยรั้วแดงกำแพงเหล็ก
- จากราชดำเนินสู่เขาชะโงก
- สุภาพบุรุษนายร้อย จปร.
- ห้องบรรยายสรุปกิจการของโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ด้วยระบบสารสนเทศ ความจุ ๑๕๐ ที่นั่ง

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

พื้นที่จัดแสดง ชั้นที่ ๒

- เชิดชูเกียรติประวัติของศิษย์เก่าที่ปฏิบัติราชการสนามในสงครามต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจในการรักษาอธิปไตยและความสงบภายใน อันเป็นหน้าที่ของทหารไทยนับตั้งแต่ สงครามโลกครั้งที่ ๑ กรณีพิพาทอินโดจีน สงครามมหาเอเชียบูรพา สงครามเกาหลี และสงครามเวียดนาม การต่อสู้เพื่อเอาชนะผู้ก่อความไม่สงบ

- เครื่องแบบทหาร เครื่องแบบนักเรียนนายร้อยสมัยต่าง เครื่องแบบนักเรียนนายร้อยโบราณ เครื่องแบบนักเรียนนายในปัจจุบัน และเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยต่างประเทศ

- ผลงานแห่งเกียรติประวัติของศิษย์เก่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทางการเมืองในฐานะผู้นำฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

- “ครูผู้เป็นต้นแบบ” นำเสนอเรื่องครูอาจารย์ผู้เป็นบุคคลสำคัญในการวางรากฐานสำคัญในวิชาต่างๆ ให้แก่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

• มุมจัดแสดงอาวุธโบราณ

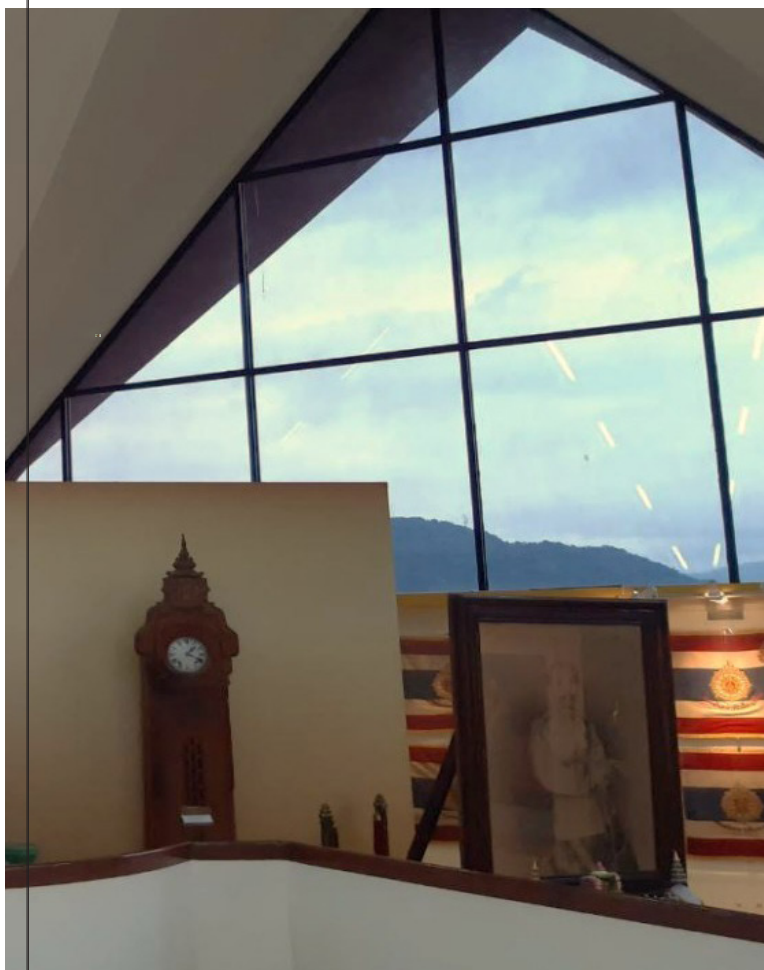
พื้นที่จัดแสดง ชั้นที่ ๓

• พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ ในฉลองพระองค์ชุดจอมพลทหารบก พร้อมพระราชประวัติย่อ “ใต้ร่มพระบารมี” นิทรรศการที่แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์และ พระบรมวงศ์ทุกพระองค์ ที่มีต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยการนำเสนอเนื้อหาเน้นถึงพระวิสัยทัศน์ที่มีต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

- ธงโบราณ ธงชัยเฉลิมพล ธงประจำหน่วยทหาร
- สิ่งของพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกท่านพอจะทราบข้อมูลของพิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี พอสังเขป หากท่านที่สนใจข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดแสดงสถานที่จริง สามารถเข้ามาชมได้ โดยเปิดให้เข้าชม ตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ 0800-1600 น. และในวันหยุดราชการ เสาร์-อาทิตย์ 0900-1600 น. หากมาเป็นหมู่คณะสามารถประสานได้ที่สำนักงานท่องเที่ยว โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เบอร์โทรติดต่อ 089-799 1429 หรือสอบถามรายละเอียดที่ พิพิธภัณฑ์ฯ โดยตรง 037-393 010-4 ต่อ 62390

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี ยังมีสิ่งที่เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ทางทหารที่น่าสนใจ และนำติดตามอีกในแต่ละชั้นที่จัดแสดง หากท่านยังไม่มีโอกาสมาเยี่ยมชม โปรดติดตามตอนต่อไปค่ะ

CRMA

1. การสร้างเมืองเชียงใหม่

พ.ศ. 1839 พ่อขุนรามคำแหง แห่งสุโขทัย ได้ร่วมกับ พ่อขุนเม็งราย แห่งโยนก เชียงแสน และ พ่อขุนงำเมือง แห่งพะเยา ซึ่งเป็นศิษย์ร่วมอาจารย์เดียวกันได้กระทำ สัตย์สาบานจะเป็นพันธมิตรกันที่ริมฝั่งแม่น้ำอิง เมืองเชียงราย และใน พ.ศ. 1839 พ่อขุนรามคำแหง ได้เสด็จฯ ไปช่วยพ่อขุนเม็งราย สร้างเมืองเชียงใหม่ กล่าวคือ พ่อขุนเม็งราย สร้างเมืองเชียงใหม่ เมื่อ วันพฤหัสบดี ขึ้น 8 ค่ำ เดือน วิสาขะ ตรงกับ วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 1839 เวลาประมาณ 4 นาฬิกา (หลักฐาน จากจารึกวัดเชียงมั่น)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

2. เตาทูเรียง

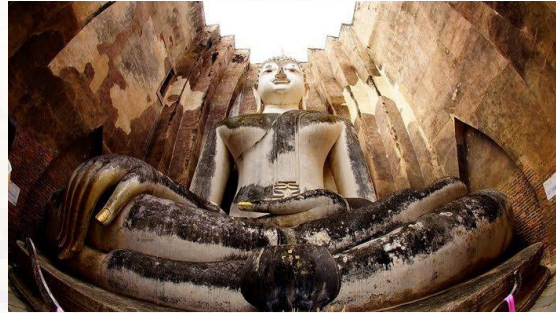
ที่เรียกกันดังนี้ เป็นเพราะว่า เตเผาเครื่องเคลือบดินเผาในสมัยสุโขทัยนั้น รุ่นแรก ๆ จะมาสร้างกันในเขตตำบลทูเรียง ซึ่งมีดิน - หิน ที่เหมาะสม ในการทำเครื่องปั้นดินเผา

3. วัดพระมหาธาตุ

เป็นวัดที่สำคัญมาก มีอาณาบริเวณกว้างขวางใหญ่โต ตั้งอยู่กลางเมือง สุโขทัย และเป็นวัดที่อยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง เช่น วัดพระศรีสรรเพชญ์ ในกรุงศรีอยุธยา และ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในกรุงเทพมหานคร เป็นวัดที่บำเพ็ญพระราชกุศลของพระมหากษัตริย์ และพระราชพิธี ที่สำคัญ ๆ ในสมัยสุโขทัย

4. วัดศรีชุม

จัดเป็นวัดที่แปลก เพราะไม่มีเจดีย์เป็นหลักของวัดในที่ ๆ ควรจะมีเจดีย์กลับสร้างมณฑปใหญ่ขึ้นมาแทน ซึ่งภายในมณฑปมีพระพุทธรูปปูนปั้นองค์ใหญ่ ซึ่งนักปราชญ์โบราณได้ตั้งข้อสันนิษฐานเอาไว้ว่า พระพุทธรูปองค์นี้คือ พระอจนะ ที่ปรากฏในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง เพราะตรงกับทิศทางที่ระบุในหลักศิลาจารึกนั้นทุกประการ และตรงกับที่ตั้งของวัดศรีชุมด้วย

5. ขอมดำดิน

ขอมดำดินนี้เป็นเรื่องเล่ามาแต่โบราณกาล เกี่ยวกับ วาจาสิทธิ์ ของพระร่วงหรือ พ่อขุนรามคำแหง ที่เวลานั้นสุโขทัยเป็นเมืองขึ้นของขอม ขอมมีเมืองหลวงอยู่ที่นครมสุโขทัยต้องส่งส่วยด้วยน้ำทุกปี ด้วยความเฉลียวฉลาดของพระร่วงที่ทรงสังเกตเห็นว่า ใถ่ดินเผาที่ใส่น้ำแตกง่าย จึงเอาไม้ไผ่มาสานแล้วเคลือบด้วยยางชัน การส่งส่วยด้วยน้ำให้ขอมจึงมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ทำให้ขอมเริ่มไม่ค่อยจะไว้ใจ จะต้องกำจัด เพราะปล่อยต่อไปอาจเป็นภัยกับขอม จึงดำดินมาหาชาว แล้วมาเฝ้าขึ้นที่ลานวัดกลางเมืองสุโขทัย โผล่มาแค่อก ก็พบกับพระร่วงกำลังกวาดลานวัดอยู่พอดี จึงเอ่ยถาม พระภิกษุ ท่านนั้นว่า พระคุณเจ้ารู้หรือไม่ว่า นายร่วง ที่มาจากเมืองละโว้ ฟานักอยู่ที่ใด

พระร่วงจึงเข้าใจว่าขอมคนนั้นคงไม่ประสงค์ แน่นนอน จึงลั่นวาจาสิทธิ์ ออกไปว่า

“สู้อยู่ที่นี่เกิด อาตมาจะไปบอกนายร่วงให้” พอ ขาดคำ ขอมคนนั้นก็กลายเป็นหิน อยู่ตรงนั้น นั่นเอง

6. มะกะโท

มะกะโท เป็นมอญที่เข้ามาค้าขายในสุโขทัย เกิด เหตุการณ์ฟ้าผ่า แล้วเกิดนิมิตเห็นท้องฟ้าเป็นปราสาท หมอดูทำนายว่าจะได้เป็นใหญ่ ทางทิศตะวันออก เนื่องด้วย ความฉลาดหลักแหลมของมะกะโท จึงรับ สมัครเข้าไปเป็นตะพุ่นเลี้ยงช้างของพ่อขุนราม จน เกิดความสนิทสนม เนื่องด้วย ต่อมามะกะโทได้เกิดลอบ รักใคร่ในทางซู้สาวกับพระราชธิดาของพ่อขุนราม แต่ เกิดความเกรงกลัวต่อพระราชอาญา จึงลอบพากันหนี กลับไปยังเมืองเมาะตะมะ

พ่อขุนรามคำแหงเห็นว่า มะกะโท เป็นผู้ที่มีความคิด ฉลาดหลักแหลม แทนที่จะโกรธ กลับพระราชทาน อกภัยโทษให้จน มะกะโทตั้งตัวเป็นใหญ่ในหัวเมืองมอญ ได้สำเร็จ พระองค์ให้เสด็จฯ ไปกระทำพิธีราชาภิเษก และขนานพระนามว่า “เจ้ารามประดิษฐ์” หรือ ที่เราเรียก กันทั่วไปว่า

“พระเจ้าฟ้ารั่ว”

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

7. พระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตง

พระมหากษัตริย์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย นั้นเป็นกษัตริย์นักรบ ทรงเป็นแม่ทัพใหญ่ นำ ไพร่พลออกต่อสู้ป้องกันประเทศด้วยพระองค์เอง โดยไม่หวั่นเกรงอันตรายใด ๆ สมเด็จพระนเรศวร มหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักรบที่กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และเต็มเปี่ยมไปด้วยพระบุญญาธิการ นับ เป็นพระมหากษัตริย์ผู้กล้าหาญต่อไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินชาวไทย ทั้งปวงมาจนทุกวันนี้ ซึ่งพระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตง เป็นหลักฐานยืนยันเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

พระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตงเป็นพระแสงปืนคาบ ในสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เหตุที่มาของชื่อสืบ เนื่องมาจากในปี พ.ศ. 2126 ขณะนั้นกรุงศรีอยุธยา มีฐานะเป็นประเทศราชของพม่า สมเด็จพระนเรศวร มหาราชทรงดำรงพระยศพระมหาอุปราช มีพระนามว่า พระนเรศวร ในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช พระราชบิดาพระเจ้านันทบุเรงกษัตริย์พม่ามีพระบรมราช โองการให้กรุงศรีอยุธยายกทัพไปช่วยปราบกบฏที่ เมืองอังวะ สมเด็จพระมหาธรรมราชาจึงโปรดเกล้าฯ ให้พระนเรศวรยกทัพไปช่วยเหลือ

ฝ่ายพระเจ้านันทบุเรงทรงระแวงพระนเรศวร เนื่อง จากยกทัพมาซุกกว่าปกติ จึงทรงให้พระมหาอุปราช อนุรักษ์ากรุงหงสาวดี แล้วจึงคิดอุบายเพื่อกำจัด พระนเรศวร ด้วยการให้พระยาเกียรติและพระยาราม ที่เป็นชาวมอญ ไปรับพระนเรศวรที่เมืองแครง และให้ กำจัดพระนเรศวรเมื่อยกทัพมาถึง แต่ความดังกล่าวนั้น พระยาเกียรติและพระยารามได้นำไปบอกพระมหาเถร

คั่นช่องพระอาจารย์ของพระนเรศวรเสียก่อน

เมื่อพระนเรศวรยกทัพมาถึงเมืองแครง พระมหาเถรคั่นช่องจึงนำความขึ้นทูลให้ทรงทราบ พระนเรศวรจึงประกาศอิสรภาพที่เมืองแครงในปี พ.ศ. 2127 และทรงส่งคนไปชักชวนคนไทยที่เคยถูกกวาดต้อนมาเมื่อครั้งที่กรุงศรีอยุธยาแตกกลับกรุงศรีอยุธยา

เมื่อพระเจ้านันทบุเรงทรงทราบว่า แผนการกำจัดพระนเรศวรไม่สำเร็จ อีกทั้งกรุงศรีอยุธยายังประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นต่อกรุงหงสาวดี พระเจ้านันทบุเรงจึงมีรับสั่งให้จัดทัพออกติดตาม 2 กองทัพ คือทัพหน้ามีสุภกรรมมาเป็นแม่ทัพ และทัพหลวงมีพระมหาอุปราชาเป็นแม่ทัพ

ทัพหน้าของสุภกรรมยกมาทันพระนเรศวรที่แม่น้ำสะโตง แต่ทัพพระนเรศวรได้ยกทัพข้ามแม่น้ำมาแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นสุภกรรมจึงได้สั่งให้ทหารนำแพมาทอดข้ามแม่น้ำ สมเด็จพระนเรศวรจึงมีรับสั่งให้ทหารนำปืนใหญ่ที่มีอำนาจการทำลายสูงและปืนประทับไหล่ช่วยกันระดมยิง

แต่ขณะนั้นเป็นฤดูน้ำหลาก แม่น้ำสะโตงจึงกว้างขึ้นด้วยน้ำที่เอ่อล้นตลิ่ง พระนเรศวรจึงมีรับสั่งให้ทหารนำพระแสงปืนต้นคาบชูด จากนั้นพระองค์ได้ทรงยิงสุภกรรมด้วยพระแสงปืนต้นคาบชูดเสียชีวิตบนหลังช้าง ตามพระราชพงศาวดารได้กล่าวว่า เมื่อแม่ทัพถูกยิงเสียชีวิตกองทัพพม่าจึงได้ยกทัพกลับไป

พระแสงปืนคาบชูดข้ามแม่น้ำสะโตงที่พระนเรศวรทรงใช้ยิงสุภกรรมแม่ทัพพม่าในวันนั้น ได้มีชื่อในเวลาต่อมาว่าพระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตง เป็นพระแสงสำคัญองค์หนึ่งในแผ่นดินสยาม

8. พระแสงดาบคาบค่าย

พระแสงดาบคาบค่ายนี้ เป็นพระราชศาสตราวุธคู่พระทัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ทรงใช้ทำศึกกำจัดอริราชศัตรูให้ออกไปจากแผ่นดินไทย ความเป็นมาของชื่อพระแสงดาบนี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อครั้งที่ดำรงพระยศเป็นพระมหาอุปราชา พระนามว่า พระนเรศวร

สงครามที่ทำให้ปรากฏชื่อพระแสงดาบคาบค่ายนี้เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2128 รัชสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา

ส่วนพม่ามีพระเจ้านันทบุเรงทรงเป็นกษัตริย์ปกครอง หลังจากทีพระนเรศวรประกาศอิสรภาพที่เมืองแครงแล้ว พม่าได้มีความพยายามปราบปรามกรุงศรีอยุธยาให้กลับมาเป็นประเทศราชอีกครั้งหนึ่ง

ปี พ.ศ. 2128 พระเจ้านันทบุเรงที่ทรงตระหนักพระทัยดีแล้วว่า กรุงศรีอยุธยาไม่ได้อ่อนแอเช่นเดิม จึงมีรับสั่งให้เกณฑ์ไพร่พลเป็นทัพใหญ่ และจะเสด็จเป็นแม่ทัพลงมาด้วยพระองค์เอง จากนั้นทรงให้พระมหาอุปราชาคุมไพร่พล 50,000 ยกเข้ามาตั้งค่ายที่เมืองกำแพงเพชร ให้ไพร่พลทำนาเตรียมไว้เป็นเสบียงอาหาร ด้วยทรงรู้ว่า พระนเรศวรทรงตั้งหัวเมืองเหนือเป็นเมืองร้าง

พร้อมกันนั้นทรงให้พระเจ้าเชียงใหม่ที่ตั้งค่ายอยู่ที่เมืองนครสวรรค์ ยกเข้ามาตั้งที่หัวเมืองชั้นในเพื่อรบกวนไม่ให้ชาวนาทำนาได้หวังให้เสบียงอาหารในกรุงศรีอยุธยาเกิดขาดแคลน เมื่อยกทัพเข้ามาก็จะตีหักได้โดยง่าย

เดือน 12 ปี พ.ศ. 2129 พระเจ้านันทบุเรง ได้ทรงยกทัพหลวงมารวมกับทัพของพระมหาอุปราชาที่เมืองกำแพงเพชร มีไพร่พลทั้งหมด 250,000 คน จากนั้นทรงแบ่งออกเป็น 3 ทัพ ได้แก่ทัพหลวงทรงคุมไพร่พลด้วยพระองค์เอง ทัพพระมหาอุปราชาและทัพพระเจ้าตองอู ส่วนพระเจ้าเชียงใหม่ถูกพระนเรศวรตีแตกพ่ายไปหลายครั้งจนครั้นคร้ามจึงโปรดเกล้าฯ ให้คุมการขนส่งเสบียงอาหาร

เมื่อพระเจ้านันทบุเรงทรงยกเข้ามาประชิดกรุงศรีอยุธยาได้ ก็มีรับสั่งให้ตั้งค่ายเรียงรายอยู่ทางด้านทิศเหนือกับทิศตะวันออก ด้วยเป็นทางที่เข้าตี

กรุงศรีอยุธยาได้สะดวกกว่าทางอื่น เมื่อตั้งค่ายพร้อมแล้วให้ยกเข้าตีพระนครทันที แต่เหตุการณ์ไม่เป็นไปดังที่ตั้งพระทัยไว้ เนื่องจากกรุงศรีอยุธยาต่อสู้เต็มความสามารถ จึงต้องตั้งค่ายล้อมกรุงไว้ เวลาผ่านไปเดือนกว่าก็ยังไม่สามารถเข้าใกล้พระนครได้

เนื่องจากกองทัพพม่าที่ยกเข้ามาครั้งนี้ มีไพร่พลจำนวนมากมายหลายหมื่นซึ่งมากกว่าไพร่พลของกรุงศรีอยุธยาหลายเท่า พระนเรศวรทรงใช้วิธีคนน้อยผู้คนมาก โดยทรงจัดตั้งกองโจรซุ่มไว้ตามป่า เข้าปล้นเสบียงอาหารที่พม่าลำเลียงส่งมา จนทำให้ค่ายพม่าเกิดการขาดแคลนเสบียงอาหาร อีกทั้งไพร่พลก็ล้มเจ็บลงเป็นจำนวนมาก

พร้อมกับทรงจัดกองทัพออกปล้นค่ายพม่าทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ให้พม่าได้ทันตั้งตัว ซึ่งได้ทรงออกปล้นด้วยพระองค์เอง และให้แม่ทัพนายกองที่ไว้วางพระทัยออกปล้นค่ายพม่า ครั้งหนึ่งเวลากลางคืนทรงออกปล้นค่ายพระเจ้าันนทบุเรงด้วยพระองค์เองพอได้ค่ายหน้าแล้วก็ไล่ตีเข้าศึกเข้าไปในค่ายหลวง ทรงลงจากม้าพระที่นั่งคาบพระแสงดาบแล้วนำทหารปืนขึ้นค่ายพม่า แต่ถูกทหารพม่าแทงตกลงมา จึงต้องเสด็จกลับเข้าพระนคร พระแสงดาบของคืนนี้ได้ปรากฏนามในเวลาต่อมาว่า พระแสงดาบคาบค่าย

พระวีรกรรมในสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อันเป็นที่มาของชื่อพระแสงดาบของคืนนี้ได้เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชาติไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงปกป้องบ้านเมืองอย่างกล้าหาญ สมดังพระราชภารกิจในฐานะประมุขของเราชาวไทยทั้งปวง อีกทั้งยังไม่ทรงเกรงกลัวต่อภัยอันตรายทั้งหลายที่เกิดขึ้นกับพระองค์เลยแม้แต่น้อย

สำหรับสงครามครั้งนี้ ต่อมาเมื่อแรม 14 ค่ำ เดือน 5 พระนเรศวรได้เสด็จยกทัพเรือไปตีค่ายพระมหาอุปราชา จนทัพของพระมหาอุปราชาต้องถอยร่นไปตั้งที่บางกระดานพม่าล้อมกรุงศรีอยุธยาไว้นานถึง 5 เดือนก็ยังไม่สามารถเข้าตีกรุงศรีอยุธยาได้ ไพร่พลก็ล้มตายลงไปมาก ฤดูฝนก็กำลังใกล้เข้ามา พระเจ้านันทบุเรงจึงมีรับสั่งให้ถอนทัพกลับ

9. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช กับพระยาจันจันตู่

นับแต่ครั้งที่เสด็จขึ้นไปครองเมืองเหนือเมื่อยังทรงมีพระชันษาเพียง ๑๖ ปี ก็ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองอย่างเต็มความสามารถ กำเนิดและพระอุปนิสัยของพระองค์เหมาะสมกับเหตุการณ์ในขณะนั้น ด้วยทรงเป็นทั้งเชื้อวงศ์ทางพระร่วง และทางสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ทั้งเสด็จพระราชสมภพและเจริญวัยในเมืองเหนือมาก่อนด้วยเหตุนี้ ชาวเมืองเหนือจึงเคารพรักใคร่และเทิดทูนยิ่งกว่าใครอื่น

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้ทรงแสดงฝีมือและพระปรีชาสามารถก่อนหน้าที่จะได้ออกรบอย่างแท้จริงก็มีอยู่หลายครั้ง เช่นในครั้งแรกเมื่อเสด็จลงมาพระนครศรีอยุธยาและประทับอยู่ในวังใหม่คือ วังจันทร์เกษมในปัจจุบันนั้นนั้น ปรากฏว่ามี ขุนนางจีนของเมืองเขมรคนหนึ่ง ชื่อ พระยาจันจันตู่ ซึ่งเข้ามาสวามิภักดิ์อยู่ในพระนคร แล้วลอบสอดแนมเหตุการณ์ต่าง ๆ ของไทย จนสามารถรู้ต้นลึกหนาบางของภายในพระนครได้ชำนาญ ได้ลอบลงเรือสำเภาจะหนีออกไปทางทะเล เพื่อนำข่าวไปแจ้งให้ฝ่ายเขมรรู้

พอพระนเรศวรทรงทราบ ก็เรียกพวกข้าหลวงคนสนิทที่ตามเสด็จมาจากเมืองพิษณุโลก พร้อมด้วยพระเอกาทศรถ พระอนุชาออกลงเรือตามไป ไปทันเรือของพระมหาจันจันตู่ที่ปากน้ำ พระยาจันจันตู่ไม่ยอมหันเรือกลับ แต่กลับใช้อาวุธปืนยิงต่อสู้ พระนเรศวรทรงเร่งเรือพระที่นั่งให้พายขึ้นหน้าเรือลำอื่น ๆ แล้วเสด็จออกไปยืนที่หัวเรือกันยา ประทับปืนยิงข้าศึกด้วยพระองค์เองอย่างไม่ครั้นคร้าม จนข้าศึก

ยิ่งมาถูกร่างพระแสงปืนที่ทรงนั้นถึงกับแตกไป แต่พระองค์ก็ไม่ทรงหลบเลี่ยงและล้มเลิก แต่พระเอกาทศรถ พระอนุชา ทรงเกรงว่า พระเชษฐาจะได้รับอันตราย ก็เร่งเรือลำที่ทรงมาขึ้นหน้าบังเรือของพระนเรศวรไว้ พระยาจันจันตุเห็นไม่เหมาะจะทำการต่อสู้ด้วย ประจวบกับมีลมมาเรือสำเภาของพระยาจันตุได้ลม ก็แล่นใบออกหนีไปทางทะเลอย่างรวดเร็ว จนเรือพระที่นั่งของพระนเรศวรตามไม่ทัน และไม่กล้าออกทะเล ด้วยเป็นเพียงเรือยาวผู้คลื่นทะเลไม่ไหว จึงต้องเสด็จกลับคืนพระนคร

ปฏิบัติการของหน่อแก้วทั้งสองพระองค์ เป็นที่เลื่องลือทั่วไปและนับเป็นการแสดงถึงพระปรีชาสามารถของพระนเรศวรในครั้งแรก ทำให้พระนเรศวรกับพระเอกาทศรถพระอนุชาทรงเพิ่มความรักใคร่ในสายเลือด และได้ร่วมทุกข์สุขกันในยามสงคราม ต่อมาจนตลอด

10. พระมัลลยาปิยง

ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ว่าเป็นยุทธหัตถีครั้งสำคัญที่สุดของไทยกับพม่า เมื่อวันจันทร์ แรม ๒ ค่ำ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๑๓๕ และนับว่าเป็นครั้งสุดท้ายที่กษัตริย์ไทยกับกษัตริย์พม่าได้ทรงทำยุทธหัตถี (ชนช้าง) ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและพม่าในครั้งนั้นด้วย

วันสำคัญวันนั้น กองทัพทั้งสองฝ่ายเตรียมพร้อมเข้าต่อสู้ สมเด็จพระนเรศวรกับสมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงเครื่องพิชัยยุทธ ให้ผูกช้างพระที่นั่งชื่อ **พลาญภูเขาทอง** ซึ่งได้ขึ้นระวางเป็น **เจ้าพระยาไชยานุภาพ** ส่วนพระคชาธารในสมเด็จพระเอกาทศรถ

ชื่อ พลาญภูญเรือ ขึ้นระวางเป็น เจ้าพระยาปราบไตรจักร

ครั้นแล้ว เวลาเช้า ๗ นาฬิกา กองทัพของพระยาศรีไสยณรงค์ฝ่ายไทยก็ยกออกไปปะทะกับทัพของข้าศึกที่ดอนเผาข้าว เสียงปืนดังสนั่นหวั่นไหว แต่เนื่องจากกองทัพข้าศึกมีจำนวนมากกว่าพระยาศรีไสยณรงค์ จึงต้องเป็นฝ่ายแตกทัพพ่ายถอยกลับมา สมเด็จพระนเรศวรตรัสว่า ไม่ควรที่จะออกไปเลย เพราะมิได้สั่งให้ออกไปรบกลับไปรบ ค้ำธพลางปรึกษาแม่ทัพนายกอง

พวกแม่ทัพนายกองก็กราบทูลว่า ขอให้ส่งกองทัพหนุนออกไปช่วยต่อสู้รบข้าศึกและต้านทานไว้ก่อน แต่สมเด็จพระนเรศวรไม่ทรงเห็นด้วย ตรัสว่า กองทัพแตกฉานชานเขินมาอย่างนี้แล้วจะให้กองทัพไปหนุนได้อย่างไร รังแต่จะถูกตีพ่ายกลับมาอีก เราจะทำตามความคิดของเรา แล้วสมเด็จพระนเรศวรก็มีรับสั่งให้ม้าเร็วออกไปส่งข่าวแก่พวกกองทัพพระยาศรีไสยณรงค์ว่า ให้รีบหนีเอาตัวรอดไปก่อน อย่าอยู่รั้งรอเลย กองทัพของพระยาศรีไสยณรงค์ก็ทำตามที่ได้รับสั่ง ข้าศึกเห็นกองทัพไทยถอยหนีก็รุกไล่ติดตามมาอย่างกระชั้นชิด

สมเด็จพระนเรศวรสงบทัพหลวงอยู่จนทอดพระเนตรเห็นข้าศึกไล่ตามมาโดยไม่เป็นกระบวน ก็เสด็จขึ้นทรงช้างกับสมเด็จพระเอกาทศรถยกกองทัพหลวงออกรับหน้าปะทะกับข้าศึกทันที เวลานั้นเป็นเวลาสายแล้วร่วม ๑๑ นาฬิกา กองทัพหน้าของข้าศึกกำลังรุกไล่เพลिनเมื่อมาปะทะกับกองทัพหลวงโดยไม่คาดคิดก็เสียที่ป่วนปั่น แดกหนีกระเจายไปทั้งขบวน

ขณะนั้น ช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระนเรศวรกับสมเด็จพระเอกาทศรถเป็นช้างชนะงากำลังตกมันทั้งสองเชือก ครั้นเห็นข้าศึกไล่ช้างกลับหลังหนี ก็โลดแล่นไล่ตามอย่างเมามันจนช้างพระที่นั่งทั้งคู่ตกเข้าไปในท่ามกลางหมู่ข้าศึก เนื่องจากรู้พลของกองทัพข้าศึกมีมากและกำลังรบราฆ่าฟันกันอย่างหนัก ฝุ่นฟุ้งตลบมืดทั่วทิศ ทั้งกองทัพไทยและกองทัพพม่ามองไม่เห็นสมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถ

ช้างพระที่นั่งพาสมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถรุกไล่ข้าศึกไปได้ประมาณ ๕๐ เส้น พอฝุ่นจางลงมองเห็นได้นัดสมเด็จพระนเรศวรก็

ทอดพระเนตรเห็นพระมหาอุปราชาทรงคชาธารหยุด ยืนได้ร่มไม้แวดล้อมด้วยเหล่าท้าวพระยาแม่ทัพนายกอง ก็ทรงทราบว่ พระองค์ได้ถลันตามข้างพระที่นั่งเข้ามา อยู่ในวงล้อมของข้าศึกเสียแล้ว จึงทรงไล่ข้างพระที่นั่ง ตรงเข้าไปยังหน้าข้างพระที่นั่งพระมหาอุปราชา ร้อง ตรัสด้วยพระกระแสดเสียงมีกั๊กวานโดยมีย่อต่อข้าศึก เบื้องหน้านั้น...แม้แต่น้อยว่า

“เจ้าที่จะยืนข้างอยู่ในร่มไม้ทำไม เชิญเสด็จมา ทำยุทธหัตถี ให้เป็นเกียรติยศเถิด กษัตริย์ภายหน้าที่จะชนช้าง ได้อย่างเรา จะไม่มีแล้ว”

เวลานั้น ข้างพระที่นั่งในสมเด็จพระนเรศวรกับ สมเด็จพระเอกาทศรถเพียงลำพังสองเชือกยืนประจัญ หน้าอยู่กับกองทัพหลวงของข้าศึกจำนวนมากมาย หากพระมหาอุปราชาจะตรัสสั่งพวกกองทัพให้เข้ารุม ล้อมกษัตริย์ไทยทั้งสองพระองค์ก็เห็นที่จะไม่ทรงพัน อันตรายแน่ แต่ที่พระมหาอุปราชามีได้ทรงกระทำเช่น นั้นก็นับว่าเป็นด้วยบุญญาภิหารโดยส่วนพระองค์ ของสมเด็จพระนเรศวรอย่างหนึ่ง และด้วยความเป็น อัจฉริยะกษัตริย์ของพระมหาอุปราชาอีกอย่างหนึ่ง จึง ดลให้พระมหาอุปราชาทรงรับคำทำของสมเด็จพระ นเรศวรทันที โดยทรงไล่ข้างพระที่นั่งพลายพักตร์ ออกมาประจัญกับข้างเจ้าพระยาไชยานุภาพของสมเด็จพระ นเรศวรอย่างไม่มีรีรอ

เมื่อข้างพระยาไชยานุภาพซึ่งกำลังคลั่งน้ำมันได้ เห็นข้างของพระมหาอุปราชาขับเข้ามาก็ปรีเข้าโถม แทะด้วยงา จึงเพลิงพลั่วในชั้นแรก เพราะถูกพลาย พักตร์กอบแยกย่อหัวลงต่ำอยู่ล่างรูนเอาข้างเจ้าพระยา ไชยานุภาพเบนจะขวางตัว พระมหาอุปราชาได้โอกาส ในครั้งแรกก็ฟันด้วยพระแสงของง้าว

สมเด็จพระนเรศวรทรงเป็ียงพระมालารับ เมื่อ ข้างเจ้าพระยาไชยานุภาพหลุดพ้นจากการถูกรุนจาก พลายพักตร์ก็ได้ ก็กลับชนได้ล่างแบบถนัด รุนเอา พลายพักตร์กอดต้องหันเบนไป ในชวงเวลานั้นสมเด็จพระ นเรศวรทรงจ้วงฟันด้วยพระแสงของง้าวถูกพระมหา อุปราชาที่ไหลขวาขาดสะพวยแล่ง ชบสิ้นพระชนม์อยู่ กับคอข้างในชั่วพริบตาเป็นอันยุติสำหรับศัตรูคู่อาฆาต

ตั้งแต่นั้นที่ชนไก่ในกรุงหงสาวดีและเคยปะทะกันด้วย ฝีมือมาไม่น้อย

สมเด็จพระเอกาทศรถ พระอนุชา ซึ่งเข้าชนข้างกับ เจ้าเมืองจาปะโร ก็ทรงสามารถฟันเจ้าเมืองจาปะโรถึงแก่ สิ้นชีวิตลงด้วยเช่นกัน พวกแม่ทัพนายกองที่ติดตาม พระมหาอุปราชาต่างกรูกันเข้ามาระดมยิงปืนต้อง พระหัตถ์ของสมเด็จพระนเรศวรถึงบาดเจ็บ และถูก นายมหานุภาพ ความคู่ข้างพระที่นั่งกับหมื่นภักดีศวรร ความคู่ข้างของสมเด็จพระเอกาทศรถตายทั้งสองคน ำ ๆ ที่พม่าจะรุมล้อมทำร้ายถึงขั้นรุนแรง ก็พอดีกองทัพ หลวงและกองทัพเจ้าพระยามหาเสนา กับพระยาสีหราช เดโชไชยตามทัพไปถึงทันช่วยแก้ไขป้องกันให้ สมเด็จพระ นเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถหลุดพ้นจาก วงล้อมข้าศึกออกมาได้ ฝ่ายพม่าเห็นเจ้านายสิ้นพระชนม์ และทัพไทยยกมามีกำลังมากขึ้นก็เสียกำลังใจไม่คิดจะ สู้รบต่อกรอีก รีบรวบรวมกองทัพที่เหลือกลับไปสู่ค่าย เดิมของกรุงหงสาวดีอย่างเร่งด่วน

คงจะไม่มียุทธหัตถีหรือการรบหลังช้างครั้งใดที่ จะยิ่งใหญ่และเลื่องลือไปทั่วทิศานุทิศเท่ากับการรบ ครั้งนี้ ด้วยถือว่าการชนช้างเป็นยอดยุทธวิธีของนักรบนับ แต่โบราณกาลมาแล้ว เป็นการรบด้วยฝีมือของแต่ละ บุคคลอย่างแท้จริง มิได้อาศัยกำลังรีพลหรือกลอุบาย อย่างใดอย่างหนึ่ง อีกประการหนึ่ง มีน้อยครั้งนักที่ กษัตริย์ผู้เป็นจอมทัพทั้งสองฝ่ายจะได้เข้าประจัญหน้า ถึงชั้นชนช้างโดยลำพังเหมือนเช่นครั้งนี้

และกษัตริย์องค์ใดได้รับชัยชนะในยุทธหัตถีก็ได้รับ การยกย่องเป็นพระเกียรติอย่างสูงสุด

พระแสงของง้าวที่ทรงประหารพระมหาอุปราชาครั้ง นั้นปรากฏนามต่อมาว่า **“เจ้าพระยาแสนพลพ่าย”** ยกย่องให้เป็นพระแสงศักดิ์สิทธิ์สำหรับพระเจ้าแผ่นดิน ที่ทรงพระศราธารในรัชกาลต่อ ๆ มา

พระมालาที่สมเด็จพระนเรศวรทรงในวันนั้นก็นับเนื่องอยู่ในเครื่องมรดกราชูปโภคมาจนทุกวันนี้ ปรากฏนามว่า **“พระมालาเป็ียง”** เป็นอนุสรณ์แห่ง การรบหลังช้างในครั้งนั้น

(โปรดติดตามเล่มต่อไป)

เสนาบดีรักษา

ตำนาน..

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดย..พรกมล สุทรนันท์

ตอนที่ ๑๖
 สิน กับ ตำแหน่งมหาดเล็กฝึกหัด
 ในพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ
 “ ปลายพุทธศักราช ๒๒๘๕ ”

ณрсินได้สึกออกมาตามคำบัญชาของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ และกลับมาอยู่ที่บ้านเพื่อให้มารดา ทั้งตาและยาย รวมทั้งป้าวไพร่ ได้ชื่นชมและคลายความคิดถึง

๓ ปี ที่ สิน ใช้ชีวิตในวัด ทำให้เขาคุโตและเป็นผู้ใหญ่ สงบเยือกเย็นและสุขุมยิ่งขึ้น รูปร่างที่มีเค้าว่าสูงใหญ่ สง่างามอยู่แล้วกลับมาคราวนี้เห็นได้ชัดเจนเลยว่าสูงใหญ่ สง่างาม และสมส่วนมากยิ่งขึ้น ทั้งผิวพรรณยังผ่องใสอย่างคนอิมบุญ

อาณาจักรของเจ้าสุวรรณ มีชีวิตชีวา และคึกคักขึ้นมาอย่างทันตาเห็น เมื่อคุณหนูสินของทุกคนกลับมาสินได้เดินทักทาย ป้าวไพร่ทุกคนที่มาต้อนรับด้วยความรักความคิดถึง รอยยิ้มและเสียงหัวเราะต่อกระซิบแห่งความชื่นชมดีใจ ของป้าวไพร่แพร่กระจายไปทั่วอาณาจักร นกเอี้ยง น้ำตาไหล ดีใจสุดจะพรรณาคุณตาคุณยาย รวมทั้งไฮสอง ก็ปลาบปลื้มเป็นที่สุด

ก่อนนอน ในคืนแรกที่กลับมา นกเอี้ยงได้เล่าเรื่องราวที่พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ, เจ้าพระยาจักรี และคุณตา ได้วางแผนให้แก่ชีวิตสิน ทั้งได้เปิดเผยฐานะที่แท้จริงของสินให้สินรับรู้ โดยกำชับให้สินคงเรื่องนี้เป็นความลับดังเดิม สิน รับฟังด้วยความตื่นเต้นตกใจ แต่ก็อยู่ในท่าที่สงบนิ่งใคร่ครวญ ลินฉลาดพอที่จะดูออกว่า แผนการที่พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศวางไว้ให้ตัวเองนั้นสำคัญมาก ตลอดเวลาที่ผ่านไป สินเองก็รับรู้ได้ถึงความรักใคร่และทะนุถนอมที่พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศมีต่อตัวเอง และสิน เองก็รู้สึกผูกพันอย่างลึก ๆ ต่อพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศเช่นกัน สินจึงตอบตกลงกับมารดาด้วยความเต็มใจ

๓ วันแรก ที่สินกลับมาอยู่ที่บ้าน สินให้ชต ผู้ที่สึกออกมาพร้อมกัน หิ้วตะกร้าข้าวของ เดินตามหลัง เพื่อไปเยี่ยมเยียนป้าวไพร่ และ แจกจ่ายสิ่งของทุกเรือนทั่วอาณาจักร รวมทั้งอาณาจักรการค้าด้านนอกด้วย ตกเย็นก็ชวนมารดาไปทานข้าวมื้อเย็นที่บ้าน

คุณตาคุณยาย

และอยู่จนถึงยามนอนจึงกลับเรือนนอน สิ้นนอนนอนห้องนอนเดียวกับแม่ยกเลี้ยง เพราะรู้ว่าอีกไม่นาน ตัวเองก็จะไปอยู่ที่อื่นแล้ว

เมื่อเริ่มเข้าที่เข้าทาง เจ้าสัวชั้นเห็นว่า เหลือเวลาเพียงไม่เกิน ๒ เดือน สิ้นก็จะออกไปเผชิญกับโชคชะตาในโลกกว้าง จึงให้ชดเริ่มฝึกศิลปะป้องกันตัว และวิทยายุทธ์ต่าง ๆ ให้สิ้นอย่างเต็มรูปแบบ รวมทั้งการใช้อาวุธ มีด ดาบ และการยิงปืนจริง ๆ โดยไม่ต้องสลบเวลาไปอ่านไปเขียนหนังสือจีน และไทยเหมือนตอนก่อนบวชเณร เพราะตลอดเวลา ๓ เดือน ที่สิ้นเป็นเด็กวัด กับ ๓ ปี ที่สิ้นบวชเณรหนักยิ่งได้เอาตำรับตำรา ต่าง ๆ รวมทั้งตำราพิชัยสงครามไปให้สิ้นอ่านและสิ้นก็ได้อ่านได้ศึกษาจนแตกฉานหมดแล้ว

การฝึกวิทยายุทธ์ครั้งนี้ สิ้นไปได้เร็วมาก เร็วกว่าที่ชดคิด ฟันดาบ ยิงปืนทั้งเก่งและคล่อง และมีท่าพลิกแพลงใหม่ ๆ คงด้วยเพราะศึกษาจากตำราสามก๊ก ที่อ่านมาตั้งแต่เด็กด้วย

เพื่อนของสิ้น ๔ คน ที่บวชด้วยกัน ก็ได้สึกออกมาพร้อมกัน และมาเป็นคู่ซ้อมกับสิ้นเหมือนเดิมทุกวัน..

ตลอดเวลาเกือบ ๒ เดือนที่ฝึกซ้อม ทำให้ร่างกายของสิ้น กับ ชดและเพื่อนทั้ง ๔ คนแข็งแรงมาก วิทยายุทธ์ต่าง ๆ สิ้นเริ่มเก่งกล้า กระทั่ง เจ้าสัวชั้นได้มอบป็นสันชั้นดี ดำรงที่ตนเองเคยพกติดกายให้เป็นของขวัญแก่หลานชาย และสิ้นได้ฝึกใช้มันจนคล่องและพกติดตัวตลอดเวลาที่ไปไหนมาไหน..

๒ เดือนตามกำหนด เจ้าพระยาจักรีสุมุหนายก ได้เดินทางมารับสิ้น เพื่อไปเป็นบุตรบุญธรรมอย่างเป็นทางการด้วยตัวเอง สิ้นเก็บเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัว

ตามเจ้าพระยาจักรี เข้าไปอยู่ในบ้านในฐานะบุตรบุญธรรม คินนี้ สิ้นนอนคนเดียวในห้องที่ทรูหราที่เจ้าพระยาจักรี ให้บ่าวไพร่จัดไว้เพื่อต้อนรับบุตรบุญธรรม..

ณ พระบรมหาราชวัง...

รุ่งเช้าเจ้าพระยาจักรี นำสิ้นไปถวายตัวเป็นมหาเล็กฝึกหัด ทำหน้าที่มหาดเล็กรับใช้ ในพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

แรกเริ่ม... พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ให้สิ้น ถวายงานรับใช้ส่วนพระองค์ในเรื่องทั่ว ๆ ไปเพื่อให้สิ้นได้เรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้คนในวังก่อน

ต่อมา... พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ตัดสินใจเปิดเผยเรื่องราวทั้งหมดของสิ้น แก่กรมขุนพรพินิต (เจ้าฟ้าอุทุมพร) พระราชโอรสที่พระองค์ทรงไว้วางพระทัยที่สุด ด้วยหวังจะให้ทั้งสองช่วยเหลือเกื้อกูลดูแลกัน และเป็นหูเป็นตาให้กัน อีกทั้งต้องการให้กรมขุนพรพินิตเป็นที่เลื่อมใสและรักใคร่ สิ้นรวมทั้งอบรมสั่งสอนให้รู้หลักราชการบ้านเมือง การปกครองและกฎหมาย

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงมองการณ์ไกล เพราะทรงรู้จักนิสัยของพระโอรสทั้งสองดีว่า เมื่อรวมกันแล้วจะไม่สร้างปัญหาและไม่ก่อภัยใด ๆ ให้แก่พี่น้อง ทรงหวังให้ทั้งสองถ้อยทอดคุณลักษณะที่ดี ที่ต่างคนคนมีให้กันและกัน อันจะเป็นผลดีต่อทั้งสองและต่อบ้านเมืองในภายภาคหน้า

กรมขุนพรพินิต (เจ้าฟ้าอุทุมพร) ต้อนรับพระอนุชาด้วยความยินดีและเต็มใจ และทรงเป็นที่เลื่อมใสและรักใคร่ของสิ้น ทั้งยังช่วยสอนวิชาความรู้เรื่องต่าง ๆ นานาวันเข้า ทั้งสองต่างเชื่อใจกันและปรึกษาหารือกันได้ในทุก ๆ เรื่อง บางครั้งก็เป็นเพื่อนเล่นกัน ทั้งคู่สนิทสนมรักใคร่กันเร็วมากทั้ง ๆ ที่ ทั้งสองพระองค์ทรงมีอายุห่างกันถึง ๑๒ ปี ในขณะที่สิ้น มีอายุ ๑๓ ปี กรมขุนพรพินิต

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

เจ้าฟ้าอุทุมพร ทรง ๒๕ ปี

กิจวัตรประจำวันของสินในช่วง ๖ เดือนแรก

ที่มาอยู่ที่บ้านบิดาบุญธรรม และเป็นมหาดเล็กฝึกหัด
ในพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

สิน...ตื่นนอนแต่เช้า เหมือนตอนที่บวชเป็นเณร
ทำธุระส่วนตัวเสร็จ ออกจากบ้านแต่เช้าพร้อมกับ
เจ้าพระยาจักรี

ถึงพระราชวัง... เข้าไปรายงานตัวถวายงานรับใช้
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เป็นการส่วนพระองค์
พอสาย ๆ หรือหลังเที่ยง ถ้าไม่มีอะไร พระเจ้าอยู่หัว
บรมโกศก็จะให้สินไปเรียนกฎหมาย และช่วยงานที่
ทรงกรมขุนพรพินิต เจ้าฟ้าอุทุมพร บ่ายคล้อยสิน
ก็จะกลับมถวายงานรับใช้พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศอีก
ครา จนกว่าเจ้าพระยาจักรีจะมารับกลับบ้าน หากวันไหน
ที่เจ้าพระยาจักรีไม่อยู่ สินจะเดินมาทำงานและกลับบ้าน
เองคนเดียว ในขณะที่เดียวกัน หากวันไหนที่เจ้าอยู่หัว
บรมโกศไม่อยู่ สินจะไปขลุกอยู่ที่ยังทรงกรมขุนพรพินิต
เพื่อเรียนรู้ตัวบทกฎหมายและช่วยงานอยู่ทั้งวัน

ความเพียร และ ความใส่ใจในสิ่งที่ทำ ทำให้สินเริ่ม
แตกฉานเรื่องตัวบทกฎหมายและการปกครองมาแต่
วัยเยาว์ สิน เป็นคนขยันขันแข็ง รับผิดชอบ อ่อนน้อม
ถ่อมตน ให้ความเคารพต่อผู้ใหญ่ ทุกคนในวังรู้จัก สิน
ในฐานะเป็นบุตรนายโหลสอง นายอากรบ่อนเบี้ยเงิน ที่
เจ้าพระยาจักรีขอมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

สิน ไม่มีเวลาที่จะไปเล่นเหมือนเด็กทั่ว ๆ ไป สิน แบ่ง
เวลาและจัดลำดับในการทำงานแต่ละอย่างด้วยตัวเอง
ได้อย่างลงตัว วิชาความรู้และกฎข้อปฏิบัติทั้งหลายที่
เจ้าสัวชั้น ถ่ายทอดให้มาตั้งแต่เด็ก วันนี้สินได้นำมา
ใช้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและหน้าที่การงานอย่างดียิ่ง

เจ้าสัวชั้น นับว่า เป็นครูคนแรก และคนสำคัญ

ที่สุดในชีวิตสิน ที่ประสิทธิประสาทความรู้ต่าง ๆ ให้
จนทำให้สินใช้ชีวิตนอกบ้านได้อย่างเก่งกล้า
สามารถและ มีคุณภาพ กระทั่งเป็นที่ชื่นชอบของผู้คน
โดยเฉพาะคนที่อยู่ใกล้ชิด เช่น องค์เหนือหัวบรมโกศ
กรมขุนพรพินิต และ เจ้าพระยาจักรี

ตลอดเวลา ๖ เดือน ที่ สิน เป็นมหาดเล็กฝึกหัด
อยู่รับใช้ พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สิน ได้กลับไปเยี่ยม
บ้านสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ครั้ง ๆ ละ ๒ วัน (2 วัน 3 คืน)
โดยหลังเลิกงานของก่อนวันหยุด สินจะรีบกลับบ้าน
เพื่อให้ทันทานข้าวมื้อเย็นกับมารดา และ ตา ยาย...

กลางพุทธศักราช ๒๒๙๐

ณ สำนักพระราชวัง

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ มีพระราชโองการ ให้ กรม
พระราชวังบวรสถาน กรมขุนเสนาพิทักษ์ หรือ เจ้าฟ้า
ธรรมาธิเบศ พร้อมด้วยเจ้าพระยามหาเสนา อัครมหา
เสนาบดีฝ่ายทหาร และเจ้าพระยาจักรีสมุหนายก
อัครเสนาบดีฝ่ายพลเรือน เข้าเฝ้าเพื่อประชุมลับเป็น
การด่วน เนื่องจากเจ้าเมืองสงขลา รายงานเข้ามาว่า...

เมืองประเทศราช ของสยามทางคาบสมุทรมลายู
ตอนใต้ (ปัจจุบัน คือรัฐ ๆ หนึ่ง ในประเทศมาเลเซีย) ได้
มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในราชสำนัก มีการชิงฆ่าและปลงร้าย
รัชทายาท โดยมีประเทศทางยุโรปเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
แต่ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด และมีรายงานเข้ามาว่า
ทหารได้คุ้มกันองค์รัชทายาทกับภรรยาและบุตร เข้า
มาลี้ภัยในแผ่นดินสยามและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่
สงขลา โดยเจ้าเมืองสงขลาให้การช่วยเหลือ แต่ตอนนี้
เจ้าเมืองสงขลา มีความร้อนใจ เกรงว่าจะช่วยเหลือ
รัชทายาทและครอบครัวไว้ได้ไม่นาน เพราะฝ่าย
ตรงข้าม ได้ส่งทหารเข้ามาตามล่าถึงเมืองสงขลา จึง
ร้องขอให้เมืองหลวงลงไปดูแล...

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศและทุกคน มีความเห็น
ร่วมกันว่า “ เมืองประเทศราชนี้ มีความสัมพันธ์ที่ดี

ต่อสยามประเทศมายาวนาน เมื่อองค์รัชทายาทมีภัย
ขอพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ควรให้การช่วยเหลือโดย
ด่วน”

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ จึงมีพระบรมราชโองการ
ให้กรมพระราชวังบวรสถาน กรมขุนเสนาพิทักษ์เป็น
ผู้นำในการเดินทางลงไปดูแล และให้เจ้าพระยามหา
เสนา อัครมหาเสนาบดีฝ่ายทหาร จัดเตรียมทหาร
ฝีมือดีพร้อมม้าเร็ว ติดตามกรมพระราชวังบวรสถาน
ไปด้วย ๔ นาย และให้รีบเดินทางกันตั้งแต่นั้น

กรมพระราชวังบวรสถาน ได้กราบทูลว่า...พระองค์
มีพระอาการประชวรอยู่ เกรงว่าจะเป็นอุปสรรคใน
การเดินทาง จึงขอให้ทรงคัดเลือกผู้เดินทางคนใหม่

เจ้าพระยามหาเสนา และ เจ้าพระยาจักรี
สมุหนายก มีความเห็นร่วมกันว่า ควรให้กรมขุนพรพินิต
(เจ้าฟ้าอุทุมพร) เสด็จนำแทน เพราะทรงเป็นผู้ปรีชา
สามารถและสุขุมรอบคอบ อีกทั้งทรงรอบรู้ด้านกฎหมาย
ในการไปครั้งนี้อาจได้ใช้ความรู้ของพระองค์ เพราะ
เกี่ยวข้องกับเรื่องระหว่างประเทศ

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศเห็นชอบ จึงทรงให้เจ้าพระยา
จักรีไปตามกรมขุนพรพินิต มาเข้าเฝ้าฯ เมื่อเสด็จมาถึง
พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงแจ้งเรื่องราวทั้งหมดแก่
กรมขุนพรพินิตจนเข้าใจครบถ้วนกระบวนความ พร้อม
จะนำการเดินทางในครั้งนี้ทันที แต่ทรงขอพระบรม
ราชานุญาตให้ มหาดเล็กฝึกหัดสิดติดตามไปด้วย

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงอนุญาต เพราะอยาก
ให้มหาดเล็กฝึกหัดสิดได้เรียนรู้การออกหัวเมืองและ
ให้เริ่มเผชิญกับโลกภายนอก จงทรงสั่งให้มหาดเล็กสิด
ที่นักรับใช้อายุใกล้ ๆ เตรียมตัวเดินทางในครั้งนี้..

เมื่อทุกคนถวายบังคมลากลับ เหลือไว้เพียง
พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศและมหาดเล็กฝึกหัดสิด พระองค์
ตรัส แก่มหาดเล็กฝึกหัดสิด ว่า...

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

น้ำสาบานทั้ง ๔ คน ยามใดเพื่อนเดือดร้อน สิ้นไม่เคยทอดทิ้ง จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ทุกครั้งที่สิ้นกลับบ้าน ก็จะไปชดไปตามมาฝึกซ้อม ทบทวนศิลปะการต่อสู้ ไม่ว่าจะเป็นหมัดมวย มีด ดาบ รวมทั้งปืน ที่เจ้าสัวซุ่นจะเป็นคนมาฝึกให้ด้วยตัวเอง ฝึกเสร็จเหน็ดเหนื่อยได้เหงื่อชุ่มตัว ก็จะไปนั่งพูดคุยกันตามประสาเพื่อน บ่าวไพร่ก็จะจัดหาอาหารและขนมหวาน ไปให้กินกันที่ลานฝึกได้ร่มไม้ใหญ่

เพื่อน ๆ ของสิ้นมักอ่อนวอนขอไปทำงานกับสิ้นเสมอ ๆ เมฆเป็นคนโตสุดในกลุ่ม ที่สิ้น เรียกว่าพี่ เช่นเดียวกับที่เรียกพี่ชด พุดกับสิ้นว่า... “ พวกข้าอยากไปทำงานกับคุณหนูด้วย จักได้หรือไม่ พวกข้ามีเอาค่าจ้างดอก ให้มีข้าวกินก็พอ มีอันใดพวกข้าจักได้ช่วย ”

“ ข้าก็อยากให้พวกเจ้าไปด้วยเหมือนกัน รอช้าก่อนนะ สบโอกาส ข้าจักรีบพาพวกเจ้าไปทำงานด้วยกันกับข้าทันที ”

“ จริงนะคุณหนู ”

ทั้ง ๕ คนถามย้ำด้วยความตื่นเต้นดีใจ

“จริงสิ พวกเจ้าคบกับข้ามา ๕ ปี พวกเจ้าเห็นว่ามีอันใดที่ข้าพุดแล้วข้ามีทำหรือไม่เล่า...”

ทุกคนเงิบ...ก่อนที่ ลอย จะพุดออกมา

“จริงด้วย คุณหนูไม่เคยผิดวาทกับพวกเราเลย”

เจ้าน้ำ หัวจุก พันหลอ พุดสนับสนุนขึ้นมาว่า...

“ใช่ ๆ เหมือนครั้งที่เรานัดจักไปเล่นน้ำ คุณหนูเป็นใช้จุนหน้าแดง ยังมาเล่นกับพวกเรา จนลมจับพี่ชดต้องแบกกลับบ้าน” ทุกคนพยักหน้ารับรู้

“ ก็เพราะพวกเจ้าเป็นเพื่อนข้า เอาใจก็เอากัน ”

พุดจบ สิ้นหันไปมองหน้าเมฆ และพุดว่า...

“พี่เมฆ ที่เป็นคนโตสุดในกลุ่ม เมื่อข้าไม่อยู่ ถ้าพวกเจ้าทุกคนมีอันใดเดือดร้อน ก็ไปหาท่านตาข้า ที่ร้านค้าข้างนอกกัน ท่านตาใจดีมาก ใคร ๆ เดือดร้อนมาหาท่านตาก็ช่วยหมด ยิ่งเป็นพวกเจ้าด้วยแล้ว ท่านตาข้าจักดูแลเต็มที่ ข้าจักบอกท่านตาข้าไว้”

“พวกข้าทุกคนขอบน้ำใจคุณหนูมาก พวกข้าไม่รบกวนถึงเพียงนั้นดอก ทุกวันนี้ ครอบครัวยุคุณหนูก็มีบุญคุณกับพวกข้าเหลือล้น ไม่มีครอบครัวคุณหนูมีรีที่ลูกชาวบ้านอย่างพวกข้าจักได้ฝึกวิทยายุทธดี ๆ จนเก่งกล้าสามารถเยี่ยงนี้ มีแต่ลูกขุนน้ำขุนนางและลูกเจ้านายใหญ่ ๆ เท่านั้นดอก จึงจักได้ฝึกเพียงเท่านี้ก็มากโขแล้ว”

“ พวกเจ้า อย่าพุดเยี่ยงนั้น ความทุกข์ความสุขพวกเจ้า ก็คือ ความทุกข์ความสุข ของข้าเช่นกัน ”

ทั้ง ๖ คน แยกย้ายกันกลับบ้านก็เวลาพลบค่ำ

ย่ำรุ่ง ของวันทำงาน สิ้น กราบลา ตายาย และ มารดา กลับ โดยมี ชด ถือข้าวถือของ เดินมาส่ง ที่บ้านเจ้าพระยาจักรี ก็จะเป็นเช่นนี้ทุกครั้ง...

แต่สำหรับการกลับบ้านครั้งนี้สิ้นได้รับอนุญาต ให้กลับบ้านเป็นกรณีพิเศษเพียงคืนเดียว เพื่อกราบลา มารดา และ ตายาย ก่อนออกหัวเมือง

ในเย็นวันนี้ สิ้นซ้อมยิงปืนกับคุณตาเป็นกรณีพิเศษ เข้ามีดก่อนเดินทางกลับวัง สิ้นได้สั่งชดไว้ว่า...ถ้าว่างให้ส่งข่าวการออกหัวเมืองทางใต้ ให้เพื่อนทั้ง ๔ คน รู้ด้วย...

โปรดติดตามตอนต่อไป...

เสนาธิการ

ฟรีกไฟสงคราม

บัญชากร ชวาลศิลป์

ต่อจากเล่มที่ 87 ตอนที่ 2

ขบวนรถไฟลับสายตาไปแล้วพร้อมกับใบหน้า
หวานเศร้าที่โบกมืออำลา ผ่านภพเดินกลับไปทีรถจี๊ปซึ่ง
จอดรออยู่หลังสถานีรถไฟ พลขับสตาร์ทเครื่องแล้ว
ค่อย ๆ เคลื่อนตัวออกกลับสู่กองบัญชาการกองทัพ
ภาคที่ ๔ ในค่ายวชิราวุธ

นายทหารหนุ่มครุ่นคิดทบทวนเรื่องราวที่ผ่านมาซึ่ง
ได้อยู่ใกล้ชิดหญิงสาวที่ดูเหมือนจะเชื่อมโยงกับอดีต
ข้ามภพอันไม่สามารถอธิบายได้นึกแปลกใจกับตัวเอง
ว่าที่ผ่านมามีอะไรได้รู้จักหญิงสาวมากหน้าแต่ก็ไม่มีใคร
เลยที่คล้ายจะมีแรงดึงดูดลึกลับบางอย่างทำให้เกิด
ความรู้สึกอยากใกล้ชิดเช่นเธอผู้นี้ นึกถึงนับดาวที่ถือว่า
ใกล้ชิดที่สุดแต่ก็ไม่เคยเกิดความรู้สึกเช่นที่มีต่ออาทิยา
ซึ่งแม้เพิ่งได้รู้จักกันเพียงแค่ ๗ วันเท่านั้น แต่กลับค่อย ๆ
เกิดความรู้สึกบางอย่างที่สะสมเพิ่มพูนขึ้นทีละน้อย ๆ
โดยไม่รู้สึกตัว

จากกันเมื่อครู่นี้ ผ่านภพรู้สึกใจหาย

อยู่ใกล้ชิดกัน ๗ วัน กับความสนิทสนมที่ราวคบหา
กันมานานแรมปี ถึงที่สุดแล้วจะมีความหมายที่เป็นจริง
ในใจของหญิงสาวสักเพียงใด คำตอบรับที่พร้อมจะ
พบปะกันอีกมีความหมายหนักแน่นแค่ไหน หรือเป็น
เพียงมารยาทสังคมตอบแทนการดูแลเอาใจใส่ที่ได้
รับจากเขา

วันข้างหน้าจะได้พบกันอีกหรือไม่ คิดแล้วก็ใจหาย...

๖๒

เสนาธิการ เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

บ้านเรือนร้านค้าในตัวเมืองที่ดูเหมือนวังสวนมาไม่ได้ทำให้เขาหลุดจากภวังค์ ที่ติดตามมาจากความใจหายก็คือฝันร้ายครั้งล่าสุด

นึกถึงฝันร้ายที่มีภาพซ้ำซากตั้งแต่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวลึกลับแห่งชาติภพและอดีตกาลนั้น ในช่วงแรก ๆ ผ่านภพสังเกตได้ว่ามักเกิดขึ้นก่อนที่จะได้รับจดหมายจากอดีต ไบหน้าหญิงสาวและนายทหารหนุ่มคนนั้นไม่มีความหมายใด ๆ เป็นพิเศษกับเขา จนกระทั่งไม่นานก่อนหน้านั้นเมื่อได้พบกับอาทิติยาที่ร้านหนังสือในตัวจังหวัดตรังนั้นแหละ ที่จากความฝันไบหน้าสวยเศร้าของหญิงสาวในฝันกลับปรากฏชัดว่าเป็นไบหน้าของอาทิติยา

และที่ผ่านภพต้องเก็บมาครุ่นคิดอย่างหนักเมื่อไม่กี่วันก่อนหน้านั้นกับความฝันเรื่องเดิมท้ายสุด ก็คือไบหน้าของนายทหารหนุ่มในฝันกลับเป็นไบหน้าของเขาเอง

นี่หมายความว่าอย่างไรกันแน่ ?

รถจอดสนิทที่หน้าอาคารกองบัญชาการกองทัพภาคที่ ๔ ผ่านภพกลับสู่โลกแห่งความเป็นจริงพร้อมภารกิจการค้นหาพื้นที่ยังดำเนินต่อไป

นึกถึงหญิงสาวอีกครั้ง... ใจหาย

ขบวนรถค่อย ๆ จอดสนิท อาทิติยายังคงหลับตาปล่อยใจไปกับความสุขความอบอุ่นแห่งเรื่องราวที่ผ่านมา ไม่อยากลืมตาขึ้นสู่โลกแห่งความเป็นจริง อยากดื่มด่ำวนเวียนอยู่กับความรู้สึกดี ๆ เช่นนี้ตลอดไป แต่แล้วก็ต้องสะดุ้งลืมตาเมื่อเสียงเรียกที่คุ้นหูดังขึ้นมาใกล้ ๆ

“คุณอาทิติยาครับ...”

ชายหนุ่มเจ้าของความคิดถึงที่เธอเพิ่งนึกถึงเมื่อครูนั่งอยู่ตรงหน้า ธรณินในเครื่องแต่งตัวที่กลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมในเมืองปรากฏตัวอยู่นั้นราวความฝัน

“ธรณิน...” กล่าวได้เพียงนี้ก็ชะงักด้วยความรู้สึกที่ประดังเข้ามาจนไม่อาจเอ่ยวาจาใด ๆ ต่อได้ จากนั้นปฏิบัติการแห่งความห่วยโยก็ติดตามมา หญิงสาวเหลียวมองไปรอบ ๆ หาสิ่งผิดปกติตามความเคยชินของนักรบ ทพท. แต่ก็ไม่เห็นความผิดปกติใด ๆ

“ไม่ต้องห่วงครับ คนเยอะ ๆ อย่างนี้” ธรณินเข้าใจความนึกคิดของหญิงคนรัก “ขบวนรถจะจอดที่สถานีทุ่งสงนี้ ๒๐ นาที คงได้คุยกันอีกนิดหน่อย...” จากนั้นเรื่องราวในห้วงเวลาที่แยกจากกันกว่าสี่ปดาห์ของแต่ละฝ่ายก็พรุ้งพรุ้งรับรู้ซึ่งกันและกัน จนกระทั่งเสียงระฆังที่สถานีดังเตือนใกล้เวลาเคลื่อนที่ต่อ ธรณินเหลียวมองรอบกายอีกครั้งก่อนอดอดลุดจากที่นั่งอย่างไม่เต็มใจ

“เขียนจดหมายถึงกันบ้างนะครับ...” เอ่ยคำอำลาสุดท้ายแล้วค่อย ๆ ก้าวเดินลงมาจากขบวนรถ หญิงสาวเอื้อมไปบีบมือชายหนุ่มแทนวาจาตอบรับ

จากหน้าต่างตู้รถ อาทิติยาโบกมืออำลาคนรักที่ยืนปะปนอยู่กับผู้คนบนขบวนรถแล้วบอกกับตัวเองว่าระหว่างการทำลาทั้งสองครั้งต่อชายสองคน คนหนึ่งรู้จักผูกพันกันมานานแล้ว แต่อีกคนเพิ่งก้าวเข้ามาในชีวิตเพียงไม่กี่วัน มีบางอย่างที่แตกต่าง

การลาจากที่นครศรีธรรมราชติดตามด้วยความรู้สึกใจหาย แต่ที่ทุ่งสงกลับเป็นความห่วยโย

อาทิติยายังรู้สึกสับสนกับความคิดของตัวเองมากยิ่งขึ้นไปอีก...

บทที่ ๑๐ หน้าทีกับความรัก บัญชา ชวาลศิลป์

ผ่านภพเงหน้าขึ้นจากเอกสารรายงานตรงหน้าเมื่อกริ่งโทรศัพท์ข้างตัวดังกังวาน เอื้อมมือไปยกหูขึ้นมาแล้วตอบรับตามปกติ

“สวัสดิ์ดีครับ...พันโทผ่านภพครับ...”

“พี่ภพคะ...สวัสดิ์ดีคะ ทิตยาเอง” เสียงจากปลายสายแจ่มชัด นายทหารหนุ่มวางปากกาในมือ ความคิดถึงที่เกาะกุมมาตลอดเวลาที่จากกันผ่นคลายลงไป

“ครับ...สวัสดิ์ดีครับ เดินทางถึงกรุงเทพฯ เรียบร้อยแล้วหรือครับ”

“เรียบร้อยค่ะ...คุณพ่อคุณแม่มารับแล้วพามาพักที่บ้านคุณลุง เย็นนี้จะเดินทางกลับบ้านที่อีสานเลยคะ”

“ครับ...แล้วเรื่องที่จะกลับไปเรียนต่อละครับ”

“ยังไม่ได้คุยกันเลยคะ คงกลับไปปรึกษาคุณพ่อคุณแม่ที่บ้าน อ้า..คงคุยแค่นี้ก่อนนะคะ เกรงใจคุณลุงแล้วทิตยาจะติดต่อมาใหม่”

“ครับ...” ผ่านภพเจียบไปครู่หนึ่งเหมือนกำลังตัดสินใจบางอย่างแล้วจึงกล่าวต่อ

“คิดถึงครับ...”

ปลายสายอีกด้านหนึ่งเจียบไปชั่วครู่เช่นกัน แล้วเสียงตอบรับที่กลับมาทำให้ผ่านภพรู้สึกขื่นขันทันทีว่ารอบกายวันนี้สว่างไสวกว่าทุก ๆ วันที่ผ่านมา

“เช่นเดียวกันค่ะ...คิดถึงค่ะ...แล้วจะเขียนจดหมายมานะคะ”

อีกไม่กี่วันต่อมา ผ่านภพก็ได้รับจดหมายฉบับแรก เขาไม่ฉีกซองอ่านทันทีทันใด แต่รอจนกระทั่งเลิกงานกลับมาถึงบ้านพัก อาบน้ำชำระร่างกายจนสดชื่น เปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นชุดลำลอง แล้วจึงค่อย ๆ บรรจงใช้กรรไกรตัดซองจดหมายออกอ่าน อดนึกถึงจดหมายข้ามภพจากอดีตครั้งนั้นไม่ได้

พี่ภพคะ

ต้องขอขอบคุณอีกครั้งกับความกรุณาของพี่ที่ที่ผ่านมา...

มีอยู่คำถามหนึ่งที่ทิตยาบอกกับพี่ว่ายังไม่มีความคำตอบ แต่ก็สัญญาว่าเมื่อได้คำตอบแล้วจะรีบบอกให้พี่ทราบทันทีก็คือว่า จะจัดการอย่างไรกับอนาคต

ตอนนั้นยังคิดไม่ตกจริง ๆ ค่ะ แต่มาถึงตอนนี้หลังจากได้มีเวลาใคร่ครวญแล้วก็สามารถให้คำตอบนั้นกับตัวเองได้แล้ว นอกจากคุณพ่อคุณแม่ พี่ภพเป็นคนที่สามารถที่รับทราบคำตอบนี้

ได้ทบทวนเรื่องราวของตัวเองที่ผ่านมาแล้วก็ไม่อยากจะเชื่อเลยว่าจะผันแปรได้ถึงขนาดนั้น ไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะต้องเข้าป่าจับอาวุธ เรื่องราวที่ผ่านมาของตัวเองและเพื่อน ๆ ก็คงไม่แตกต่างกันคือในเบื้องต้นก็เพียงต้องการเผื่อแผ่ความเมตตาไปสู่ผู้คนที่ยากกว่าในสังคม แต่พอนาน ๆ เข้าไปก็รู้สึกว่าจะไม่เพียงพอ ความทุกข์ยากของพี่น้องประชาชนมิใช่เกิดจากความอ่อนแอของพวกเขา แต่มันเกิดมาจากสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมที่กลายเป็นเครื่องมือของคนที่แข็งแกร่งกว่าใช้เพื่อเอาเปรียบผู้คนที่อ่อนแอ อยากช่วยเหลือพี่น้องคนไทยเหล่านี้ จึงกลายเป็นความต้องการที่จะแก้ปัญหาที่ต้นเหตุคือสร้างสังคมที่เป็นธรรมและการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย

พวกเราต้องการเพียงแค่นั้นจริง ๆ แต่ชนชั้นที่ได้เปรียบในสังคมไม่ยอมจนกระทั่งนำไปสู่การล้อมปราบที่รัฐธรรมนูญ และนั่นคือจุดหักเหสำคัญที่ผลักดันให้พวกเราต้องเข้าร่วมขบวนการปฏิวัติของ พคท. ทั้ง ๆ ที่แทบไม่เคยมีใครรู้จักตัวตนที่แท้จริงของคอมมิวนิสต์เลย รู้แต่เพียงว่าผู้คนที่ขบวนการนี้กำลังต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม เพื่อประชาธิปไตย อันเป็นความต้องการของพวกเขาเหล่านั้นเอง

ถึงวันนี้เพื่อนมิตรที่ร่วมเป็นร่วมตายกันมา ยังคง
ร่วมขบวนการปฏิวัติ สังคมดั่งามที่เราต่อสู้กันมา
ยังไม่บรรลู่

ถึงวันนี้ที่ตายก็ยังเชื่อมั่นและศรัทธาในอุดมการณ์
เพื่อประชาธิปไตย แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งมีส่วน
เกี่ยวข้องอย่างสำคัญทำให้ทิตยามีโอกาสกลับมาสู่
อ้อมกอดอันอบอุ่นของพ่อและแม่อีกครั้ง ได้เห็น
ความทุกข์ทรมานจากความหวังเอยของท่านระหว่างที่
ลูกสาวคนเดียวต้องเข้าไปอยู่ในสงครามซึ่งไม่เคยมี
ใครจะคาดคิดมาก่อน คนแก่สองคนที่เฝ้ารอทุกคำคืน
ว่าเมื่อไหร่เสียงรอดที่ประตูจะดังขึ้นพร้อมลูกสาวที่
กลับมา เป็นอยู่เช่นนี้นานนับปี...

ทิตยาดัดสินใจแล้วค่ะ...

กับงานปฏิวัติ ทิตยาคงไม่สามารถทอดทิ้งทั้ง
อุดมการณ์และเพื่อนมิตรที่ร่วมต่อสู้กันมาได้ แต่จะมี
รูปธรรมอย่างไรคงต้องค้นคิดกันต่อไป ช่วงเวลานี้ขอ
ตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ก่อน ดังนั้นจึงตัดสินใจจะกลับไป
เรียนมหาวิทยาลัยต่อให้จบ พรุ่งนี้จะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ
เพื่อยื่นเรื่องต่อมหาวิทยาลัย แต่เมื่อได้รับอนุญาตก็
คงได้กลับไปใช้ชีวิตนิสิตต่อ ก็ยังไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไ

ที่ภพคะ...

ไม่ทราบว่าจะมีความคิดเห็นหรือคำแนะนำอย่างไร
กับการตัดสินใจเช่นนี้ แต่เชื่อว่าความเป็นพี่ชายที่แสน
ดี ที่พี่ได้ให้กับทิตยาในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคง
ยังไม่เปลี่ยนแปลง

ขอจบจดหมายฉบับแรกนี้ไว้เพียงแค่นี้ก่อนนะคะ
ขาดตกบกพร่องอย่างไรก็ขอภัยด้วยเพราะจะต้อง
รีบเดินทางเข้ากรุงเทพฯ คิดอย่างไรก็เขียนอย่างนั้น
ไม่ได้ตรวจไม่ได้ทาน หากพี่จะตอบจดหมายก็ตามที่
อยู่ในกรุงเทพฯ ข้างล่างนี้นะคะ

จะรอจดหมายตอบค่ะ...

คิดถึง
ทิตยา

ผ่านภพวางจดหมายลงบนโต๊ะทำงานในห้องนอน
เอนหลังพิงพนักเก้าอี้ หลับตาครุ่นคิดถึงเนื้อความใน
จดหมาย ครูหนึ่งก็กลับมานั่งตัวตรงแล้วยกจดหมาย
ขึ้นมาอ่านอีกครั้งแล้วตอบจดหมาย

คุณทิตยาคับ...

ได้รับจดหมายฉบับแรกแล้วด้วยความดีใจ ขอคุณ
ที่ยังระลึกถึงและดีใจมากขึ้นไปอีกที่ได้รับเกียรติและ
ความไว้วางใจเช่นนี้จะพยายามรักษาความเป็นพี่ชาย
ที่แสนดีให้ดีที่สุดครับ

เรื่องกลับไปเรียนต่อคงไม่มีความเห็นอะไรเป็น
พิเศษ นอกจากขอแสดงความยินดี แต่ที่รู้สึกยินดีเป็น
พิเศษก็คือความทุกข์ทรมานของคุณพ่อและคุณแม่ที่
ได้รับการปลดปล่อยจากการกลับมาของลูกสาวสุด
ที่รัก ผมคิดว่านี่เป็นสิ่งล้ำค่าที่สุดทั้งต่อคุณพ่อคุณแม่
และตัวทิตยาเอง

แต่ที่ผมเก็บมาคิดต่ออย่างหนักก็คือเรื่องของ
งานปฏิวัติ

ผมไม่ทราบว่าการทหารคนอื่น ๆ เขาจะคิดอย่างไร แต่
สำหรับผมแล้ว แม้หน้าที่หลักของเราคือการเอาชนะ
ศัตรูซึ่งความหมายสูงสุดของมันก็คงหนีไม่พ้นเรื่องของ
การต่อสู้เช่นเดียวกันในสนามรบ แต่อีกด้านหนึ่งของพวก
เราก็ถูกปลุกฝังให้เคารพคู่ต่อสู้ของเรา ความจริงที่ว่า
ระหว่างนักรบกับนักรบล้วนไม่เคยมีเรื่องส่วนตัว
บาดหมางกัน แต่ที่ต้องตั้งหน้าตั้งตาประหัตประหารกัน
ก็เป็นเรื่องของส่วนรวม เรื่องของประเทศชาติเท่านั้น

ผมเองก่อนเข้าสู่สงครามก็เคยถูกปลุกฝังและเชื่อ
เช่นนั้น...

แต่เมื่อได้เข้าอยู่ในวังวนของการฆ่าฟัน นาน ๆ เข้า
ความคิดเช่นนั้นก็ค่อย ๆ เปลี่ยนไป กลายเป็นความ
เกลียดชังที่มีแต่จงล้างจงผลาญกันให้ถึงที่สุด

แต่พอมีโอกาสใกล้ชิดกับคุณและชีวิตในช่วงเวลา
ที่ผ่านมาซึ่งเราเกือบจะไม่ได้พูดคุยกันถึงเรื่องของ
อุดมการณ์อะไรเลย กลับเป็นเรื่องราวธรรมดา ๆ ของ
ชีวิต เรื่องของความเป็นมนุษย์แท้ ๆ ที่ไม่ได้ถูกตกแต่ง
ห่อหุ้มด้วยเรื่องราวอันสลบซับซ้อนของการเมือง
เศรษฐกิจ และสังคมใด ๆ

ตลอดเวลาที่เราได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ทำให้ผม
กลับไปสู่ความเป็นทหารก่อนเข้าสงคราม เป็นทหารที่
ถูกปลูกฝังให้เรื่องเกียรติยศและศักดิ์ศรี เรื่องปรัชญา
แห่งความเป็นทหารที่ให้ความเคารพต่อศัตรูคู่อริ นึกถึง
คำสอนของอาจารย์วิชาทหารท่านหนึ่งที่ว่ากับข้าศึกที่
ถูกสังหาร ทหารที่ดีต้องวันทยหัตถ์ทำความเคารพ ซึ่ง
ผมลืมไปนานแล้วหลังจากเข้าสู่สนามรบจริง ๆ

ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่ต้องขอบคุณน้องทั้งสอง

ดังนั้นเมื่อได้รับการตัดสินใจที่จะยังไม่ละทิ้งงาน
ปฏิบัติ ผมจึงมีเพียงคำอวยพรว่า ขอให้ปลอดภัย ส่วน
จะอวยชัยให้ปฏิบัติสำเร็จนั้นคงไม่สามารถกล่าวได้
และคงไม่ต้องการคำอธิบายใด ๆ

อย่างไรก็ตาม ที่พี่จะไม่ยอมละทิ้งเลยก็คือความเป็น
พี่ชายที่แสนดี ซึ่งคุณทิตยาได้ไว้วางใจมอบให้ พี่พร้อม
จะรับฟังทุกเรื่องราวเสมอ และหากเรื่องใดที่จะช่วยเหลือ
ได้ก็จะทำอย่างสุดกำลังความสามารถ

เมื่อไหร่หนอเรื่องราวของสงครามปฏิบัติจะจบสิ้น
เสียที เพื่อว่าเราจะได้ไม่ต้องมีข้อแม้ต่อกันเช่นนี้

คิดถึงเช่นกันครับ
พี่ภพ

ปล.ต้นเดือนหน้าพี่จะเข้ากรุงเทพฯ อยากพบครับ/คิดถึง

การปรับปรุงวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เสนาศึกษา

พ.อ.หญิง ผศ.ดร. กฤตยาภรณ์ เจริญผล

ฉบับที่แล้ว (เสนาศึกษา เล่มที่ 87 ตอนที่ 2) ผู้เขียนได้นำเสนอในเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานรกรกรเบื้องต้นแล้ว ซึ่งในบทความตอนนี้จะกล่าวถึง การปรับปรุงวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่โดยใช้คู่มือการปฏิบัติงานรกรกรเบื้องต้น

ความเป็นมา

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นสถานบันการศึกษาทางทหารในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้จะมีหน้าที่ในการฝึก ศึกษา และอบรมนักเรียนนายร้อยเพื่อให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพบกแล้วโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ายังเป็นสถานที่ใช้ในการจัดงานพิธีสำคัญต่าง ๆ และพลเอกหญิงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาร่วมพิธีและยังทรงสอนนักเรียนนายร้อยในทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นภารกิจในด้านการพัฒนาและการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานให้มีความสวยงาม ร่มรื่น และปลอดภัย จึงถือเป็นสิ่งสำคัญนอกจากนี้ รร.จปร. ยังมีต้นไม้ที่มีความสำคัญและมีความค่าจำนวนมาก เช่นต้นไม้ทรงปลูกของพระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกนาถเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ต้นไม้ทรงปลูกของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และต้นไม้อื่น ๆ จำนวนมาก ที่ให้ความสวยงามและให้ร่มเงา

การกำหนดความรับผิดชอบในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานของ รร.จปร. เป็นหน้าที่ของทุกหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นของตัวเอง ทั้งในเขตที่ทำงาน เขตบ้านพัก และพื้นที่อื่น ๆ โดยหน่วยรับผิดชอบหลักและรับผิดชอบพื้นที่ส่วนใหญ่ใน รร.จปร. คือ กองพันทหารราบ รร.จปร. และหน่วยรับผิดชอบรอง คือ ทุกหน่วยงานที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ กองบัญชาการ ส่วนการศึกษา ส่วนบริการ กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ ส่วนวิชาทหาร และโรงพยาบาล

สภาพปัญหาจากการดำเนินงานที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีจำนวนต้นไม้ที่ได้รับการตัดแต่งผิดวิธีและเกิดความไม่สวยงาม จำนวน 112 ต้นต่อปี และในจำนวนต้นไม้ที่ได้รับการตัดแต่งผิดวิธีมีต้นไม้ใหญ่เกิดการตาย จำนวน 37 ต้นต่อปี ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคือการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการโดย

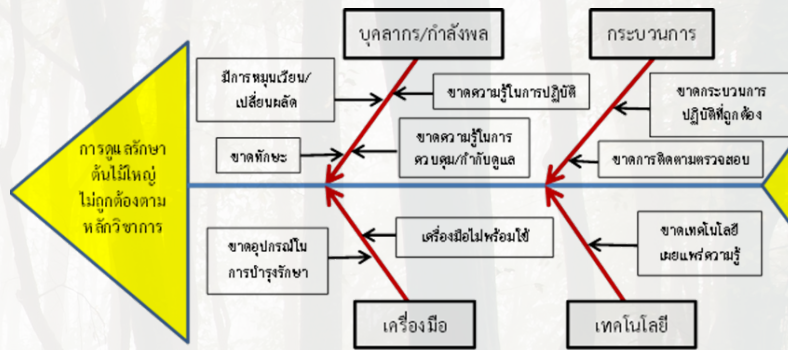

เฉพาะในเรื่องของการตัดแต่งกิ่งผิดวิธี เช่น การบั่นยอด การกุดกิ่งเหลือตอ การทำเปลือกฉีก และการตัดทำลาย โชนปกป้องการผุของต้นไม้ ซึ่งผลที่ตามมาคือทำให้ ต้นไม้ที่มีอายุมากยืนต้นตาย ต้นไม้แตกกิ่งกระโดงใน แนวตั้งมากขึ้นกว่าเดิมซึ่งจะเป็นการสร้างปัญหา ให้ต้องมีการตัดแต่งครั้งต่อไปอยู่เรื่อย ๆ นอกจากนี้ ตอไม้หลังการตัดที่ปล่อยทิ้งไว้มักมีการผุ กิ่งที่งอก ใหม่ได้จุดตัดจะเกาะตัวไม่แน่นและฉีกขาดง่าย ใน กรณีที่มีลมพายุจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินได้ เช่น กิ่งไม้ตกใส่ผู้คน ยานพาหนะ หลังคาอาคาร รวมถึงกิ่งไม้ตกใส่หม้อแปลง เสา ไฟฟ้าหรือสายไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้เกิดไฟฟ้าช็อต เกิดการไหม้หรือระเบิดทำให้เกิดอันตรายและ ทำให้ไฟฟ้าดับ และการตัดที่ทำให้เกิดแผลฉีกที่ เนื้อไม้หรือตัดแล้วรอยแผลไม่เรียบ จะทำให้เสี่ยงกับ ความชื้นที่จะแทรกเข้าไปตามแผลทำให้เกิดเชื้อรา และปลวก กัดกินเนื้อไม้ให้ผุกลวง ซึ่งสามารถถูกลม กินเนื้อไม้ตั้งแต่กิ่งด้านบนลงไปจนถึงโคนต้นไม้ ทำให้เกิดโพรงอยู่ที่โคนต้น ซึ่งหากไม่ได้รับการดูแล รักษาอย่างทันเวลาหรือไม่ได้รับการตัดลอกกรรม ต้นไม้ก็จะโคนล้มได้ในภายหลัง

จากการวิเคราะห์ปัญหาพบว่า สาเหตุมาจาก บุคลากรและการปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ เป็นหลัก การแก้ปัญหาจึงควรแก้ที่ตัวบุคคลากร เป็นอันดับแรก การแก้ปัญหาในขั้นแรกจึงได้จัดทำ คู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” ร่วมกับการจัด การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องใน การดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ เพื่อปรับปรุงกระบวนการ ปฏิบัติงาน ลดความผิดพลาดจากการตัดแต่งกิ่ง ที่ไม่ถูกหลักวิชาการ และเป็นแนวทางให้กำลังพล ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนด โดยคำนึงถึงมิติ คุณภาพ อันประกอบด้วย 1) ความมีประสิทธิภาพ 2) ความมีประสิทธิภาพ และ 3) ความพึงพอใจ เพื่อให้ต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่ รร.จปร. สามารถยืนต้น อย่างร่มรื่น สง่างาม และปลอดภัย ภายใต้วิธีการ ปฏิบัติงานที่ถูกต้องและการพัฒนาคุณภาพงาน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาโดยการใช้เครื่องมือแผนภูมิแก๊งปลา

ภาพที่ 1 แผนภูมิแก๊งปลาแสดงการหาสาเหตุของปัญหา

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาโดยการอธิบายแผนภูมิแก๊งปลา มีดังนี้

สาเหตุหลัก	สาเหตุ
1. บุคลากร	<p>1.1 กำลังพลในหน่วยที่รับผิดชอบหลักและหน่วยรับผิดชอบรอง ขาดความรู้ที่ถูกต้องในการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่และไม่ทราบขั้นตอนที่ถูกต้องในการปฏิบัติ จึงปฏิบัติไม่ถูกต้องมาเป็นระยะเวลานาน</p> <p>1.2 หัวหน้างานผู้ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติ ขาดความรู้ที่ถูกต้องในการควบคุมและกำกับดูแล</p> <p>1.3 กำลังพลขาดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติ ทำให้ตัดแต่งไม่สวยงาม รอยแผลไม่เรียบ</p> <p>1.4 กำลังพลในหน่วยที่รับผิดชอบหลัก มีการหมุนเวียนสลับกันมาปฏิบัติหน้าที่ และพลทหาร มีการหมุนเวียนเปลี่ยนผลัดทุกปี จึงทำให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ต้องสูญหายไปกับกำลังพลที่ปลดออกไป</p>
2. เครื่องมือ	<p>2.1 ขาดอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาต้นไม้ เช่น น้ำยาทากันเชื้อรา</p> <p>2.2 เครื่องมือหรืออุปกรณ์อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้ เช่น เลื่อยไม้คมหรือขึ้นสนิม</p>
3. กระบวนการ	<p>3.1 ขาดกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง โดยไม่ได้มีวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน</p> <p>3.2 ขาดวงรอบในการติดตามตรวจสอบผลจากการปฏิบัติงาน ได้แก่ ตรวจสอบแผลจากต้นไม้ใหญ่ที่ได้รับการตัดแต่งกิ่งหรือได้รับการคัลยกรรม ทำให้เมื่อรอยแผลของต้นไม้ถูกปลวกและเชื้อรากัดกินเนื้อไม้ แล้วไม่ได้รับการแก้ไข ทำเชื้อจากกิ่งลามเข้าสู่ลำต้นได้ ต้นไม้จึงอาจตายได้</p>
4. เทคโนโลยี	<p>4.1 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่กำลังพล</p>

มาตรการและแนวทางในการแก้ปัญหาจากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา มีดังนี้

การกำหนดมาตรการ/แนวทางแก้ปัญหาจากสาเหตุของปัญหา

สาเหตุหลัก	สาเหตุ	มาตรการ/แนวทางการแก้ปัญหา
1. บุคลากร	1.1 กำลังพลในหน่วยที่รับผิดชอบหลัก (พัน ร. รร.จปร.) และหน่วยรับผิดชอบรองขาดความรู้ที่ถูกต้องในการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่และไม่ทราบขั้นตอนที่ถูกต้องในการปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้กำลังพลใช้งาน - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้การคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้แก่กำลังพลในหน่วยรับผิดชอบหลักและหน่วยรับผิดชอบรองทุกหน่วย
	1.2 หัวหน้างานผู้ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติ ขาดความรู้ที่ถูกต้องในการควบคุมและกำกับดูแล	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้กำลังพลใช้งาน - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้การคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้แก่หัวหน้างานผู้ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติ ในหน่วยรับผิดชอบหลักและรอง
	1.3 ขาดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้การคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้แก่กำลังพลในหน่วยรับผิดชอบหลักและหน่วยรับผิดชอบรองทุกหน่วย เพื่อฝึกทักษะความชำนาญตามความต้องการ - จัดพี่เลี้ยงควบคุมดูแลในการฝึกปฏิบัติ - ให้มีการฝึกปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
	1.4 กำลังพลในหน่วยที่รับผิดชอบหลัก มีการหมุนเวียนสลับกันมาปฏิบัติหน้าที่ และพลทหารมีหมุนเวียนเปลี่ยนผลัดทุกปี	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” แจกจ่ายในรูปแบบแผ่นพับ ให้กำลังพลใช้งาน - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้การคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้แก่พลทหารใหม่ - จัดระบบพี่เลี้ยงสอนทหารใหม่ก่อนปฏิบัติงาน - จัดทำวีดิทัศน์แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ เผยแพร่ในระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อประหยัดระยะเวลาในการอบรม

2. เครื่องมือ	2.1 ขาดอุปกรณ์ในการบำรุงรักษา เช่น น้ำยาทากันเชื้อรา เพื่อใช้หลังการตัดแต่งกิ่งหรือ ใช้ในการคัลยกรรมต้นไม้	- ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานต้องทำการจัดซื้อและจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติงาน
	2.2 อุปกรณ์อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้ เช่น เลื่อยไม่คม หรือขึ้นสนิม	- ให้ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานกำกับดูแลและ จัดให้มีการปรนนิบัติบำรุงเครื่องมือตามวงจรและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนใช้งาน
3. กระบวนการ	3.1 ขาดกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง	- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” ซึ่งมีการกำหนดกระบวนการปฏิบัติงาน ในรูปแบบ Work Flow และแบบรายละเอียดรูปภาพที่ชัดเจน
	3.2 ขาดวงจรรอบในการติดตามตรวจสอบผลจากการปฏิบัติงาน	- ใสขั้นตอนการติดตามตรวจสอบในคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” - กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบต้นไม้หลังการปฏิบัติ - กำหนดวงจรรอบในการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี
4. เทคโนโลยี	4.1 ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ความรู้	- เผยแพร่ความรู้จากคู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต - จัดทำวีดิทัศน์ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

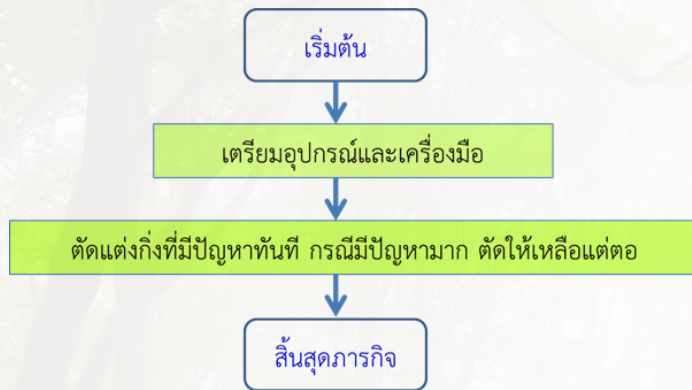
การแก้ไขปรับปรุงที่ รร.จปร. ได้ดำเนินการในปี 2561

1.

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” เพื่อให้ความรู้โดยแสดงวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งในรูปแบบเอกสารคำบรรยาย รูปแบบ Powerpoint และขั้นตอนแสดงกระบวนการปฏิบัติงาน (Workflow)

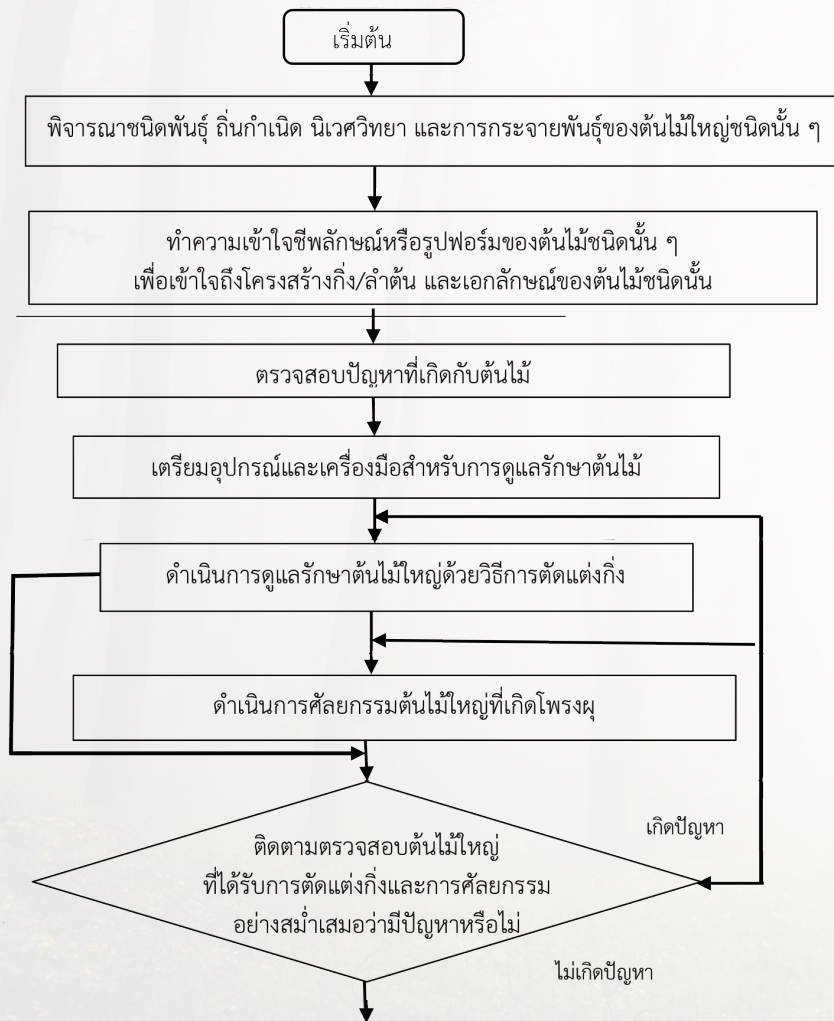
1.1 กระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบเดิม

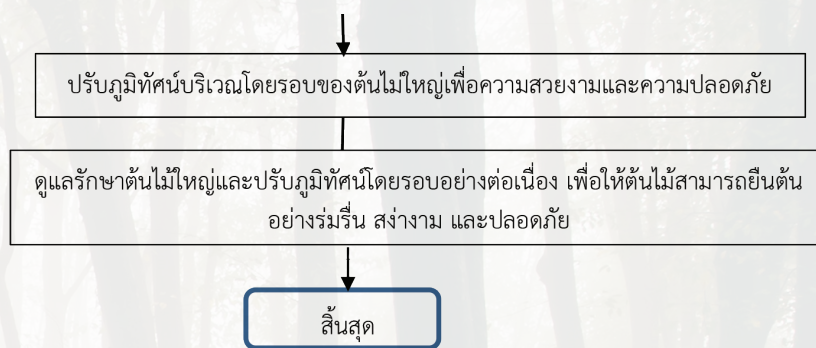
- เมื่อได้รับคำสั่งจาก ผบ.ช. ให้ไปดำเนินการดูแลรักษาและตัดแต่งกิ่งไม้ใหญ่

ภาพที่ 2 กระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบเดิม

1.2 กระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่ เป็นขั้นตอนแสดงกระบวนการปฏิบัติงาน (Workflow) ดังนี้

ภาพที่ 3 กระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่

รายละเอียดของกระบวนการปฏิบัติงานในภาพที่ 3 ผู้เขียนได้นำเสนอไปแล้วในเสนาศึกษา ฉบับที่แล้ว (เล่มที่ 87 ตอนที่ 2) ในเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานรุกขกรเบื้องต้น

2. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติ การใช้คู่มือการปฏิบัติงาน“รุกขกรเบื้องต้น” ให้แก่กำลังพลในหน่วยรับผิดชอบหลัก และหน่วยรับผิดชอบรองทุกหน่วย ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน
3. ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานต้องทำการจัดซื้อ จัดเตรียม และตรวจสอบอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติงาน และกำกับดูแลให้มีการปรรณิบัติบำรุงเครื่องมือหลังการใช้งานทุกครั้งและตามวงรอบอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี
4. กำหนดให้ผู้ที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบต้นไม้หลังการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดวงรอบในการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี
5. เผยแพร่ความรู้จากคู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” โดยการแจกจ่ายหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบแผ่นพับ และรูปเล่มคู่มือการปฏิบัติงาน
6. เผยแพร่ความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบไฟล์เอกสารใน Google Drive ผ่านการสแกน QR Code เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว ในทุกที่ และทุกเวลา
7. เผยแพร่ความรู้โดยการจัดนิทรรศการ ในวันประกวดการจัดการความรู้ รร.จปร. โดยการบรรยาย แสดงโปสเตอร์ และการแจกแผ่นพับให้กำลังพล รร.จปร. ที่ร่วมกิจกรรมได้รับทราบข้อมูล

8.

เผยแพร่ความรู้ในงานวันนิทรรศการวิชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า 2561 งานนิทรรศการการจัดการ ความรู้ของกองทัพบกที่ รร.เสนาธิการทหารบก ปี 2562 โดยการ บรรยายแสดงโปสเตอร์และแจกแผ่นพับให้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพบก และการเผยแพร่ความรู้ให้แก่กำลังพล รร.จปร. โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการในปี 2563

การแก้ไขปรับปรุงที่ได้ดำเนินการ ปี 2562 และ 2563 มีดังนี้

มีจากการดำเนินงานในปี 2561 พบว่า กำลังพลสามารถตัดแต่งต้นไม้ได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ีทักษะความชำนาญ จึงทำให้รอยแผลของต้นไม้ฉีกขาด รอยตัดไม่เรียบ และไม่สวยงามเท่าที่ควร ดังนั้นจึงปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน ในปี 2562-2563 ดังนี้

1. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับกำลังพล โดยเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ มาบรรยายประกอบการสาธิตการปฏิบัติ
2. เพิ่มการจัดทำวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในระบบอินเทอร์เน็ต

ผลลัพธ์การดำเนินการ

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน มีดังนี้

ตัวชี้วัด	ค่า เป้าหมาย	ก่อน ปรับปรุง ปี 2560	หลัง ปรับปรุง ปี 2561	หลัง ปรับปรุง ปี 2562	หลัง ปรับปรุง ปี 2563
1. จำนวนกำลังพลที่ผ่านการอบรม เชิงปฏิบัติการฯ	>75%	0%	80%	100%	100%
2. จำนวนกำลังพลที่สามารถตัด แต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ได้ถูกต้องตาม หลักวิชาการ	>75%	0%	78%	100%	100%
3. จำนวนกำลังพลที่สามารถ ศัลยกรรมต้นไม้ใหญ่ได้ถูกต้องตาม หลักวิชาการ	>75%	0%	76%	85%	87%
4. จำนวนวงรอบในการปรนนิบัติ บำรุงเครื่องมือให้พร้อมก่อนการใช้ งาน	3 ครั้ง/ปี	2 ครั้ง/ปี	3 ครั้ง/ปี	5 ครั้ง/ปี	5 ครั้ง/ปี
5. จำนวนครั้งในการติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหลัง การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่	3 ครั้ง/ปี	1 ครั้ง/ปี	3 ครั้ง/ปี	4 ครั้ง/ปี	5 ครั้ง/ปี
6. จำนวนต้นไม้ใหญ่ที่ตายจากการ ถูกตัดแต่งและการดูแลรักษา ผิดพลาด	< 20 ต้นปี	35 ต้นปี	12 ต้นปี	5 ต้นปี	5 ต้นปี

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ก่อนปรับปรุง ปี 2560	หลังปรับปรุง ปี 2561	หลังปรับปรุง ปี 2562	หลังปรับปรุง ปี 2563
7. จำนวนต้นไม้ใหญ่ที่ถูกตัดแต่ง ผิดพลาดและไม่สวยงาม	< 50 ต้น/ปี	112 ต้น/ปี	37 ต้น/ปี	17 ต้น/ปี	15 ต้น/ปี
8. ความรู้และความตระหนักในการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ของกำลังพล	>75%	65%	85%	100%	100%
9. ความพึงพอใจของผู้บังคับหน่วย	>75%	50%	80%	100%	100%
10. ความพึงพอใจของกำลังพล ต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการ	>75%	0%	100%	100%	100%
11. ความพึงพอใจของกำลังพล รร.จปร. ต่อคู่มือการปฏิบัติงานฯ	>75%	0%	100%	100%	100%
12. ความพึงพอใจของกำลังพล รร.จปร. ต่อการเผยแพร่ความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ท	>75%	0%	92%	100%	100%

การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานในปีต่อไป

1. กำลังพลที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ ต้องได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือ การถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” ก่อนถึงจะสามารถปฏิบัติงานได้
2. พลทหารใหม่หรือผู้ที่ยังไม่เคยปฏิบัติงานมาก่อน นอกจากต้องได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว ยังต้องมีการจัดพี่เลี้ยงในการสอนและแนะนำการปฏิบัติก่อนในระยะแรก ก่อนให้ปฏิบัติงานจริง
3. ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลในการตัดแต่งกิ่งและการศัลยกรรมต้นไม้ ต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน “รุกขกรเบื้องต้น” มาก่อน

4.

ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติงาน และกำกับดูแลให้มีการปรัณนบัติ บำรุงเครื่องมือหลังการใช้งานทุกครั้งและตามวงรอบตามวงรอบอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี

5.

กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการติดตามและตรวจสอบหลังการปฏิบัติ

6.

จัดตั้งทีมที่ปรึกษางานด้านรุกรขกรของ รร.จปร. ขึ้น เพื่อให้คำแนะนำ ตลอดจนติดตามตรวจสอบและประเมิน ผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

7.

กำหนดให้มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้คู่มือการปฏิบัติงาน “รุกรขกรเบื้องต้น” ในทุกปี

เอกสารอ้างอิง

1. ธารดล กันต์วณ. เอกสารประกอบอบรมการตัดแต่งและดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ในงานภูมิทัศน์เมือง เรื่อง ศาสตร์และศิลป์ ในงานดูแลรักษาป่าในเมือง ข้อคิดและตัวอย่างการปฏิบัติงานภาคสนาม. กรุงเทพฯ: 2561.
2. ธารดล กันต์วณ. เอกสารประกอบอบรม เรื่อง การจัดการต้นไม้ใหญ่ในเขตเมืองความสำคัญและ คุณค่าของป่าในเมือง. กรุงเทพฯ: 2561.
3. ดุริย: สถาพร. เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การตัดแต่งและดูแลต้นไม้. กรุงเทพฯ: กรมป่าไม้, 2561.
4. เดชา บุญค้ำ. เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การอบรมความรู้พื้นฐานในงานรุกรขกรรสำหรับงานดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ ในเมืองระดับผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมงาน กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตจตุจักร, 2560.
5. เดชา บุญค้ำ. เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การดูแลรักษารักษาต้นไม้ใหญ่ในเมือง ตอนที่ 2, กรุงเทพฯ: 2553.

CRMA

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

"เรื่องต้องรู้ก่อน ฉีดวัคซีนโควิด-๑๙"

เรียบเรียงโดย พ.อ.นพ. ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย

ผลข้างเคียงวัคซีนโควิด-19 หลังเริ่มฉีดทั่วโลก อาการรุนแรงมาก-น้อยแค่ไหน ต่างจากวัคซีนไข้หวัดใหญ่อย่างไร ?

ประชาชนหลายประเทศทั่วโลกเริ่มได้รับการฉีดวัคซีนต้านโควิด-19 ไปแล้ว สิ่งที่น่าประหลาดใจออกมาไล่เลี่ยกันคือ รายงานผลข้างเคียงชั่วคราวจากการฉีดวัคซีน เช่น อาการปวดศีรษะหรือไข้ขึ้น ซึ่งเป็นอาการที่คาดคิดไว้แล้วว่าจะเกิดขึ้นหากดูจากข้อมูลผลการทดลองในคนที่ผ่านมา แต่อาการบางอย่างที่พบเจอได้ยาก เช่น อาการแพ้ ก็ปรากฏให้เห็นภายหลังการฉีดวัคซีนโควิด-19 เช่นกัน

- สำหรับ ๒ วัคซีนแถวหน้าจากบริษัท Pfizer-BioNTech และ Moderna ที่พัฒนาขึ้นด้วยเทคโนโลยี mRNA นั้น พบว่า คนส่วนใหญ่ที่ได้รับวัคซีนอาการข้างเคียงไม่ร้ายแรง เช่น อาการปวดบริเวณที่ฉีดวัคซีน ปวดศีรษะและเมื่อยล้า โดยวัคซีนโควิดนี้จะเป็นการให้วัคซีน ๒ โดส หรือฉีด ๒ เข็ม เหมือนวัคซีนโควิดส่วนใหญ่ที่ผลิตมาใช้ ซึ่งโดสแรกนั้น

จะฉีดเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ส่วนโดสที่ ๒ จะเรียกว่า Booster เพื่อเสริมสร้างความสามารถของร่างกายในการต่อต้านเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ให้ได้มากขึ้น จากข้อมูลโครงการระบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากวัคซีน (Vaccine Adverse Event Reporting System: VAERS) พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนด้วยเทคโนโลยี mRNA ราว ๓๗๒ โดส จากทุก ๆ ๑ ล้านโดส จะเกิดอาการข้างเคียงไม่ร้ายแรง ซึ่งน้อยกว่าตัวเลขที่คาดการณ์ไว้สำหรับการทดลองทางคลินิก ซึ่งพบว่าผู้ได้รับวัคซีนราว ๘๐% จะมีอาการปวดบริเวณที่ฉีด

- องค์การยาแห่งสหภาพยุโรป หรือ EMA เผยข้อมูลการทดลองทางคลินิกของวัคซีนจาก AstraZeneca พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนราว ๕๐% จะมีอาการปวดบริเวณที่ฉีด ยา ปวดศีรษะและเมื่อยล้า และยังพบว่า อาการข้างเคียงในการฉีดวัคซีนโดสที่ ๒ นั้น จะเบากว่าการฉีดโดสแรก
- เทียบอาการข้างเคียงวัคซีนโควิด-๑๙ กับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ ต่างกันอย่างไร? สำหรับวัคซีนโควิด-๑๙ แบบ mRNA นั้น แพทย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า มีผลข้างเคียงมากกว่าวัคซีนโรคไข้หวัดใหญ่ และในการทดลองฉีดวัคซีน

ของ Pfizer พบว่า ๗๕% ของอาสาสมัครที่เข้าร่วมรับการฉีดวัคซีนมีอาการข้างเคียง เช่น ปวดศีรษะ ไข้ขึ้น และหนาวสั่น ซึ่งหากเทียบกับการทดลองฉีดวัคซีนใช้ขวดใหญ่แบบ ๔ สายพันธุ์มีผู้เข้าร่วมทดลองราว ๓๔% อายุตั้งแต่ ๑๘-๔๙ ปี ที่เกิดอาการข้างเคียง และอาการข้างเคียงจะยิ่งน้อยลงสำหรับอาสาสมัครที่อายุเกิน ๕๐ ปีขึ้นไป โดย ดอกเตอร์ เฮเลน ชู แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวอชิงตัน ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ที่ได้วัคซีนโควิด-๑๙ จาก Pfizer แล้ว กล่าวว่าวัคซีนโควิด-๑๙ แบบ mRNA นั้นก่อให้เกิดการกระตุ้นภูมิคุ้มกันซึ่งเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดอาการข้างเคียงได้เล่าประสบการณ์ว่าหลังฉีดวัคซีนจาก Pfizer ในโดสที่ ๒ ราว ๖ ชั่วโมง เธอเกิดอาการป่วย หนาวสั่น มีไข้สูง ปวดกล้ามเนื้อ และต้องนอนพักนานกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนที่อาการข้างเคียงเหล่านี้จะหายไปและแทบไม่มีอาการอะไรอีกหลังจากผ่านไป ๓๖ ชั่วโมง ซึ่งแม้อาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นชั่วคราวจะค่อนข้างรุนแรง แต่เธอยืนยันว่าคุ้มที่จะเสี่ยงดีกว่าต้องติดเชื้อโควิด-๑๙ ที่อาจทำให้เธอป่วยหนักถึงขั้นเสียชีวิตได้

- ข้อมูลจากโครงการ VAERS ระบุว่า วัคซีนจาก Moderna นั้นก่อให้เกิดอาการแพ้ขั้นรุนแรง ๓ กรณีจากการฉีดวัคซีนทุก ๆ ๑ ล้านโดส ส่วน Pfizer พบว่า เกิดอาการแพ้รุนแรง ๕ กรณีจากการฉีดวัคซีนทุก ๆ ๑ ล้านโดส ซึ่งถือว่าสูงกว่าวัคซีนป้องกันโรคอื่น ๆ รวมถึงวัคซีนไข้หวัดใหญ่ ที่จะพบผู้มีอาการแพ้รุนแรงราว ๑ คน ในทุก ๆ ๑ ล้านโดส ขณะที่วัคซีนจาก AstraZeneca ที่ฉีดให้ประชาชนในสหราชอาณาจักรแล้วกว่า ๓ ล้านคน พบผู้มีอาการแพ้รุนแรงที่ยืนยันแล้วถึง ๓๐ คน บางคนอาการหนักถึงขั้นต้องนำตัวเข้ารักษาในโรงพยาบาล แต่ทั้งหมดหายดีแล้วซึ่งหน่วยงานสาธารณสุขของสหราชอาณาจักรแนะนำให้ประชาชนที่มีประวัติอาการแพ้ยาหรืออาหารรุนแรงไม่ควรได้รับการฉีดวัคซีน ขณะที่อาการแพ้รุนแรงจากวัคซีนโควิด-๑๙

นั้นสามารถรักษาให้หายได้ในเวลาไม่นานด้วยการให้ยาเอพิเนพรีน (Epinephrine)

เปรียบเทียบประสิทธิภาพวัคซีน COVID-19

	Comirnaty (Pfizer)	mRNA-1273 (Moderna)	AZD1222 (AstraZeneca)	Coronavac (Sinovac)
ชื่อวัคซีน	BNT162	mRNA-1273	AZD1222	Coronavac
ประเทศผู้ผลิต	สหรัฐอเมริกา	สหรัฐอเมริกา	อังกฤษ	จีน
เทคโนโลยีวัคซีน	mRNA	mRNA	ไวรัส Adenovirus พาะ	วัคซีนเชื้อตาย
ประสิทธิภาพของวัคซีน	95%	94.5%	เฉลี่ย 70.4% (ผู้ที่มี 1 โดส 90% ผู้ที่มี 2 โดส 62%)	>50.3% (นเรธิล)
การให้วัคซีน	2 ครั้ง ห่างกัน 3 สัปดาห์ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ	2 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ	2 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ	2 ครั้ง ห่างกัน 2-4 สัปดาห์ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
การเก็บรักษาวัคซีน	-70°C	-20°C (นาน 6 เดือน) 2-8°C นาน 1 เดือน	2-8°C อย่างน้อย 6 เดือน	2-8°C
ผลข้างเคียงที่รุนแรงจากวัคซีน	อาการรุนแรง ที่เกิดขึ้นไม่พบบ่อยหรือเกี่ยวข้องกับวัคซีน	อาการรุนแรง ที่เกิดขึ้นไม่พบบ่อยหรือเกี่ยวข้องกับวัคซีน	อาการรุนแรง ที่เกิดขึ้นไม่พบบ่อยหรือเกี่ยวข้องกับวัคซีน	ยังไม่รายงานอาการรุนแรงเลย ระยะที่ 3
ประเทศที่ได้รับอนุมัติ (15 ม.ค.64)	50 ประเทศ	36 ประเทศ	7 ประเทศ	3 ประเทศ

ข้อมูลอ้างอิง: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ข้อมูลอ้างอิง: ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์) (ข้อมูลอ้างอิง: ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์) (ข้อมูลอ้างอิง: ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (official) | <https://www.med.cmu.ac.th/> | คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Faculty of Medicine Chiang Mai University

ผลข้างเคียง หลังฉีดวัคซีนโควิด-19

	บุคคลทั่วไป	ในกรณีผู้มีอาการแพ้
1 ไฟเซอร์-ไบโอเอ็นเทค	• อ่อนล้า • ปวดหัว • ปวดเมื่อย • เป็นไข้	• ผื่นขึ้นตามร่างกาย • อาเจียน • โทษน้ำบวม • หายใจติดขัด
2 โมเดอร์นา	• อ่อนล้า • ปวดหัว • ปวดเมื่อย • เป็นไข้	• ผื่นขึ้นตามร่างกาย • อาเจียน • โทษน้ำบวม • หายใจติดขัด
3 อ็อกซ์ฟอร์ด-แอสตราเซนคา	• อ่อนล้า • ปวดหัว • ปวดเมื่อย • เป็นไข้	• ผื่นขึ้นตามร่างกาย • โทษน้ำบวม
4 ซิโนแวค	• อ่อนล้า • ปวดหัว • ปวดเมื่อย • เป็นไข้	ยังไม่มีการพบ เพราะการทดสอบในไฟฟาร์ยังไม่เสร็จ

หมายเหตุ: ผู้มีประวัติแพ้ยา-อาหาร มีแนวโน้มแพ้ชุนากกว่าคนทั่วไป

info | โทร. 053-2343333 | โทร. 053-2343333 | โทร. 053-2343333

หลังจากที่องค์การอนามัยโลกอนุมัติให้ใช้วัคซีนโควิด-19 แบบฉุกเฉิน เพื่อเอาชนะเชื้อไวรัสโควิด-19 ปราบกฏว่า บริษัทยาได้ผลิตวัคซีนโควิด-19 ออกมาหลายชนิดซึ่งช่วงนั้นถือว่าเป็นระยะที่ 1 ของการแพร่ระบาด การค้นคว้าวัคซีนโควิดได้ผลในระยะที่สองของการระบาดมีชื่อ ไฟเซอร์ โมเดอร์นา

จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน ของ สหรัฐอเมริกา และตามมาด้วยยี่ห้อ ซิโนแวค และ ซิโนฟาร์ม ของจีน ยี่ห้อ แอสตราเซนeca ของ อังกฤษ และ ยี่ห้อ สปุตนิก ของ รัสเซีย เราจะคุ้นหูกันอยู่แค่นี้ ประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศก็มีการผลิตวัคซีนโควิดออกมาเช่นกัน รวมทั้งอินเดียที่ โควิด-19 ระบาดหนักที่สุดอยู่ในขณะนี้ แต่การยอมรับวัคซีนโควิดมีอยู่ไม่กี่ชนิด บางชนิดก็มีการสั่งหยุดใช้ยาเนื่องจากพบอาการข้างเคียงค่อนข้างมาก เช่น จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน ขนาดสหรัฐฯ ก็ยังให้ชะลอเอาไว้ก่อน ในยุโรปบางประเทศก็ให้หยุดรอดูผลกระทบจากแอสตราเซนeca ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะหลอดเลือดสมองดูจะเป็นเรื่องใหญ่ จนกระทั่งประชาชนเกิดความลังเลที่จะเข้ารับวัคซีน เช่น ที่สหรัฐฯ เวลานี้ เอเอฟพีรายงานว่าถึงสหรัฐฯ มีการฉีดวัคซีนวันเดียวได้ถึง 3.4 ล้านคน แต่ในบางรัฐ เช่น เท็กซัส กลับมีความต้องการที่จะฉีดวัคซีนของประชาชนลดลง เป็นเหตุให้ศูนย์การฉีดวัคซีนของรัฐบาลกลางในเมืองอาร์ลิงตัน ที่ตั้งอยู่ระหว่างดัลลัสกับฟอร์ตเวิร์ท ต้องปิดตัวลงไปเมื่อกลางเดือน เม.ย. 64 ที่ผ่านมา เพราะไม่มีคนไปใช้บริการ ขนาดเอาใจชาวอเมริกันโดยขยายเวลาการฉีดวัคซีน จาก 17.00 น. ไปจนถึง 21.00 น. เปิดให้ฉีดแบบใครที่รู้คนอเมริกันก็ยังไม่สนใจ

จากผลการรวบรวมข้อมูลการฉีดวัคซีนโควิดทั่วโลกที่มีการฉีดไปแล้วกว่า 1,131 ล้านโดส ใน 194 ประเทศที่มีอัตราการฉีดวัคซีนรวมกันแล้วเฉลี่ย 20 ล้านโดสต่อวัน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พ.ค. 2564) ที่ชนะเลิศเป็นประเทศอิสราเอล ฉีดวัคซีนได้ครอบคลุมประชากรเกินครึ่งไปนานแล้ว อเมริกาฉีดไปแล้ว 240 ล้านโดส มีประชากรกว่า 101 ล้านคน ได้รับวัคซีนเข็มที่สองไปเรียบร้อยแล้ว ในกลุ่มประเทศอาเซียนเราเอง มีประชากรอาเซียนได้รับวัคซีนไปแล้วประมาณ 31.3 ล้านโดส สิงคโปร์ฉีดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.5 ของประชากร อินโดนีเซียฉีดไปแล้ว 20.1 ล้านโดส สำหรับประเทศไทยฉีดวัคซีนไปแล้ว 1,477,078 โดส อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบการได้รับวัคซีนของประชากร

แต่ละประเทศยังอยู่ในความประมาทไม่ได้ จีนฉีดวัคซีนไปแล้ว 253.46 ล้านโดส แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนประชากรฉีดได้แค่ร้อยละ 9.1 สหรัฐฯ ฉีดไป 240.16 ล้านโดส คิดเป็นร้อยละ 37.4 ของประชากรทั่วโลก อินเดียฉีดไป 154.85 ล้านโดสหรือร้อยละ 5.7 ของประชากรอินเดียเท่านั้น

ข้อเท็จจริงเรื่อง วัคซีนโควิด-19

แม้ฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้ว ยังมีโอกาสติดเชื้อได้ แต่จะช่วยลดความรุนแรงของอาการป่วยและลดการเสียชีวิต

ฉีดวัคซีน
เสี่ยงป่วยน้อยลง
อาการป่วยน้อยกว่า
ลดระยะเวลาแพร่เชื้อ

ไม่ฉีดวัคซีน
เสี่ยงป่วยมากกว่า
มีอาการหนักกว่า
แพร่เชื้อได้ดีกว่า

วัคซีนมีประสิทธิภาพ ต้องฉีดครบ 2 เข็ม

- ฉีด AstraZeneca หรือ Sinovac ต้องฉีดจำนวน 2 เข็ม ระยะห่าง 21-28 วัน
- ต้องมีประสิทธิภาพในการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันโรคสูงสุดในร่างกาย

ฉีดวัคซีนยังดีต่อโควิดได้ ต้องใส่ 3 มาตรการ

- สวมหน้ากากอนามัย
- ล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์
- เว้นระยะห่างจากผู้อื่น

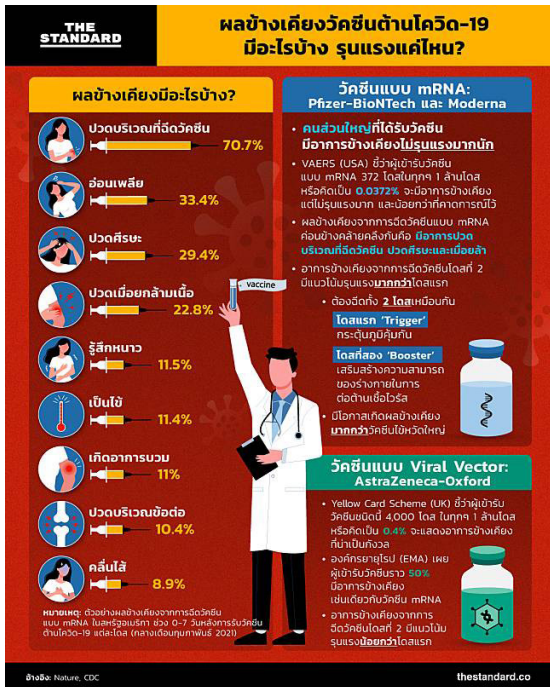
ที่มาข้อมูล : The University of Alabama at Birmingham
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

WHO

อนุมัติใช้วัคซีนโควิดจีน

'ซิโนฟาร์ม'

ในกรณีฉุกเฉินแล้ว

องค์การอนามัยโลกอนุมัติการใช้งานฉุกเฉินแก่วัคซีนของบริษัท ซิโนฟาร์ม แล้ว และกำลังพิจารณาวัคซีน ซิโนแวค กับ สปุตนิก-วี ของรัสเซีย (ข้อมูลวันที่ 8 พ.ค. 2564) สำนักข่าวบีบีซี รายงานว่าองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้อนุมัติการใช้งานเฉพาะในกรณีฉุกเฉินแก่วัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 ซึ่งผลิตโดยบริษัท 'ซิโนฟาร์ม' ของประเทศจีนแล้ว ในวันที่ 7 พ.ค. 2564 ท่ามกลางการระบาดของเชื้อไวรัสโควิดทั่วโลกที่ยังไม่มีทีท่าจะยุติลง ความเคลื่อนไหวล่าสุดทำให้วัคซีนของซิโนฟาร์มกลายเป็นวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 ยี่ห้อแรกที่ไม่ได้ผลิตโดยชาติตะวันตกที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก หลังจากก่อนหน้านี้ WHO อนุมัติเพียงวัคซีนของบริษัท ไฟเซอร์, แอสตราเซนิกา, จอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน และ โมเดอร์นา เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานตรวจสอบของหลายประเทศ โดยเฉพาะในประเทศรายได้น้อยแถบแอฟริกา, ลาตินอเมริกา และเอเชีย ได้อนุมัติการใช้งานฉุกเฉินแก่วัคซีนต้านโควิดของจีนหลายยี่ห้อแล้ว ท่ามกลางข้อกังขาเรื่องประสิทธิภาพของวัคซีน เช่น วัคซีนของจีนอีกยี่ห้อคือ ซิโนแวค (SINOVAC) ผลการทดสอบในประเทศบราซิลชี้ว่า วัคซีนตัวนี้มีประสิทธิภาพในการต้านไวรัสโควิด-19 ราว 50.4% สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ WHO ตั้งไว้ที่ 50% เพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ผลการทดสอบวัคซีนชนิดเดียวกันในตุรกีกับอินโดนีเซีย กลับมีอัตราประสิทธิภาพที่สูงกว่ามาก สำหรับวัคซีนของซิโนฟาร์ม WHO ระบุว่า มีศักยภาพในการเพิ่มการเข้าถึงวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 ในประเทศที่กำลังหาทางคุ้มครองบุคลากรด้านสาธารณสุขและประชาชนที่มีความเสี่ยงสูง โดยแนะนำให้ฉีดแก่ผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 2 โดส ขณะที่คาดกันว่า WHO จะมีการตัดสินใจเรื่องการอนุมัติวัคซีน ซิโนแวค ภายในไม่กี่วันข้างหน้า และตอนนี้ WHO กำลังอยู่ระหว่างการประเมินผลวัคซีน สปุตนิก-วี ของรัสเซียด้วย

รวมผลข้างเคียงที่พบ หลังการฉีดวัคซีน SINOVAC

ข้อมูลเบื้องต้น จากแพทย์ภาคีจังหวัดต่อ

ส่งออกวัคซีนไปแล้ว **120** ล้านโดส ใน **19** ประเทศ

ไทยสั่งไปอย่างน้อย **3.5** ล้านโดส (สำหรับประชากร 1.75 ล้านคน)

SINOVAC เป็นวัคซีนชนิดเชื้อตาย จัดให้ร่างกายจดจำโปรตีนหนาม (Spike Protein) ของตัวไวรัสเพื่อสร้างระบบภูมิคุ้มกัน แต่ยังมีโปรตีนบนเยื่อหุ้มไวรัส เช่น โปรตีน E (Envelope) และ M (Membrane) ซึ่งหากมีมากก็ไปอาจทำให้เกิดอาการแพ้ได้

ประสิทธิภาพ มีถึง **49.6-67%**

- สายพันธุ์สายพันธุ์อังกฤษ
- สายพันธุ์แอฟริกาใต้
- สายพันธุ์บราซิล

แพ้ประสิทธิภาพอาจ

อาการที่พบ	ข้อสังเกต
- แขน หรือขาชา - ผื่นผื่นคัน - ผื่นผื่นคันอย่างรุนแรง - เจ็บหน้าอก - ความดันสูงผิดปกติ - ผื่นขึ้น - ปากบวม - ฯลฯ *อาการเข้ากับความผิดปกติของหลอดเลือดสมอง	- เป็นกับวัคซีนเพียงบางชนิด และบางชนิดในเลือด - บางกรณี อาจเกิดการเป็นขึ้นในหลอดเลือด - อาการเกิดขึ้นในระยะนาที-ชั่วโมงหลังฉีด - บางรายอาการหายเอง บางรายต้องให้ยารักษา - กรณีของหญิงอายุน้อย อาจเกี่ยวข้องกับระบบที่ประจำเดือน (เสียการฉีดก่อนและหลังมีประจำเดือน 7 วัน)

คำแนะนำจากแพทย์ กรณีฉีด SINOVAC

- การฉีดวัคซีนโดยรอบยังเป็น
- ถ้าฉีดเข็มแรกแล้ว ควรฉีดเข็ม 2 แต่สำหรับผู้ที่อาการผิดปกติกับเข็มที่ 2
- หยุดใช้วัคซีนในเลือดนั้น จนกว่าจะมีการสรุปสาเหตุได้ และต้องติดต่อผู้ผลิตด้วย
- เตรียมพร้อมรักษาอาการต่างๆที่อาจเกิดขึ้นด้วย
- คอยติดตามระบบกลางของผลข้างเคียงจาก 1-4 สปอตที่ ก่อให้เกิดได้

ทำความเข้าใจ
วัคซีนของซิโนแวค sinovac[®]
ความหวังก้าวแรกของไทย
ปราบไวรัส Covid-19

ใช้วิธีการพัฒนาด้วยการนำเอาอนุภาคไวรัสที่ตายแล้ว มากระตุ้นภูมิคุ้มกันไวรัส ในร่างกายมนุษย์มีวิธีการที่ใช้หลักการเดียวกับวัคซีนอื่นๆ ที่ทำกันมาในอดีต เช่น วัคซีนตับอักเสบบี วัคซีนโปลิโอ พยูนันน่า เป็นต้น

ข้อดี

- ความเสี่ยงต่อการตอบสนองของโรคที่รุนแรงต่ำ ปวดศีรษะ เป็นไข้ต่ำสามารถรับประทานยาแก้ปวดได้ทันที
- เก็บรักษาในตู้เย็นอุณหภูมิ 2-8 องศาเซลเซียส หรือเก็บในตู้เย็นมาตรฐานทั่วไปได้

ข้อเสีย

- ผลข้างเคียงมากจะทำได้ยาก เพราะวัคซีนชนิดนี้เป็นไวรัสอ่อนโรคต้องเพาะเลี้ยงในเครื่องใช้ชีววิทยา ระดับสูง ต้นทุนในการผลิตจะมีต้นทุนสูง

ประเทศไหนที่เตรียมใช้วัคซีน “ซิโนแวค” บ้าง?

 อินโดนีเซีย 125.5 ล้านโดส	 บราซิล 90 ล้านโดส	 ตุรกี 50 ล้านโดส
 ฟิลิปปินส์ 25 ล้านโดส	 ชิลี 10 ล้านโดส	 มาเลเซีย 3.5 ล้านโดส
 ไทย 2 ล้านโดส		

รู้หรือไม่?
บริษัทซิโนแวค โฟว์ [ไซแอนซ์] มีกำลังการผลิตวัคซีน 600 ล้านโดสต่อปี ประเทศไทยขอแบ่งซื้อ 2 ล้านโดส คิดเป็น 0.33% ของการผลิตเท่านั้น

SINOVAC Vaccine หรือชื่อทางการวิจัย CoronaVac เป็นวัคซีนที่ผลิตในประเทศจีน ที่มีชนิดวัคซีนเชื้อตาย เป็นการนำเชื้อไวรัสโคโรนาเฉพาะเลี้ยงบนเซลล์ที่ใช้ทำวัคซีน จากนั้นก็ฆ่าเชื้อให้ตาย ซึ่งเมื่อฉีดวัคซีนนี้ ร่างกายจะจดจำโปรตีนหนาม (Spike Protein) ของตัวไวรัสเพื่อกระตุ้นสร้างระบบภูมิคุ้มกัน แต่นอกจากโปรตีนหนามยังมีโปรตีนอื่น ๆ บนอนุภาคไวรัส เช่น โปรตีน E (Envelope) และ M (Membrane) แต่ในการผลิตนั้น จะไม่ทราบปริมาณของโปรตีน E และ M ทำให้บางล็อต อาจมีมากหรือน้อย ซึ่งหากมีมากเกินไป อาจทำให้เกิดอาการแพ้ได้ โดยตอนนี้ วัคซีนซิโนแวค มีการส่งออกไปแล้วราว 120 ล้านโดส ใน 19 ประเทศทั่วโลก เช่น อาเซอร์ไบจาน บราซิล ชิลี โคลอมเบีย อินโดนีเซีย ลาว เม็กซิโก ตุรกี รวมถึงไทยเอง ที่ส่งวัคซีนตัวนี้ไปอย่างน้อย 3.5

ล้านโดส (สำหรับประชากร 1.75 ล้านคน) สำหรับประสิทธิภาพของวัคซีนตัวนี้ มีการทดลองผลที่หลากหลาย โดยจากการทดสอบเฟส 3 ในบุคลากรทางการแพทย์ของประเทศบราซิล พบว่า ซิโนแวค มีประสิทธิภาพป้องกันโรค COVID-19 อยู่ที่ 50.4%

พร้อมรายงานประสิทธิภาพในการป้องกันอาการระดับเล็กน้อย (mild case) 78% และประสิทธิภาพการป้องกันกรณีปานกลาง (moderate infection) และรุนแรง (severe infection) 100% แต่ถึงอย่างนั้น ผลวิจัยจากรัฐบาลชิลี หนึ่งในประเทศที่สั่งซื้อซิโนแวค และเร่งฉีดวัคซีนนี้ให้ประชาชนจำนวนมาก ก็พบว่า วัคซีนตัวนี้มีประสิทธิภาพถึง 67% ในการป้องกันการติดเชื้อ มีประสิทธิภาพ 85% ในการป้องกันการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และมีประสิทธิภาพ 80% ในการป้องกันการเสียชีวิตด้วย สำหรับกรณีไวรัสกลายพันธุ์นั้น ก็พบว่า วัคซีนซิโนแวค ตัวนี้ สามารถป้องกันได้ใน 3 สายพันธุ์ที่น่ากังวล (Variant of Concern) คือ ป้องกันสายพันธุ์อังกฤษ (B.1.1.7) ,สายพันธุ์แอฟริกาใต้ (B.1.351) และสายพันธุ์บราซิล (B.1.1.28) ได้ แต่ประสิทธิภาพจะลดลง ด้านอาการที่พบว่าเป็นผลข้างเคียงเกี่ยวข้องกับการฉีดวัคซีนแล้วกับบุคลากรทางการแพทย์ในหลายโรงพยาบาล ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา หัวหน้าศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ คณะแพทยศาสตร์ รพ.จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้เปิดเผยอาการต่างๆ ที่พบว่าเป็นอาการที่คล้ายอัมพฤกษ์ ซึ่งเป็นอาการที่เข้ากับคุณสมบัติของหลอดเลือดสมอง จากการทำให้เส้นเลือดเกิดภาวะหดเกร็งขึ้นหรือสพาสซึม เช่น แขนหรือขาชา, ความผิดปกติทางสายตาเห็นภาพแว้งแว้งหรือตาช้ำหรือตาขุ่น, ปวดศีรษะทำยทอยอย่างรุนแรง, เจ็บหน้าอก, ความดันโลหิตสูงผิดปกติ, ผื่นขึ้น, ปากเปื่อย ฯลฯ ถึงอย่างนั้นก็ไม่ใช่ว่าทุกคนที่ฉีดวัคซีนตัวนี้แล้วจะเกิดผลข้างเคียง โดยคุณหมอธีระวัฒน์ได้ให้ความเห็นว่า ตนไม่คิดว่าวัคซีนซิโนแวคไม่ดี และมองว่าวัคซีนทุกชนิดนั้นก็มีผลข้างเคียงได้ทุกยี่ห้อ ซึ่งคุณหมอก็ได้ตั้งข้อสังเกตผ่านโพสต์ในเฟซบุ๊ก

เรื่องต้องรู้เกี่ยวกับ วัคซีน AstraZeneca *today*

วัคซีน : AZD1222
โดยบริษัท : AstraZeneca

ประเทศที่ฉีด : 70 ประเทศ รวมไปถึง

- วัคซีนชนิดไวรัสเป็นพาหะ
- ฉีด 2 โดส ห่างกัน 10-12 สัปดาห์
- มีข้อบ่งชี้ให้ใช้ในคนอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและผู้สูงอายุ
- เก็บรักษา 2-8 องศาเซลเซียส
- ราคา 4 ดอลลาร์สหรัฐต่อโดส หรือ ประมาณ 125 บาทต่อโดส
- ในไทย มีการผลิตโดยบริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด

ประสิทธิภาพในการสร้างภูมิคุ้มกัน

สายพันธุ์ดั้งเดิม 76 %
สายพันธุ์แอฟริกาใต้ : ไม่แน่ชัดว่าป้องกันได้หรือไม่
สายพันธุ์อังกฤษ : มีแนวโน้มว่าป้องกันได้
สายพันธุ์บราซิล : ไม่แน่ชัดว่าป้องกันได้หรือไม่

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้หลังฉีด

- ปวด บวม คัน แดง บริเวณที่ฉีด
- ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย หนาวสั่น ปวดกล้ามเนื้อ มีไข้ หนาวสั่น ปวดบริเวณข้อ
- คลื่นไส้ อาเจียน (อาการหลังฉีดโดสแรกจะมากกว่าโดสที่ 2)
- กว้าง-สั้นเลือดออกคั่นร่วมกับภาวะเกล็ดเลือด พว 2-4 : 1,000,000 การฉีด (มักเกิดกับผู้หญิงอายุ 18-59 ปี มากกว่าผู้ชาย)

ข้อแนะนำก่อนฉีด AstraZeneca

ก่อน	หลัง
- ตรวจสอบประวัติการแพ้วัคซีนชนิดอื่น	- สังเกตอาการที่รุนแรงหรือผิดปกติ
- หากมีไข้สูงเกิน 38 องศา ควรเลื่อนการฉีดไปก่อน	- สังเกตอาการต่อที่บ้าน หากมีอาการแพ้รุนแรง
- มีปัญหาเกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันหรือรับประทานยา	- ทั่วไปพบแพทย์ หรือโทร. 1669
ที่ส่งผลต่อระบบภูมิคุ้มกันให้แจ้งเจ้าหน้าที่	- ควรรับวัคซีนตามกำหนด และเก็บบันทึกการรับวัคซีนไว้
	เพื่อเป็นหลักฐาน

ว่า อาการที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกับแค่วัคซีนเพียงบางล็อต และบางขวดในล็อตนั้นเท่านั้น โดยบางกรณีอาจจะไม่ได้เกิดจากตัววัคซีนแต่อาจเกิดจากมีสารปนเปื้อนในหลอดที่บรรจุ ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศเดียวที่พบเคส การเกิดผลข้างเคียงจากวัคซีน ชิโนแวค โดยประเทศอย่างฮ่องกง และชิลี ก็พบทั้งในระดับที่เบาและรุนแรงเช่นกัน โดยส่วนใหญ่เกิดในกลุ่มคนที่มีโรคประจำตัว

AstraZeneca Vaccine หรือชื่อตามที่บริษัทผู้ผลิตเรียกคือ AZD1222 เป็นวัคซีนโควิดที่คิดค้นโดยบริษัทแอสตราเซนเนกา (AstraZeneca) ร่วมกับมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด (Oxford University) โดยนำเชื้อไวรัสโคโรนา (Adenovirus) ซึ่งเป็นเชื้อที่ทำให้เป็นหวัดในลิงชิมแปนซีมาดัดแปลงพันธุกรรมเพื่อให้มีโปรตีนไวรัสโควิด ซึ่งจะช่วยให้ร่างกายของมนุษย์สร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาปกป้องไวรัสโควิดได้ วัคซีนที่ใช้เชื้อโคโรนาไวรัสได้รับการทดสอบโดย Johnson & Johnson และห้องปฏิบัติการในประเทศจีน ปัจจุบันได้รับอนุมัติใช้งานในสหราชอาณาจักรแล้ว บริษัท แอสตราเซนเนกา และมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เริ่มการทดลองทางคลินิกครั้งแรกในสหราชอาณาจักร (Britain) ตามด้วยอีกหลายประเทศรวมถึงสหรัฐฯ

อเมริกา โดยการทดสอบวัคซีนกว่า 23,000 ราย พบว่า อาสาสมัครมีการสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสโควิด โดยมี 2,800 ราย ที่ได้รับยาในเข็มแรกเพียงครั้งเดียวกับการทดสอบกำหนด ซึ่งเกิดจากความบังเอิญ และในภายหลังจึงได้ฉีดอีกเข็มให้ตามปกติ อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ในผู้ที่รับวัคซีนเข็มแรกเพียงครั้งเดียว กลับมีผลป้องกันโควิด-19 ได้ถึง 90% ในขณะที่ผู้รับวัคซีนเต็มทั้ง 2 เข็มกลับมีผลป้องกันเพียง 62% (ผลป้องกันโดยเฉลี่ยที่ประมาณ 70%) นักวิจัยคาดว่าอาจเป็นเพราะผู้รับเข็มแรกแบบครั้งเดียว อาจมีความคล้ายกับการติดเชื้อธรรมชาติมากกว่า จึงกระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกันได้ดีกว่า จากการประกาศของ แอสตราเซนเนกา และ ออกซฟอร์ด นั้นยังไม่มีปัญหาด้านความปลอดภัยใด ๆ ที่น่ากังวลเกี่ยวกับวัคซีนชนิดนี้ วัคซีนโควิด แอสตราเซนเนกา ฉีดทั้งหมด 2 เข็ม ห่างกัน 1-3 เดือน โดยฉีดที่ต้นแขนด้านบน สามารถฉีดวัคซีนโควิด แอสตราเซนเนกา ให้ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเท่านั้น ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า หรือมีปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น ตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตรอยู่ ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม และต้องอาศัยการศึกษาต่อไป ผลข้างเคียงทั่วไปที่อาจพบได้หลังจากฉีดวัคซีนโควิด แอสตราเซนเนกา (พบได้ 1 ใน 10 หรือมากกว่า) เช่น เจ็บระคายเคือง บวมหรือช้ำบริเวณที่ฉีด, รู้สึกอ่อนเพลีย, รู้สึกมีไข้ หนาวสั่น, ปวดศีรษะ, ปวดกล้ามเนื้อ, อาการคล้ายไข้หวัด, ส่วนอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น (อาจพบได้ 1 ใน 100) เช่น มีผื่นหัว, เวียนหัว, เบื่ออาหาร, ปวดท้อง, ต่อมมน้ำเหลืองโต, เหงื่อออกมาก, มีผื่นขึ้น

ข้อดี-ข้อเสีย วัคซีน ชิโนแวค และ แอสตราเซนเนกา ต่างกันอย่างไร ?

“ถ้าเลือกได้ จะฉีดวัคซีน ชิโนแวค หรือวัคซีนแอสตราเซนเนกา” เป็นคำถามในวันที่ประเทศไทยได้รับวัคซีนจากทั้ง 2 บริษัทพร้อมกัน ถึงแม้ว่าในระยะแรกประชาชนกลุ่มเป้าหมายของการฉีดวัคซีนอาจ

การรับมือผลข้างเคียง วัคซีนโควิด-19

โดยหลักการวัคซีนจะทำงานที่กระตุ้นภูมิคุ้มกันของร่างกายให้รู้จักกับเชื้อโรคล่วงหน้าก่อนที่จะได้รับเชื้อ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเชื้อ ไข้ป่วย หรือเสียชีวิต แต่อาจพบผลข้างเคียงเล็กน้อย เช่น **ปวดเมื่อย ปวดศีรษะ** ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่แสดงให้เห็นว่าคุณกำลังถูกกระตุ้นจากวัคซีน เพื่อป้องกันไม่ให้อาการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต

อาการที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่ได้รับวัคซีนโควิด-19

- 1 ไข้
- 2 ปวดเมื่อยตามตัว
- 3 ปวด หรือปวดศีรษะ
- 4 หากเกิดผลข้างเคียง ดังกล่าววัคซีนชนิดนี้ จะปลอดภัยกว่าอาการที่อาจมีมากกว่า 1 ใน 1,000,000 คนทั่วโลก

5 วิธีรักษาผลข้างเคียงวัคซีนโควิด-19 เบื้องต้น

- 1 หากมีอาการไข้ ปวดเมื่อย หรือปวดตามหัวเข่า สามารถทานยาพาราเซตามอลได้
- 2 ไม่ควรรับประทานยาแอสไพริน เนื่องจากอาจทำให้เกิดอาการแทรกซ้อนได้
- 3 ปรึกษาแพทย์หากมีอาการแพ้ยา 10-15% ของผู้ที่ได้รับวัคซีน ซึ่งถือว่าน้อย
- 4 อาการแพ้วัคซีนสามารถหายได้เองประมาณ 3-4 วัน
- 5 งดออกกำลังกายอย่างหนัก 15 นาที สำหรับกรณีประวัติแพ้วัคซีนหรือยาบางชนิด ควรแจ้งให้แพทย์ทราบก่อนฉีดวัคซีน

ประสิทธิภาพของวัคซีนโควิด-19

- 1 วัคซีนเริ่มใช้ได้อย่างน้อยต้อง 2 อาทิตย์หลังจากได้รับเข็มที่หนึ่ง แต่จะได้ผลเพียง 50% หากฉีดจากเข็มที่สองอย่างน้อย 1 อาทิตย์ จึงจะได้ผลสูงตามผลการวิจัยของต่างประเทศ
- 2 ต้องฉีดวัคซีนเข็มที่สอง จึงจะมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับวัคซีนของวัคซีนแต่ละยี่ห้อ

คำแนะนำจากแพทย์

ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับวัคซีนอย่างทั่วถึง แต่ถึงแม้ว่าจะได้รับวัคซีนที่ปลอดภัย ปริมาณการฉีดเชื้อ และยังคงรักษาขนาดการใส่ **สวมหน้ากาก ล้างมือ และเว้นระยะห่างทางสังคม** เพื่อลดโอกาสการติดเชื้อของตัวเองในกรณีที่มีวัคซีนยังไม่ออกฤทธิ์เต็มที่ และป้องกันการติดต่อของสายพันธุ์ใหม่ในอนาคตด้วย

ข้อมูล ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 ที่มา : ศ. นพ.เกียรติ รักษ์รุ่งธรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย @chulalongkornhospital Chulalongkornhospital 02-256-4000 ext 0

สามารถฉีดวัคซีนได้ ขณะนี้วัคซีน ชิโนแวค ยังไม่มีข้อมูลการศึกษาประสิทธิภาพในผู้สูงอายุ (กลุ่มตัวอย่างน้อย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือ อย. จึงไม่อนุมัติ) ทำให้สามารถฉีดได้เฉพาะในกลุ่มอายุ 18-59 ปี ดังนั้นผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปจึงต้องฉีดวัคซีน แอสตราเซนเนกา สำหรับผู้มีโรคประจำตัวสามารถฉีดได้ทั้งคู่ ส่วนข้อห้ามคือผู้ที่แพ้

รุนแรงจากการฉีดครั้งก่อน หรือแพ้ส่วนประกอบของวัคซีน ผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อาการยังไม่คงที่ เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจที่เพิ่งรักษาหายยังไม่แนะนำให้ฉีด โดยสรุปวัคซีนของทั้ง 2 บริษัทมีความปลอดภัยและประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน ข้อดีของวัคซีน ชิโนแวคคือมีผลข้างเคียงน้อยกว่า ส่วนข้อดีของวัคซีน แอสตราเซนเนกา คือความน่าเชื่อถือของผลการศึกษามีข้อมูลในผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนเหล่านี้จะยังมีติดตามผลต่อไปอีก สิ่งสำคัญจำเป็นในช่วงนี้ คือ การเร่งฉีดวัคซีนโควิด ควรเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนให้เร็วขึ้นต่อไป คาดกันว่าหากฉีดเข็มแรกแล้วควรฉีดต่อเข็มที่ 2 แต่สำหรับผู้ที่มีอาการผิดปกติ ยังไม่ควรฉีดเข็มที่ 2 สิ่งที่จะทรวงสาธารณสุขให้คำแนะนำไว้ว่า ควรหยุดใช้วัคซีนในล็อตนั้นก่อนจนกว่าจะสรุปสาเหตุได้ และต้องติดต่อผู้ผลิตให้ตรวจสอบโดยด่วน รวมถึงต้องมีการฉีดอย่างรอบคอบและระวังเตรียมพร้อมวางแผนรักษาอาการข้างเคียงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงคอยติดตามผลข้างเคียงในระยะยาวที่อาจเกิดขึ้นได้ต่อไปในอนาคต

เสนาศึกษา

สมุนไพรน่ารู้

ฟ้าทะลายโจร

พ.อ.หญิง ภญ.พท. กานต์ชีวันธร วैयाภรณ์
ประจำ รร.จปร.ชรก.รพ.ร.จปร. ๒๘ พ.ค. ๒๕๖๔

มหากาพย์แห่งปี

สมุนไพรฟ้าประทานพระเอกขี่ม้าขาว
สู้ไวรัสโควิด-๑๙ “ ฟ้าทะลายโจร ”

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease ๒๐๑๙: COVID-๑๙) ในวงกว้าง ส่งผลต่อการเจ็บป่วยและกระทบกับการดำเนินชีวิตของทุกคนทั่วโลกในทุกมิติ จากสถานการณ์ดังกล่าว เราจะมีวิธีการในการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันอย่างไรได้บ้าง สมุนไพรที่มีรายงานวิจัยว่าสามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกายได้ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้กับประชาชน ปัจจุบันสมุนไพร "ฟ้าทะลายโจร" เป็นที่พูดถึงมากที่สุด เนื่องจากเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณมากมาย แม้แต่ชื่อก็บอกอยู่แล้วว่า **ฟ้าประทาน** มาให้ปราบโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ซึ่งเปรียบเสมือนเหล่าโจรร้าย ส่วนในภาษาจีนกลาง สมุนไพรตัวนี้มีชื่ออย่างเพราะฝรั่งว่า "ชวนซินเหลียน" แปลว่า "ดอกบัวอยู่ในหัวใจ" ซึ่งมีความหมายสูงส่งมาก วงการแพทย์จีนได้ยก

ฟ้าทะลายโจรขึ้นทำเนียบเป็นยาตำราหลวงที่มีสรรพคุณโดดเด่นมากตัวหนึ่ง ที่สำคัญคือสามารถใช้เป็นยาเดี่ยวเพียงตัวเดียวก็มีฤทธิ์แรงพอที่จะรักษาโรคได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่หาได้ยากในสมุนไพรตัวอื่น สมุนไพรชนิดนี้มีสรรพคุณมากมายที่รักษาเห็นผลจริง เป็นหนึ่งในสมุนไพรไม่กี่ชนิดที่ได้รับการพิสูจน์ว่า "ไม่มีผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายร้ายแรงและองค์การอนามัยโลก (WHO) ให้การรับรอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Andrographis paniculata* (Burm. F) Wall. ex Nees

วงศ์ : ACANTHACEAE

สกุล : *Andrographis*

สปีชีส์ : *Paniculata*

ชื่อพ้อง : *Justicia paniculata* Burm.f.

ชื่อสามัญต่าง ๆ ทั่วไป : Creat , King of Bitters , Green chiretta

จีน : Chuan Xin Lian (ชวานซินเหลียน)

อินเดีย : Kirayat

สันสกฤต : Kalmegha (the kalmegh of Ayurveda)

ชื่ออื่น : หญ้าก้านงู (สงขลา) น้ำลายพังพอน ฟ้าทะลายใจ (กรุงเทพฯ) เมฆทะลาย (ยะลา) ฟ้าสาง (พณฺ์สนนิคม) เขยตาย ยายคลุมสามสิบตี (ร้อยเอ็ด) ฟ้าสะท้าน (พัทลุง) ซี้บั้งฮี (จีน)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ฟ้าทะลายใจ เป็นพืชล้มลุก ตระกูลเดียวกับกะเพรา และโหระพา สูงประมาณ ๓๐-๗๐ cm. ทุกส่วนมีรสขม ลำต้นเป็นสี่เหลี่ยม ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม แผ่นใบสีเขียวเข้มเป็นมัน ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งและซอกใบ ดอกย่อยสีขาว โคนกลีบเชื่อมติดกัน ปลายแยก ๒ ปาก ปากบนมี ๓ กลีบ มีเส้นสีม่วงแดงพาดอยู่ปากล่างมี ๒ กลีบ ผลเป็นฝักคล้ายฝักต้อยติ่ง เมื่อแก่มีสีน้ำตาลแตกได้ ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก

ส่วนที่ใช้ : ทั้งต้น ใบสด ใบแห้ง ใบจะเก็บมาใช้เมื่อต้นมีอายุได้ ๓-๕ เดือน

ถิ่นกำเนิด : พืชสมุนไพรล้มลุกขนาดเล็กชนิดนี้ ไม่มีบอกไว้อย่างชัดเจนว่าที่ไหน เพราะดูเหมือนในภูมิภาคเอเชียใต้อย่างศรีลังกา ไต้หวันถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างจีน และยาวลงมาถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไทย หรือจะเป็นเกาะของอินโดนีเซียก็มีต้นนี้ขึ้นให้เห็นอยู่ทั่วไป แต่ที่สันนิษฐานกันไว้คือมีต้นกำเนิดจากอินเดีย เพราะมีการบันทึกการใช้ยาตัวนี้เป็นพัน ๆ ปี และที่ราบภูเขาหรือที่ลุ่มทั่วไปก็มีฟ้าทะลายใจ ขึ้นอยู่มากมาย เนื่องจากขึ้นได้ดีทั้งที่มีดินมาก ดินน้อย (เช่น ร่องกำแพง) น้ำมาก น้ำน้อย อุณหภูมิสูงหรือแห้งแล้ง แดดเปรี้ยว ๆ หรือร่ม ขึ้นได้หมด เป็นพืช

ล้มลุกที่มีรสขมจัด จนขึ้นชื่อว่า เป็นเจ้าแห่งความขม “King of the Bitterness”

สรุป ฟ้าทะลายใจ เป็นไม้ล้มลุกในตระกูลเดียวกับโหระพา หรือกะเพรา ถิ่นกำเนิดไม่มีข้อมูลระบุแน่ชัดเนื่องจากเป็นสมุนไพรที่พบได้ทั่วไปในทวีปเอเชีย ส่วนในประเทศไทยสามารถพบได้ทุกภูมิภาค

ฟ้าทะลายใจกับการแพทย์พื้นบ้าน

ฟ้าทะลายใจเป็นพืชสมุนไพรพื้นบ้าน (medicinal plant) ที่มีการใช้กว้างขวางทั่วโลก ในเอเชียและยุโรป มีการใช้ทางยาพื้นบ้าน (traditional herbal medicine) ในหลายประเทศทั่วโลกเช่น บังคลาเทศ จีน ฮองกง อินเดีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และในประเทศไทย เป็นต้น โดยพฤกษศาสตร์พื้นบ้านใช้รักษาไข้ ฆ่าแมลงกัดต่อย เบาหวาน โรคบิด ไข้ และมาลาเรีย

ในแพทย์แผนจีนใช้ฟ้าทะลายใจ ส่วนที่อยู่เหนือดิน (aerial parts) มานาน เพื่อรักษาไข้หวัดใหญ่ เจ็บคอ แผลในปากหรือบนลิ้น อากาโรไอเดียบพลันหรือเรื้อรัง ลำไส้อักเสบ โรคบิด ติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ และอาการปวดเวลาปัสสาวะ มีสารสำคัญ คือ AP

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

(andrographolide) ในประมาณไม่น้อยกว่า ๑% โดยน้ำหนักแห้ง

โดยในตำรายาโบราณของไทย จัดให้เป็นสมุนไพรพื้นบ้านที่สามารถหารับประทานแก้โรคได้เอง มีสรรพคุณหลายประการ เช่น แก้ไข้ทั่ว ๆ ไป เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ระวังการอักเสบ ไอ เจ็บคอ คออักเสบ ต่อมทอนซิล หลอดลมอักเสบ ขับเสมหะ แก้ติดเชื้อ ท้องเสีย บิด แก้กะเพาะและลำไส้อักเสบ โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันรวมถึงเป็นยาขมเจริญอาหาร มีฤทธิ์ระงับการติดเชื้อหรือระงับการเจริญเติบโตของเชื้อโรคได้ เสริมภูมิคุ้มกัน และทำให้ร่างกายแข็งแรง

ในประเทศไทยฟ้าทะลายโจรนอกจากจะมีการใช้ทางยาพื้นบ้านแล้ว ปัจจุบันมีการใช้ยาสมุนไพรนี้อย่างกว้างขวาง ฟ้าทะลายโจรได้ถูกบรรจุเข้าในบัญชียาจากสมุนไพรใช้ในรูปแบบยาแคปซูล ยาเม็ดและยาลูกกลอนทั้งเป็นยาสามัญประจำบ้านและใช้ในโรงพยาบาล นอกจากนี้ รัฐบาลยังส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร เพื่อทดแทนยาแผนปัจจุบันตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

สรุปงานวิจัยประโยชน์และสรรพคุณเด่น ๆ มี ๑๘ ข้อ

1. ใช้ดับร้อน แก้พิษ
2. รักษาไข้ ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่
3. ช่วยทำให้เจริญอาหาร
4. ระวังการอักเสบในอาการไอ เจ็บคอ คออักเสบ ต่อมทอนซิล หลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ
5. แก้กะเพาะอาหารอักเสบ ลำไส้อักเสบ
6. รักษาโรคผิวหนัง ผื่น
7. ลดความดันโลหิต
8. รักษาอาการคางทูม หนูชั้นกลางหรือปากอักเสบ
9. ช่วยกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายให้ทำงานดีขึ้น
10. ช่วยต้านอนุมูลอิสระ
11. ลดการแข็งตัวของเลือด
12. ช่วยบรรเทาอาการจากโรคหวัดสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง
13. ช่วยรักษาหรือบรรเทา อาการติดเชื้อในทางเดินหายใจ
14. รักษาโรคข้อรูมาตอยด์
15. รักษาโรคภูมิคุ้มกันตนเองหรือแพ้ภูมิตนเอง
16. ช่วยแก้อาการปวดหัวตัวร้อน
17. ช่วยลดการติดเชื้ออหิวาตกโรคในอุจจาระ
18. ช่วยยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของการเกิด

หนอง

โดยสรรพคุณหลักที่ใช้ มี ๔ ประการ คือ

1. แก้ไข้ทั่ว ๆ ไป เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่
2. ระวังอาการอักเสบ ไอ่ เจ็บคอ คออักเสบ ต่อมทอนซิล หลอดลมอักเสบ ขับเสมหะ รักษาโรคผิวหนัง ผื่น
3. แก้ติดเชื้อ ท้องเสีย บิด และแก้กระเพาะลำไส้อักเสบ
4. เป็นยาขมเจริญอาหาร

การที่ฟ้าทะลายโจรมีสรรพคุณ ๔ ประการนี้ จึงชวนให้เห็นว่าตัวยาดันนี้ เป็นยาที่สามารถนำไปใช้กว้างขวางมาก จากเหตุที่ฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ระงับการติดเชื้อหรือระงับการเจริญเติบโตของเชื้อโรคได้

ตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย “ฟ้าทะลายโจร” จัดเป็นสมุนไพรมีรสขม อยู่ในกลุ่มยาเย็น มีสรรพคุณทางการแพทย์แผนไทย ใช้บรรเทาอาการไข้หวัด แก้ไอ และเจ็บคอ เป็นสมุนไพรมีฤทธิ์ได้ถูกบรรจุอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ (บัญชียาจากสมุนไพรมะเร็ง) กระทรวงสาธารณสุข ในรูปแบบยาเดี่ยว ล่าสุดปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๙ ใช้เป็นยาลดไข้

วิธีกินฟ้าทะลายโจร อย่างชาญฉลาด

สรรพคุณ และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

- ลดไข้และต้านการอักเสบ
- ต้านเชื้อไวรัส
- ต้านเชื้อแบคทีเรีย
- กระตุ้นภูมิคุ้มกัน
- ลดความดันเลือด
- ต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด
- ป้องกันความเจ็บป่วยของตับ

วิธีกิน อย่างชาญฉลาด

กินทันทีเมื่อมีอาการ ครั้งละ 3-4 แคปซูล หลังอาหาร วันละ 4 ครั้ง

ข้อระวัง

- กินติดต่อกันไม่เกิน 7 วัน
- ห้ามกินในผู้ที่มีภาวะความดันต่ำ สตรีมีครรภ์และให้นมบุตร
- หากมีอาการแพ้ ผื่นขึ้น หน้าบวม หายใจติดขัด หยุดกินแล้วรีบพบแพทย์ทันที

ฟ้าทะลายโจร หรือ *Andrographis paniculata* คือ สมุนไพรที่ถูกบรรจุไว้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ทั้งในรูปแบบยาแคปซูล ยาเม็ด ยาลูกกลอน โดยมีสรรพคุณหลักคือ

1. บรรเทาอาการท้องเสีย ชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือเลือดปน ขนาดที่แนะนำ ๕๐๐ - ๒,๐๐๐ mg วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหาร และก่อนนอน

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

2. บรรเทาอาการเจ็บคอ ขนาดที่แนะนำ ๑,๕๐๐-๓,๐๐๐ mg วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน
3. บรรเทาอาการโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ขนาดที่แนะนำ ๑,๕๐๐-๓,๐๐๐ mg วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน

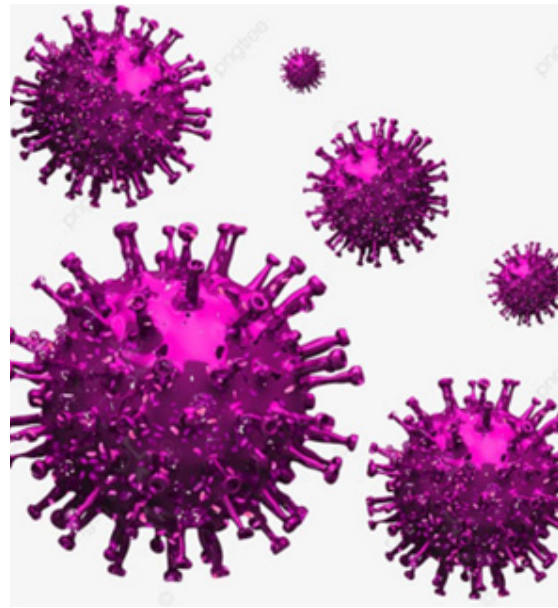
สารสำคัญ :

ส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจร (aerial part) จะมีองค์ประกอบทางเคมีอยู่หลายประเภท ได้แก่ diterpenoids diterpene glycosides , lactones , flavonoids และ flavonoid glycosides แต่องค์ประกอบทางเคมีที่สำคัญและมีฤทธิ์ทางยาได้แก่ สารกลุ่ม diterpene lactones ๓ ชนิด คือ

1. สารแอนโดรกราโฟไลด์ (andrographolide, AP)
2. สารนีโอแอนโดรกราโฟไลด์ (neoandrographolide; AP_๑)
3. ๑๔-ดีออกซี-๑๑,๑๒-ไดดีไฮโดรแอนโดรกราโฟไลด์ (๑๔-deoxy-๑๑,๑๒-didehydroandrographolide, AP_๒)

วัตถุประสงค์ฟ้าทะลายโจรที่ดี ต้องมีตัวยาสำคัญ Total Lactone หรือ แลคโตนรวม ไม่ต่ำกว่า ๖% โดยน้ำหนักและมีสารที่เรียกว่า แอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide, AP๑) ไม่น้อยกว่า ๑% โดยน้ำหนัก ผงสมุนไพรฟ้าทะลายโจรควรมีสีเขียวเข้ม มีกลิ่นอ่อน และมีรสขมมาก

สรุป สาร Andrographolide (AP) เป็นสารในกลุ่ม diterpene lactones มีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา ลดไข้ (antipyretic) ต้านการอักเสบ (anti-inflammation) ด้านเชื้อไวรัส (antivirus) หลายชนิดและกระตุ้นภูมิคุ้มกัน

นิยาม

- * โควิด-๑๙ คือ โรคติดต่อซึ่งเกิดจากไวรัส โคโรนา ชนิด ที่มีการค้นพบล่าสุด
- * ไวรัสและโรคอุบัติใหม่นี้ไม่เป็นที่รู้จักเลยก่อนที่จะมีการระบาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ในเดือน ธันวาคม ปี ๒๐๑๙

สมุนไพรฟ้าทะลายโจรเป็นสมุนไพรพื้นบ้านที่มีประสิทธิผลการใช้ในประเทศไทยและต่างประเทศ มาอย่างยาวนาน ในการรักษาโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ ใช้เป็นยาลดไข้ แก้เจ็บคอ รักษาอาการท้องร่วง เป็นต้น ปัจจุบันฟ้าทะลายโจรได้รับการบรรจุอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ และผู้เขียนได้ ทบทวนเอกสารการวิจัย รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ทางวิชาการต่าง ๆ ได้ข้อสรุปที่สำคัญของความน่าสนใจ ใช้ฟ้าทะลายโจรในสถานการณ์โควิด-๑๙ ดังนี้

1.

ผลการวิจัยในหลอดทดลอง พบว่า ฟ้าทะลายโจรไม่สามารถป้องกันเซลล์จากการติดเชื้อโควิด-๑๙ ได้ ดังนั้น จึงไม่ควรนำฟ้าทะลายโจรมาใช้โดยหวังผล เพื่อป้องกันการติดเชื้อโควิด-๑๙ และประชาชน ทุกคนควรใช้มาตรการการป้องกันการติดเชื้อตามที่ กระทรวงสาธารณสุขแนะนำอย่างเคร่งครัด

2.

รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศรส่งสารสกัดฟ้าทะลายโจร ให้คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิจัยในหลอดทดลอง เพื่อศึกษากลไกเชิงประจักษ์ในกลไกต้านโควิด-๑๙ เรื่อง “ฟ้าทะลายโจร ยับยั้งเชื้อโควิด-๑๙” ผลการศึกษาพบว่า สารสกัดฟ้าทะลายโจรและสารแอนโดรกราโฟไลด์ ซึ่งเป็นสารสำคัญในฟ้าทะลายโจร มีความสามารถในการยับยั้งกระบวนการติดเชื่อไวรัสของเซลล์ปอดในหลอดทดลองเป็นผลสำเร็จครั้งแรกของโลก โดยผ่านกลไกที่สำคัญ คือ การยับยั้งการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสโควิดในทุกระยะเมื่อใช้ในขนาดสูง และยังฆ่าเชื้อแบคทีเรียบางตัวในหลอดทดลองได้ด้วย ล่าสุดได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับโลก “Natural Products” เมื่อ ๑๒ เม.ย. ๒๕๖๔ และเป็นผลงานวิจัยของคนไทย ซึ่งน่าจะเป็นสมุนไพรรตัวแรกที่มีผลวิจัยในเรื่องนี้โดยตรง จึงมีโอกาที่จะพัฒนาเป็นยาเดี่ยว หรือใช้ควบคู่กับสูตรยามาตรฐานในการรักษาผู้ที่ติดเชื้อโควิด ในงานวิจัยดังกล่าว ยังระบุว่า ฟ้าทะลายโจรปลอดภัยต่ออวัยวะสำคัญ ๆ ได้แก่ สมอง ปอด ตับ ไต ลำไส้ด้วย

3.

มีข้อมูลงานวิจัยโดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๖๓ พบว่า ฟ้าทะลายโจรช่วยลดการอักเสบ และช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันได้ โดยได้รับความร่วมมือจากหลาย รพ. ในการศึกษา วิจัย (๙ รพ.) มีผู้ป่วย ๓๐๔ ราย ซึ่งเป็นผู้ป่วยอาการน้อย ให้รับประทานยาฟ้าทะลายโจร ขนาด ๑๔๐ mg ต่อวัน วันละ ๓ เวลา เป็นเวลา ๕ วัน พบว่าผู้ป่วยมีอาการทางระบบทางเดินหายใจ เช่น อาการไอ เจ็บคอ ปวดศีรษะดีขึ้น โดยไม่พบผลข้างเคียงรุนแรง อาจจะมีเวียนศีรษะ หน้ามืด หรือถ่ายเหลว แต่ไม่มาก ช่วยลดอัตราการป่วยหนักได้ ส่วนในรายที่ไม่มีอาการ ก็ไม่พบว่ามีอาการข้างเคียงภายหลัง อย่างไรก็ตามข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและยังต้องผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัย แบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม

(randomized, double-blind, placebo controlled trial) ที่กำลังดำเนินการอยู่ มีการขยายการใช้ฟ้าทะลายโจรใน รพ.สนาม (รพ.ธรรมศาสตร์) ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ทำให้เราเข้าใจถึงประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของฟ้าทะลายโจรเพิ่มเติม ล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๗ พ.ค. ๒๕๖๔ มีรายงานอย่างไม่เป็นทางการในการใช้ฟ้าทะลายโจรในเรือนจำ เชียงใหม่ ที่มีผู้ติดเชื้อร่วม ๖ พันคน ใช้ฟ้าทะลายโจร มีอัตรา ๘ เม็ด วันละ ๓-๔ ครั้ง ได้ผลดีและออกฤทธิ์เร็วมาก มีรายงานแบบไม่ยืนยันว่าเมื่อรับประทานฟ้าทะลายโจร ๔-๕ วัน พบว่าผู้ป่วย ๓,๐๐๐ คน มีอาการดีขึ้นสามารถออกจาก รพ.สนามได้

4.

จากงานวิจัยจำนวนมากทั่วโลก พบว่า ฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา คือ ลดไข้ ต้านการอักเสบ ต้านไวรัสหลายชนิด กระตุ้นภูมิคุ้มกัน

5.

มีข้อมูลสิทธิบัตรของจีน CN๑๔๕๔๕๙๒A และ CN๑๖๕๓๐๒C พบว่า ฟ้ำทะลายใจมีฤทธิ์ต้านโคโรนาไวรัส โรคซาร์ส (เมื่อ ๑๘ ปีที่แล้ว) ซึ่งเป็นไวรัสตระกูลเดียวกันกับโควิด-๑๙ จนถึงวันนี้มีข่าวที่น่ายินดียิ่ง เมื่อ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๔ ฟ้ำทะลายใจทั้งสารสกัดและผงหยาบได้รับการขึ้นทะเบียนในบัญชียาหลักแห่งชาติ ใช้บรรเทาอาการโรคโควิด-๑๙ ในรายที่มีความรุนแรงน้อย นับเป็นเรื่องน่ายินดียิ่งที่พวกเราชาวไทย จะสามารถพึ่งพาตัวเอง ปลูกฟ้ำทะลายใจกินเองได้ ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านแต่ดั้งแต่เดิม ไม่ต้องเสียเงินราคาแพงซื้อยามาซื้อไวรัสจากต่างประเทศ สมุนไพรฟ้ำทะลายใจจึงเป็นความหวัง ความภูมิใจของคนไทยอย่างแท้จริงที่อยู่กับสมุนไพรพื้นบ้านนี้มาแต่บรรพกาล

ขณะที่โควิด-๑๙ ระลอกที่ ๓ กำลังแพร่ระบาดอย่างหนัก ทั่วโลกยังไม่มียารักษาหรือวัคซีนใดที่จะตอบได้อย่างเต็มปาก ว่ารักษาหรือป้องกันได้จริง ประกอบกับการฉีดวัคซีนให้คนไทยยังเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ทั่วถึง การศึกษาเรื่องการทำ “สมุนไพรไทย” มาใช้ในการรักษาโรคโควิด-๑๙ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ในขณะที่วงการแพทย์ไทยยังคงถกเถียงกันอยู่ เรื่องการใช้ฟ้ำทะลายใจ ในการรักษาหัดพวกเราคนไทยอาจจะไม่ทราบว่ามีบริษัท Blackmore ของออสเตรเลียเอาฟ้ำทะลายใจไปสกัดผลิตเป็นยารักษาหัด คือ cold combat ออกขายไปทั่วโลกมานานแล้ว

คำแนะนำการใช้สารสกัดฟ้ำทะลายใจและสาร AP (ANDROGRAPHOLIDE) สำหรับโรคโควิด-๑๙

1.

ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการ (asymptomatic COVID-๑๙) สำหรับผู้ที่ตรวจพบเชื้อโควิด-๑๙ แต่ยังไม่มีอาการป่วย แนะนำ

- ใช้สารสกัดฟ้ำทะลายใจที่มีปริมาณ AP (Andrographolide) ๒๐ mg รับประทาน ๑ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น (รวม ๖๐ mg/วัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน
- ใช้สารสกัดผงหยาบฟ้ำทะลายใจ ๔๐๐ mg รับประทาน ๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น (รวม ๖ เม็ด ได้ AP=๖๐ mg/วัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

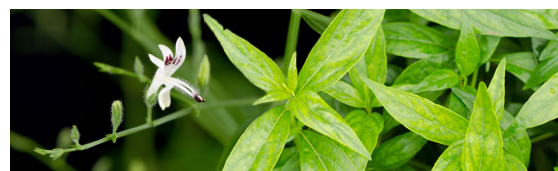
หมายเหตุ สารสกัดผงหยาบฟ้ำทะลายใจ อกัญญาเบศร ๔๐๐ mg มีสาร AP=๑๒ mg

2.

ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่มีอาการไม่รุนแรง ไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรครุนแรง / โรคร่วมสำคัญ (Symptomatic COVID-๑๙ without pneumonia no risk factors for severe disease) แนะนำ

- ใช้สารสกัดฟ้ำทะลายใจที่มีปริมาณ AP (Andrographolide) คุณ ๓ เท่าของผู้ป่วย โควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการ คือมี AP (Andrographolide) ๖๐ mg วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘๐ mg/วัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน
- ใช้สารสกัดผงหยาบฟ้ำทะลายใจ ๔๐๐ mg รับประทาน ๖ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘ เม็ด ได้ AP=๑๘๐ mg/วัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

หมายเหตุ สารสกัดผงหยาบฟ้ำทะลายใจ อกัญญาเบศร ๔๐๐ mg มีสาร AP=๑๒ mg

3.

ขนาดสำหรับเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน แนะนำ

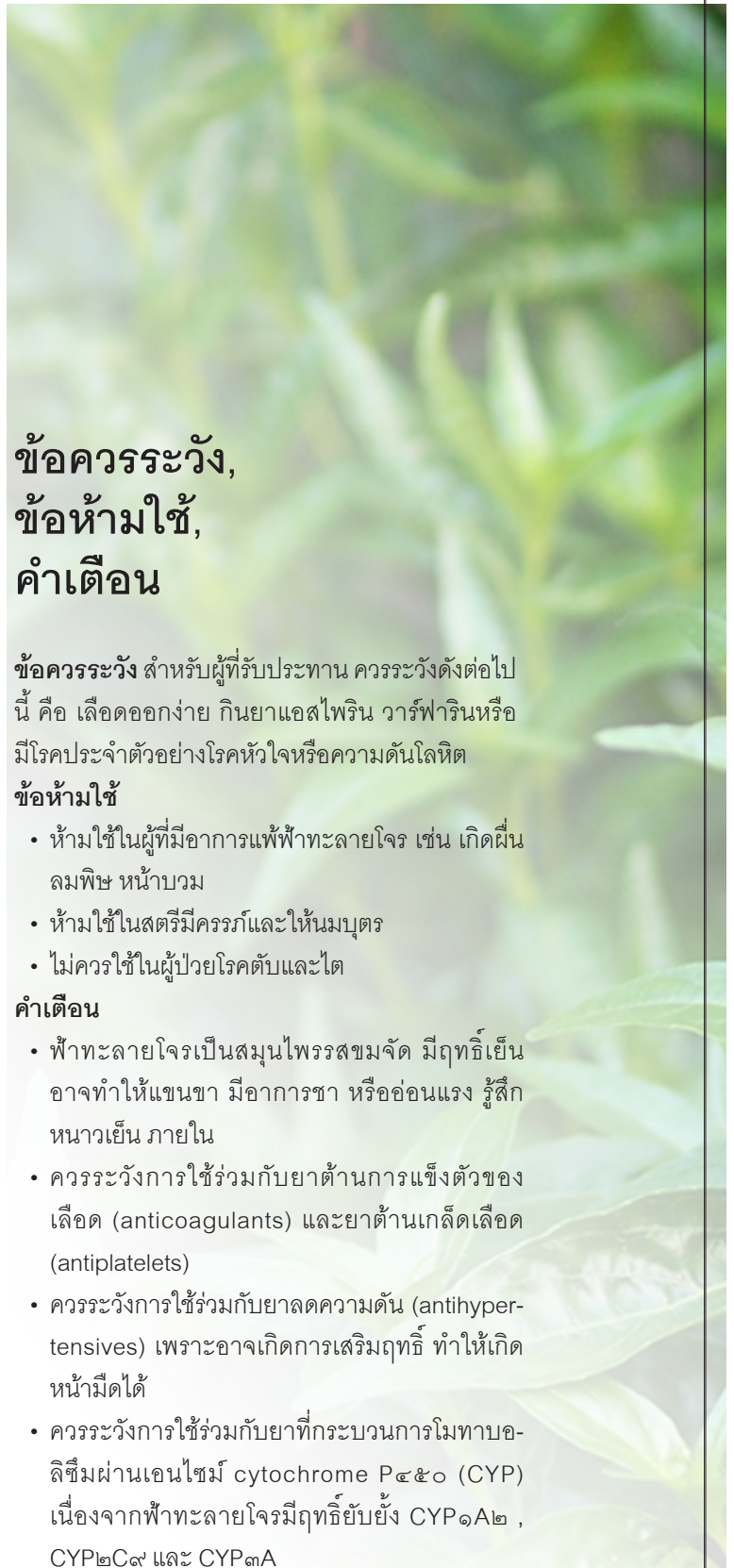
- ใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ AP (Andrographolide) ๑๐ mg รับประทาน ๑ ครั้ง นาน ๕ วัน เว้น ๒ วัน ต่อเนื่องกันไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์ (๓ เดือน)
- ใช้สารสกัดผงหยาบฟ้าทะลายโจร ๔๐๐ mg รับประทาน ๑ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง นาน ๕ วัน เว้น ๒ วัน ต่อเนื่องกันไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์ (๓ เดือน)

หมายเหตุ สารสกัดผงหยาบฟ้าทะลายโจร ๑ ภัยภูเบศร ๔๐๐ mg มีสาร AP=๑๒ mg

สำหรับการกินเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน แนะนำให้ รับประทานเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เช่น มีประวัติเป็นหวัด บ่อย ติดเชื้อง่าย แต่จะต้องรับประทานในปริมาณ ขนาดต่ำ ๆ โดยในงานวิจัยของประเทศสวีเดนปี ๑๙๙๗ ระบุว่า ต้องรับประทานฟ้าทะลายโจร ที่มีสารสำคัญ AP (Andrographolide) ในปริมาณวันละมากกว่า ๑๑ mg/วัน ช่วยลดความเสี่ยงของการป่วยด้วย โรคหวัด (common cold) ๒.๑ เท่า ซึ่งปัจจุบันใน การผลิตแคปซูลฟ้าทะลายโจร ที่มีปริมาณสารดังกล่าว แตกต่างกันแต่ละบริษัท เช่น ของอภัยภูเบศรจะอยู่ที่ ๑๒ mg ต่อแคปซูล แต่ในทัศนะของการแพทย์แผนไทย ไม่ควรรับประทาน สมุนไพรฟ้าทะลายโจรติดต่อกัน นานเกินกว่า ๑ สัปดาห์ เพราะอาจส่งผลทำให้ร่างกาย ไม่มีเรี่ยวแรงได้ โดยเฉพาะอย่างเช่นและขา ยังรวมไปถึงอาการท้องอืด หน้ามืด ตามัว และมือเท้าชา แต่จากการวิจัยก็ไม่พบว่าจะเป็นอันตรายรุนแรงถึงขั้น เสียชีวิต หรือมีผลต่อระบบภายในแต่อย่างใด เพราะ สมุนไพรชนิดนี้ตามตำราเวชศาสตร์การแพทย์ แผนโบราณระบุว่าไว้ว่าเป็นยาเย็น ช่วยลดธาตุไฟใน ร่างกาย เมื่อรับประทานเข้าไปร่างกายที่ร้อนจาก อาการไข้ก็เย็นลง *แต่ถ้าหากร่างกายอยู่ใน **สภาพปกติ*** การรับประทานติดต่อกันนาน ๆ ก็จะทำให้ร่างกายไม่มีแรง แต่ถ้าหากคุณจำเป็นต้องใช้ สมุนไพรฟ้าทะลายโจร ติดต่อกันเกินกว่า ๑ สัปดาห์ ก็ ควรรับประทานคู่กับน้ำขิง เพื่อช่วยเพิ่มความอบอุ่น ในร่างกายลดฤทธิ์เย็นเกินไปของฟ้าทะลายโจร

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

ข้อควรระวัง, ข้อห้ามใช้, คำเตือน

ข้อควรระวัง สำหรับผู้ที่รับประทาน ควรระวังดังต่อไปนี้ คือ เลือดออกง่าย กินยาแอสไพริน วาร์ฟารินหรือ มีโรคประจำตัวอย่างโรคหัวใจหรือความดันโลหิต

ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น เกิดผื่น ลมพิษ หน้าบวม
- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์และให้นมบุตร
- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคตับและไต

คำเตือน

- ฟ้าทะลายโจรเป็นสมุนไพรรสขมจัด มีฤทธิ์เย็น อาจทำให้แขนขา มีอาการชา หรืออ่อนแรง รู้สึก หนาวเย็น ภายใน
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาต้านการแข็งตัวของ เลือด (anticoagulants) และยาต้านเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดัน (antihyper- tensives) เพราะอาจเกิดการเสริมฤทธิ์ ทำให้เกิด หน้ามืดได้
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมตาบอลิซึมผ่านเอนไซม์ cytochrome P๔๕๐ (CYP) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้ง CYP๑A๒ , CYP๒C๙ และ CYP๓A

การเตรียมตัวป้องกัน COVID - 19

D

อยู่ห่าง 3

M

ใส่หน้ากาก

H

หมั่นล้างมือ

T

วัดอุณหภูมิ

T

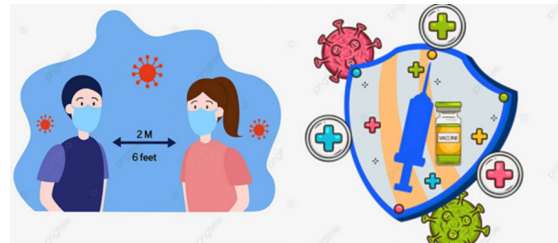
ไทยชนะ

สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ในประเทศไทย

- ตรวจหาเชื้อด้วยการเก็บตัวอย่าง COVID-19 ในประเทศไทย
- หากไม่พบ ความเสี่ยงในการเดินทาง ใช้บริการรถขนส่งสาธารณะ ให้พบในรถหรือตัวแบบ online / ทาง social media
- หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มคนจำนวนมาก
- หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด หรือปิดบังใบหน้าทางกายภาพ
- สวมหน้ากากอนามัย
- หลีกเลี่ยงการสัมผัส หากมีอาการต้องสงสัยให้พบแพทย์และรีบแจ้ง 55 การบริการทาง

มาตรการป้องกันตนเอง

- หลีกเลี่ยงการใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ
- หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหาร และ ภาชนะที่อาจไม่สะอาด
- งดการสัมผัสใบหน้า-ศีรษะ
- ความรู้เกี่ยวกับภาวะเป็นโรคสามารถที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อเชื้อ เพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สรุป วิธีการรับประทานฟ้าทะลายโจร เพื่อรักษา โควิด-๑๙ คือ ให้เริ่มประทานเร็วที่สุดในขณะอาการ น้อยที่สุด เพื่อเพิ่มภูมิต้านทานร่างกายไปต่อสู้เชื้อไวรัส ให้เลือกยาที่มีมาตรฐาน อย. โดยเฉลี่ยแคปซูลขนาด ๓๕๐-๔๐๐ mg ให้มีขนาดของ AP ประมาณ ๑๐ mg ต่อแคปซูล จะรับประทาน วันละ ๓-๔ ครั้งได้ ขึ้นกับ อาการป่วยในขณะนั้น น้ำหนักตัวคนไข้โดยใช้ขนาดในการรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่มีอาการไม่รุนแรง จะรับประทาน วันละ ๑๔ เม็ด (ในขนาดยา ๔๐๐mg ยี่ห้ออภัยภูเบศร) คือ รับประทานเมื่อละ ๖ เม็ด ๓ มื้อก่อน ถ้าวันที่ ๒ อาการดีขึ้นก็แปลว่าปริมาณ AP (Andrographolide) เพียงพอเหมาะสมกับอาการป่วย ในขณะนั้น แต่ถ้าวันที่ ๒ อาการยังไม่ดีขึ้น ก็อาจต้อง รับประทานยาเพิ่มมากขึ้นอีกมื้อที่ลดน้อย

การใช้ฟ้าทะลายโจรในการรักษาโรคโควิด-๑๙ จะเป็นการเปลี่ยนกระบวนการติดเชื้อไวรัสไม่ให้แพร่กระจาย และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้ร่างกายสามารถรักษาตัวเองได้ โดยเมื่อเชื้อไม่ขยายตัว เม็ดโลหิตขาว ซึ่งมีหน้าที่สร้างภูมิคุ้มกันก็จะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันได้เพียงพอที่จะฆ่าเชื้อโรคได้ ผู้ป่วยก็จะหายจากโควิด-๑๙ จากการที่การระบาดระลอก ๓ ผู้ป่วยไม่แสดงอาการ ทำให้การควบคุมโรคทำได้ยากมาก เมื่อควบคุมยากมากจึงมีแค่ ๒ วิธี ที่จัดการ คือ วิธีแรก ชีดวัคซีนให้ประชาชนให้ได้มากที่สุด ซึ่งมันทำได้ยากมาก จึงน่าสนใจวิธีที่สอง จากข้อมูลจริงและการทดลองทุกคนที่ไม่มีข้อห้ามในการรับประทานฟ้าทะลายโจรสามารถรักษาให้หายป่วยได้โดยไม่ต้องไปหาหมอ ไม่ต้องตรวจเชื้อ ให้รับประทานฟ้าทะลายโจร ๕ วัน อาการก็จะดีขึ้นและสามารถหายป่วยได้ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นแค่ไข้หวัดธรรมดาหรือโควิด-๑๙ ก็สามารถรับประทานฟ้าทะลายโจรได้โดยไม่มีผลข้างเคียงเมื่อไม่ต้องไปหาหมอก็ไม่ต้องสร้างภาระให้รพ.

อย่างไรก็ตาม ย้ำว่าการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นเกราะสำคัญ ในการป้องกันโรค ตั้งแต่ มาตรการ DMHTT เว้นระยะห่าง สวมหน้ากาก ล้างมือ การรับประทานอาหารเน้นอาหารที่มีเครื่องเทศ สมุนไพร ชিং ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด ผัก ผลไม้ พักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกาย และสัมผัสแดดในช่วงเช้าหรือเย็น ทำใจให้สบายๆ ให้มีกำลังใจ ล้วนแล้วแต่ต้องดำเนินการเป็นองค์รวมอย่าใช้เครื่องมือเดียวเพราะโควิด-๑๙ เป็นโรคใหม่ที่เรายังไม่เข้าใจทั้งหมด

ในทัศนะของผู้เขียนคิดว่า เป็นโอกาสดีที่ประชาชนคนไทยทุกคน หันมาปลูกสมุนไพรฟ้าทะลายโจรไว้ใช้ดูแลรักษาตัวเอง ตามภูมิปัญญาพื้นบ้านที่เคยทำมา เพื่อการดูแลรักษาในเบื้องต้น และรัฐบาลยังสามารถส่งเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากยาสมุนไพรไทย ส่งเสริมการปลูกส่งออกไปขายในต่างประเทศ เพื่อช่วยทดแทนรายได้จากการท่องเที่ยวที่ขาดหายไป จากผลกระทบของโควิด-๑๙ อีกด้วย

เอกสารและภาพอ้างอิงบทความนี้

1. Khanit Sa-ngiamsuntorn ; Ampa Suksatu ; Yongyut Pewkliang ; Piyanoot thongsri ; Phongthon Kanjanasirirat ; Suwimon Manopwisedjaroen ; Sitthivut Charoensuththivarakul ; Patompon Wongtrakoonate ; Supapoon Pitiporn ; Jarinya Chaopreecha ; Supasek Kongsomros ; Kedchin Jearawuttanukul ; Warawuth Wannalo ; Phisit Khemawoot ; Somchai Chutipongtanate ; Suparerk Borwornpinyo ; Arunee Thitithanyanont ; and Suradej Hongeng J.Nat.Prod.๒๐๒๑,๘๔,๑๒๖๑-๑๒๗๐.
2. Md.Sanower Hossain ; Zannat Urbi ; Abubakar Sule ; and K.M.Hafizur Rahman ; J.Sci.World.๒๐๑๙,Article ID๒๗๔๙๐๕,๒๘ pages.
3. Pharmacopoeia of the People's Republic of China.(๒๐๐๐) English edition.Beijing chemical Industry press.(๑),๙๖-๙๗.
4. <https://thimcam.go.th>>คำแนะนำการใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับบุคลากรการแพทย์
5. <https://www.hffocus.org>>๒๐๒๑/๐๔
6. <https://pr.moph.go.th>>detail
7. <https://www.cri.or.th>
8. <https://mgronline.com>
9. <https://med.mahidol.ac.th>
10. <https://www.bangkokbiznews.com>

เสนาศึกษา

ประสบการณ์ต่างแดน

DLIELC:
ประวัติความเป็นมา หลักสูตร
และชีวิตประจำวันของนายทหารนักเรียน

พ.อ.หญิง จิตภา ธรรมวิหาร

เมื่อฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้เล่าให้ทุกท่านทราบเกี่ยวกับ DLIELC ในส่วนของประสบการณ์การเดินทาง มาตรการ และความเป็นอยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สำหรับฉบับนี้ ผู้เขียนได้กลับมาอีกครั้งเพื่อแนะนำให้ทุกท่านได้รู้จัก DLIELC มากขึ้นในส่วนของตัวองค์กร ประวัติความเป็นมา หลักสูตรต่าง ๆ รวมไปถึงชีวิตประจำวันของนายทหารนักเรียน เพื่อว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะมีโอกาสไปศึกษาที่นี้ในอนาคต

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

สำหรับผู้เขียนแล้ว DLIELC นับว่าเป็นสวรรค์น้อย ๆ เพียงคนเดียว เพราะจากที่พูดคุยกับเพื่อน ๆ ที่ ๆ นื่อง ๆ ที่เคยไปศึกษาที่นี่ ทุกคนจะมีความสุขและได้รับความประทับใจจากสิ่งต่างๆ ถึงแม้ว่าการเรียนที่ DLIELC จะมีความเข้มข้นและต้องอาศัยความขยันหมั่นเพียร ความพยายามไม่น้อย แต่ก็ยังเป็นการนั่งเรียนในห้องเรียนสบาย ๆ เมื่อเทียบกับหลักสูตรทางทหารอื่น ๆ ที่อาจต้องเหน็ดเหนื่อยร่างกายมากกว่า นอกจากนี้ ทาง DLIELC ยังพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ทางด้านวัฒนธรรมอเมริกา ให้แก่นายทหารนักเรียนทุกคน และที่สำคัญที่สุด DLIELC เป็นสถานที่ที่ทำให้เราได้มีเพื่อนใหม่จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เราจึงไม่ได้ศึกษาเพียงวัฒนธรรมของอเมริกา แต่ได้เปิดโลกทัศน์ในการทำความรู้จักกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ อีกด้วย จึงไม่น่าแปลกใจที่นายทหารนักเรียนส่วนใหญ่จะสนุกสนานกับชีวิตที่ DLIELC

ประวัติอันยาวนานของ DLIELC¹

Defense Language Institute English Language Center (DLIELC) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า DLI เป็นสถาบันสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา ตั้งอยู่ในพื้นที่ของฐานทัพอากาศแล็กแลนด์ (Lackland Air Force Base) เมือง San Antonio รัฐ Texas ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เพื่อสนับสนุนนโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา และกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ

(Department of Defense - DoD) เริ่มจากการเป็นโรงเรียนสอนภาษาของกองทัพอากาศสหรัฐฯ โดยมีชื่อหน่วยคือ 3746th Pre-Flight Training Squadron (Language) มีภารกิจหลักคือการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักบินฝึกหัดของชาติพันธมิตรของสหรัฐอเมริกา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ภารกิจได้ครอบคลุมไปถึงสายงานอื่น ๆ ด้วยและได้ย้ายไปขึ้นตรงกับกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ เปลี่ยนชื่อเป็น Defense Language Institute English Language School (DLIELS) โดยมีกองทัพบกสหรัฐฯ เป็นผู้บริหารจัดการทั้งปี พ.ศ. ๒๕๑๙ กองทัพอากาศสหรัฐฯ ได้กลับมารับบริหารงานอีกครั้ง โดยมีผู้บัญชาการสถาบัน (Commandant) จากกองทัพอากาศ ชั้นยศนาวาอากาศเอก และรองผู้บัญชาการ (Deputy Commandant) จากกองทัพบก ชั้นยศพันโท โดยเปลี่ยนชื่อสถาบันเป็นชื่อปัจจุบันคือ Defense Language Institute English Language Center และพัฒนารูปแบบ

¹ขอขอบคุณข้อมูลและรูปภาพบางส่วนจาก DLIELC Website (www.dlielc.edu) และ Facebook Page: 37th TRW Office of History and Research (www.facebook.com/37TRWHO)

ของหลักสูตรตลอดจนโครงสร้างองค์กรเป็นดังเช่นในปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมา

DLI ในปัจจุบัน

DLI ได้ชื่อว่าเป็น “Gateway to America” เนื่องจากหนึ่งในสามของนายทหารนักเรียนจากชาติต่าง ๆ กว่า ๑๑๐ ประเทศทั่วโลกที่เดินทางมาศึกษาหลักสูตรที่สหรัฐอเมริกาจะได้มาเข้าเรียนที่นี่ก่อน ไม่ว่าจะเรียนหลักสูตรหลักหรือหลักสูตรปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ สำหรับสถานที่นั้น DLI ประกอบด้วยอาคารกองบัญชาการซึ่งรวมถึงห้องเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษา ห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ (Learning Resource Center - LRC) ที่มีอุปกรณ์ช่วยฝึกครบครัน ห้องอาหารที่พักสำหรับนายทหารนักเรียน และอาคารอำนวยการด้านธุรการ สำหรับห้องเรียน จะเป็นห้องเรียนเล็ก ๆ ที่ติดตั้งอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัยเหมาะกับการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สำหรับหลักสูตรการศึกษาของ DLI ก็ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนด้วยหลักสูตรเฉพาะทางที่จะช่วยให้นายทหารนักเรียนมีความพร้อมด้านภาษาอังกฤษในการไปศึกษาต่อด้านต่าง ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่ DLI มีทั้งทหารและพลเรือนจำนวนเกือบ ๕๐๐ คน ซึ่งรวมถึงครูที่มีความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนด้วย

ในด้านการศึกษา DLI แบ่งออกเป็น ๓ แผนก ได้แก่

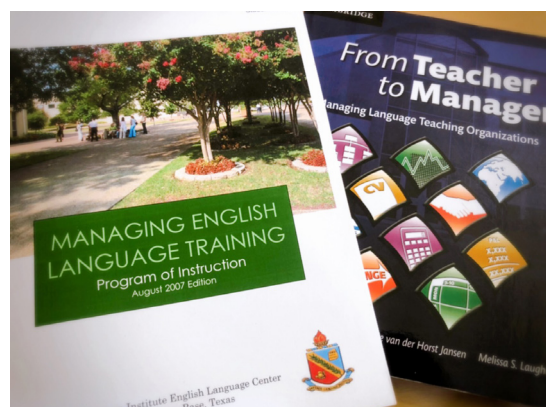
- ๑) แผนกภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) ผู้เรียนจะได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยหลักสูตร American Language Course (ALC) ตามระดับ

คะแนนของตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สอบผ่าน ECL ได้คะแนนตามที่หลักสูตรหลักที่จะศึกษาต่อกำหนดไว้

- ๒) แผนกภาษาอังกฤษเฉพาะทาง (Specialized English) เป็นหลักสูตรสำหรับผู้ที่จะสอบผ่าน ECL ได้คะแนนตามที่กำหนดแล้ว และจะต้องไปเรียนหลักสูตร Follow-on training (FOT) ผู้เรียนจะได้ศึกษาคำศัพท์เฉพาะทางและฝึกทักษะทางภาษาเฉพาะด้านที่จะต้องใช้ในหลักสูตร FOT ต่อไป

- ๓) แผนกภาษาอังกฤษระดับสูง (Advanced English) ประกอบไปด้วย ๓ กลุ่มหลักสูตร กลุ่มแรกได้แก่ การฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษ (Instructor Development) เช่น หลักสูตรด้านการสอนภาษาอังกฤษระดับต้น (BALIC) ถึงระดับสูง (AELIC) และหลักสูตรสัมมนาด้านการสอนวัฒนธรรม (MACS) กลุ่มที่สองได้แก่ การพัฒนาระดับผู้บริหาร (Professional Development) เช่น หลักสูตรการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษ (MELT) ส่วนกลุ่มที่สามได้แก่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

(Language Development) เช่น หลักสูตร Advanced Language Proficiency Skills (ALPS) ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ระดับ และหลักสูตร Professional Military Education Preparation (PME-Prep) สำหรับผู้ที่จะไปศึกษาต่อหลักสูตรทางทหารชั้นสูง เป็นต้น

ALCPT vs ECL ต่างกันอย่างไร

ผู้เขียนขอแถมคำอธิบายเกี่ยวกับการสอบ ALCPT และการสอบ ECL เนื่องจากหลายท่านยังสับสนกันอยู่ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร การสอบทั้ง ๒ ประเภทนี้เป็นการสอบเพื่อวัดระดับภาษาอังกฤษที่จัดทำโดย DLIELC เหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่การสอบ ALCPT (American Language Course Placement Test) จัดสอบโดยหน่วยงานในประเทศของเราซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหน่วยจัดสอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ๔ ประการ คือ ๑) เพื่อจัดระดับผู้เรียนสำหรับการเข้าศึกษา ภาษาอังกฤษ ๒) เพื่อวัดระดับภาษาอังกฤษของผู้เรียน ก่อนจบการศึกษา ๓) เพื่อคัดเลือกผู้ที่มีความพร้อมในการสอบ ECL ต่อไป และ ๔) เพื่อวัดระดับภาษาอังกฤษของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานกับสหรัฐอเมริกา ยกตัวอย่างเช่นที่ศูนย์ภาษา ยศ.ทบ. จัดสอบ ALCPT ประจำปี หรือเพื่อสอบคัดเลือกนายทหารไปศึกษา หลักสูตรต่าง ๆ ที่สหรัฐอเมริกา เป็นต้น สำหรับการสอบ ECL (English Comprehension Level) จะเป็นการจัดสอบโดยเจ้าหน้าที่ของสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ซึ่งในประเทศไทย หน่วยที่จัดสอบคือ JUSMAGTHAI² และเป็นการสอบเพื่อวัดระดับภาษาอังกฤษของผู้สอบให้ได้ผลคะแนนตามที่กำหนด หากสอบ ECL ผ่านตามเกณฑ์ ผู้สอบจึงจะมีสิทธิเดินทางไปศึกษา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้

หากจะถามว่าการสอบ ALCPT หรือ ECL ยากกว่ากัน ผู้เขียนมีความคิดเห็นส่วนตัวว่า ECL แอบยากกว่านิดนึง เพราะเป็นข้อสอบใหม่ซึ่งเป็นเรื่องปกติว่า

จะต้องมีพัฒนาการที่ยากขึ้นและวัดระดับภาษาของเราได้มากขึ้นอยู่แล้ว ส่วนลักษณะการสอบของทั้ง ๒ ประเภทนี้ ช่วงก่อนหน้านี้อ การสอบ ECL จะเป็นลักษณะเดียวกับการสอบ ALCPT คือเป็นการสอบแบบ paper-and-pencil จำนวน ๑๐๐ ข้อ แบ่งเป็น Listening Part จำนวน ๖๖ ข้อ และ Reading Part จำนวน ๓๔ ข้อ ใช้เวลาสอบทั้งสิ้นประมาณ ๑ ชั่วโมง แต่ปัจจุบันนี้ การสอบ ECL ที่ JUSMAGTHAI ได้เปลี่ยนวิธีการไป เป็นแบบเดียวกับการจัดสอบที่ DLI แล้ว คือเป็นการสอบแบบ Computer Adaptive Test (CAT) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบ จำนวนข้อและความยาก-ง่ายของข้อสอบจะขึ้นอยู่กับระดับภาษาอังกฤษของผู้สอบ จำนวนข้อสอบของแต่ละส่วน (Listening Part และ Reading Part) จะเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๑๙ ข้อบวกลบเล็กน้อย สำหรับระยะเวลาในการสอบนั้นขึ้นอยู่กับตัวผู้สอบเลย เพราะจำนวนข้อและความเร็วในการทำข้อสอบของแต่ละคนไม่เท่ากัน แต่รวมทั้งสิ้นแล้วต้องใช้เวลาไม่เกิน ๔๕ นาที หากจะถามว่าการสอบแบบกระดาษหรือแบบคอมพิวเตอร์ยากกว่ากัน ตามความเห็นส่วนตัวของผู้เขียน (อีกครั้ง) คิดว่าการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ทำให้เรารู้สึก “เสียขวัญ” ได้มากกว่า เพราะถ้าเราตอบถูกข้อต่อไปจะยิ่งยากขึ้น เราก็มารู้สึกว่ายากไปหมดทุกข้อ หลายคนเดินหน้าเศร้าคอคอดออกจากห้องสอบกันเลยทีเดียวทีเดียวทั้ง ๆ ที่ผลออกมาก็ได้คะแนนสูง อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีความเห็นว่าผลคะแนนของทั้ง ๒ แบบก็แสดงถึงระดับทางภาษาของเราได้ใกล้เคียงกัน แต่วิธีการสอบแบบ CAT ECL นั้นสะดวกและประหยัดเวลาขึ้นมาก และแน่นอนว่าเทคนิคการทำข้อสอบย่อมไม่เหมือนเดิม ดังนั้น ผู้ที่จะเตรียมสอบ ECL ควรจะต้องพัฒนาทักษะการฟังทบทวนไวยากรณ์และศึกษาคำศัพท์ในระดับที่ใช้งานได้จริง

²JUSMAGTHAI (Joint United States Military Advisory Group, Thailand) – คณะที่ปรึกษาทางการทหารสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เป็นหน่วยประสานงานด้านความร่วมมือทางการทหารระหว่างไทย-สหรัฐฯ

ชีวิตก้าวแรกใน DLI

เมื่อเราก้าวเข้าสู่ DLI จะมีเจ้าหน้าที่พลเรือนที่เรียกว่า CPM (Country Program Manager) ที่มีหน้าที่ดูแลนายทหารนักเรียนจากประเทศที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ให้คำแนะนำด้านต่าง ๆ กำกับดูแลการปฏิบัติด้านธุรการ และช่วยแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และมีเจ้าหน้าที่ทหาร MTM (Military Training Manager) เป็นผู้ให้คำแนะนำและกำกับดูแลด้านความประพฤติและระเบียบวินัย สำหรับโรงเรียนอื่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้เรียกว่า IMSO (International Military Student Officer)

สัปดาห์แรกจะเป็น สัปดาห์แห่งการเตรียมการก่อนเปิดเรียน จะมีทั้งการรายงานตัว รับเอกสารต่าง ๆ ทำบัตรประจำตัว (Common Access Card - CAC) รับป้ายชื่อตราสัญลักษณ์ DLI และเครื่องหมายเทียบเท่าชั้นยศของอเมริกาไว้ติดประกอบเครื่องแบบขณะศึกษา สำหรับชั้นยศพันเอกของอเมริกา มีเครื่องหมายยศเป็นรูปนกอินทรี ผู้เขียนรู้สึกเท่มากที่ได้นกอินทรีมาติดหน้าอก แต่เสียดายที่ไม่ค่อยมีโอกาสได้ติดใคร เพราะต้องเรียนออนไลน์อยู่แต่ในห้องพัก นอกจากนี้ นายทหารนักเรียนใหม่ทุกคนต้องเข้าร่วมประชุม In-processing Briefing ที่ช่วยให้เราทราบถึงการปฏิบัติตนในขณะที่ศึกษา กฎเกณฑ์ ข้อห้ามทั้งหลายที่นักเรียนต่างชาติพึงต้องระวัง เนื่องจากบางครั้งความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศกลับกลายเป็น

การผิดกฎหมายหรือการละเมิดสิทธิซึ่งกันและกัน โดยไม่ได้เจตนา และอาจส่งผลให้โดนลงโทษและเสื่อมเสียชื่อเสียงของประเทศได้ ตัวอย่างเรื่องสำคัญ ๆ เช่น การไม่เคารพกฎจราจร การเมาแล้วขับ (Driving under the influence - DUI หรือ Driving while intoxicated - DWI) การคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ที่นักเรียนต่างชาติทุกคนต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง นอกนั้นก็เป็นเรื่องธุรการอื่น ๆ เช่น ดำเนินการด้านการเงิน การรับหนังสือเรียน การเปิดตู้รับไปรษณีย์ เป็นต้น เมื่อสัปดาห์แรกผ่านไป ก็จะเข้าสู่ช่วงการศึกษาอย่างจริงจัง และเริ่มใช้ชีวิตก้าวแรกในต่างแดนอย่างเต็มตัว

ชีวิตประจำวันใน DLI

สิ่งแรกที่จะพูดถึงก็คงจะเป็นเรื่องที่พัก ที่ DLI มีที่พักสำหรับนักเรียนต่างชาติ มีลักษณะเหมือนโรงแรมเรียกว่า International Student Quarter (ISQ)

มีชื่อว่า Gateway Lodge โดยเข้าพักห้องละ ๑ คน แต่ละห้องมีเตียงนอนกว้างใหญ่แสนสบาย ใต้ทำงาน เฟอร์นิเจอร์ โทรทัศน์ ตู้เย็น เตาอบไมโครเวฟ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ มีระบบ WIFI ครอบคลุมทั่วบริเวณ DLI ตลอดเวลา มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดห้องทุกวัน และมีห้องสำหรับซักผ้า-อบผ้า (Laundry Room) ด้วย นับว่าสะดวกสบายมาก สำหรับเรื่องอาหารการกิน ที่ DLI มีสถานที่รับประทานอาหารชื่อ Amigo Inn ที่เราสามารถเข้าไปนั่งรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนๆ ได้ แต่หากต้องการซื้ออาหารไว้กักตุนเพื่อรับประทานในห้องพัก ก็สามารถเดินออกไปซื้อหาที่ห้าง H.E.B. ที่ตั้งอยู่หน้าประตูเบสโต้ ซึ่งผู้เขียนว่ามันคือสวรรค์ดี ๆ นี่เอง เพราะมีอาหารหลากหลายมาก บริเวณรอบ ๆ ก็มี

ร้านอาหารมากมาย แม้แต่อาหารไทยเราก็ไม่ต้องอดอยาก เพราะมีร้านอาหารไทยที่รสชาติดีตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันอีกด้วย

นอกจากนี้ ภายใน Lackland AFB ก็ยังมี Base Exchange (BX) ที่ทุกคนใฝ่ฝันจะเข้าไปช้อปปิ้งเมื่อมีโอกาสไปอเมริกา (หรือไม่กี่เดือนฝากชื่อของ) เพราะสินค้าใน BX จะมีราคาถูกกว่าข้างนอกและไม่ต้องเสียภาษี มีตั้งแต่ของใช้ทั่วไปจนถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าแบรนด์เนม หากต้องการซื้อของประเภทอาหารก็สามารถไปซื้อได้ที่ Commissary โดยทั้ง BX และ Commissary ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยเราจะต้องเดินเท้าจาก DLI ไปประมาณ ๒๐ นาทีหรืออาจจะขึ้นรถ Shuttle Bus ที่วนรับ-ส่งในฐานทัพก็ได้

ด้านสนันทนาการ หากต้องการออกกำลังกาย ที่นี่ก็มีสถานที่ออกกำลังกายทุกรูปแบบเช่นเดียวกับ

หน่วยทหารทั่วไป เช่น ห้องออกกำลังกาย Chaparral Fitness Center ที่สามารถเล่นกีฬาได้อีกหลายประเภท มีสระว่ายน้ำ มีสนามวิ่ง ฯลฯ เมื่อตกเย็นภายในบริเวณ DLI ก็มี Pavilion หลายแห่งเป็นเหมือนศาลาไว้ให้นักเรียนสามารถจัดงานปาร์ตี้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันได้ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เมื่ออยู่ในช่วงโควิดระบาด ทุกสิ่งก็เปลี่ยนแปลงไปตามมาตรการ อย่างไรก็ตาม การที่มีสถานที่เหล่านี้อยู่ในฐานทัพก็เป็นสิ่งจรรโลงใจเล็กๆ น้อยๆ ไว้ผ่อนคลายยามว่างจากการเรียนบ้าง แต่เราก็ต้องไม่ลืมว่า เราควรหาโอกาสออกไปเที่ยวชมโลกภายนอกด้วยเพราะในตัวเมือง San Antonio ก็มีสถานที่น่าสนใจอันมีคุณค่าทั้งด้านประวัติศาสตร์ด้านศิลปวัฒนธรรมด้านเทคโนโลยี รวมทั้งมีสถานที่ “ชิค ๆ คู ๆ” ให้ไปเที่ยวชมอีกมากมาย

ส่วนเมืองข้างเคียงโดยรอบ ก็มีอีกหลายเมืองที่น่าสนใจและควรค่าต่อการไปเปิดหูเปิดตาเก็บเกี่ยวประสบการณ์เช่นกัน ทั้งนี้ ทาง DLI ก็มี Field Study Program โดยจัด Field Trips สำหรับนักเรียนทุกคนได้มีโอกาสออกไปเที่ยวเป็นครั้งคราวในวันเสาร์-อาทิตย์ หรือเวลาหลังเลิกเรียนตามความเหมาะสมอีกด้วย

ชีวิตการเรียนใน DLI

ผู้เขียนเชื่อว่าหลายท่านรวมทั้งผู้เขียนเองด้วยมักจะประสบกับคำพูดแบบเดียวกันเวลาที่ได้อาสาไปศึกษาต่างประเทศ คือจะมีคนถามว่า “ไปเรียนหรือไปเที่ยว?” เพราะเวลาเราถ่ายรูปมาอวดเพื่อน ๆ ก็จะมีแต่รูปตอนไปเที่ยว ก็แหม...ตอนเรียนหนังสือใครจะไปถ่ายรูปปะ (แต่ก็อาจจะ มี ‘สร้างภาพ’

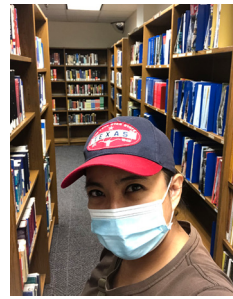

บ้างตามโอกาส) เพราะเราต้องตั้งใจเรียนเพื่อนำความรู้อีกกลับมาพัฒนากองทัพและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเล่าถึงเรื่องลักษณะการเรียนใน DLI บ้างนะคะ

หากไม่นับถึงเรื่องของการเรียนแบบ Virtual Classroom ในช่วง COVID-19 ตามที่ผู้เขียนได้เล่าไปในฉบับที่แล้ว การเรียนที่ DLI ถือได้ว่าเป็นช่วงชีวิตที่สนุกมาก เนื่องจากการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้ฝึกฟังสำเนียงทุกรูปแบบจากเพื่อนต่างชาติหลากหลายประเทศทั่วโลก สำเนียงภาษาอังกฤษแบบอาหรับ แอฟริกา ยุโรป เอเชีย อเมริกาใต้ รัสเซีย มาครบ!! แต่ละสำเนียงก็มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองซึ่งน่าสนใจมาก ส่วนสำเนียงคนอเมริกันก็จะได้จากครูผู้สอนจากเจ้าหน้าที่ DLI จากเพื่อนทหารอเมริกันที่มาฝึกศึกษาใน Lackland AFB ซึ่งชอบเข้ามาเสวนากับนักเรียนต่างชาติใน DLI รวมทั้งจากครอบครัวชาวอเมริกันที่อาสาเป็น Sponsor พานักเรียนต่างชาติไปเที่ยวหาประสบการณ์ เรียนรู้วัฒนธรรมอเมริกาผ่านกิจกรรมที่เรียกว่า Amigo Program ซึ่งกิจกรรมนี้ได้ลดน้อยลงไปในช่วง COVID-19 เป็นที่น่าเสียดายมาก

สำหรับการเรียนในหลักสูตรนั้น DLI มีครูที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนต่างชาติมากมาย และครูที่ DLI มีความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลาตามนโยบายขององค์กร ในช่วงเวลาปกติ ห้องเรียนจะจัดเป็นห้องเล็ก ๆ มีนักเรียนเพียง ๖ - ๘ คนในชั้นเรียน พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาทันสมัยเพียบพร้อม ครูแต่ละท่านจะมีห้องเรียนประจำของตนเอง จึงสามารถจัดรูปแบบห้องเรียน

และจัดหาอุปกรณ์ประจำห้องได้ตามความต้องการรวมทั้งมีความคุ้นเคยในการใช้อุปกรณ์เหล่านั้นประกอบการสอนด้วย

การเรียนคาบแรกเริ่มตั้งแต่เวลา ๐๗๓๐ เราต้องเดินจากห้องพักไปยังอาคารเรียน หากเดินเร็วหน่อยและไม่แวะทักใครจะใช้เวลาประมาณ ๕ นาที แต่ห้ามไปถึงห้องเรียนช้ากว่า ๐๗๓๐ แม้แต่วินาทีเดียว มิฉะนั้นถือว่ามาสายทันที การเรียนแต่ละคาบจะใช้เวลาประมาณ ๕๐ นาทีแล้วพักประจำชั่วโมงระหว่างพัก เราสามารถออกมาพูดคุยปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจากชั้นเรียนอื่น ๆ ได้ จากนั้น พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑ ชั่วโมง และกลับมาเรียนอีกครั้งถึงเวลา ๑๔๓๐ หลังจากนั้น เราอาจจะไปฝึกฝนเพิ่มเติมที่ห้องสมุดหรือที่ Learning Resource Center หรือจะไปปฏิบัติภารกิจส่วนตัวก็ได้ ซึ่งบรรยากาศเหล่านี้ได้หายไปในช่วงโควิดระบอบเพราะต้องเรียนผ่านโปรแกรม Zoom จากในห้องพักตลอดเวลาตามที่ผู้เขียนเคยเล่าในฉบับที่แล้ว อย่างไรก็ตามผู้เขียนยังจำบรรยากาศการเรียนแบบปกติจากการที่ไปศึกษาที่ DLI เมื่อ ๒ ครั้งแรกได้ดี และหวังว่าเมื่อสถานการณ์โควิดดีขึ้นแล้ว นายทหารนักเรียนไทยที่ไปเรียนที่ DLI จะได้กลับไปใช้ชีวิตนักเรียนปกติที่สนุกสนานเช่นนั้นได้อีก

ความประทับใจที่ได้กลับไปเป็นนักเรียนอีกครั้ง... ที่ DLI

ในฐานะที่เป็นอาจารย์บางครั้งการได้เปลี่ยนบทบาทไปเป็นนักเรียนบ้างก็เป็นประสบการณ์ที่น่าประทับใจ เพราะได้กลับไปสัมผัสความรู้สึกที่ต้องตั้งใจเรียน อ่านหนังสือ ทำการบ้าน เตรียมงานนำเสนอ ฯลฯ และในครั้งล่าสุดที่เพิ่งไปเรียนมานี้ ผู้เขียนได้มีโอกาสพบกับอดีตลูกศิษย์นักเรียนนายร้อยจำนวนมากเนื่องจากพวกเขาได้รับทุนไปเพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษที่ DLI ก่อนไป

ฝึก FOT และผู้เขียนได้ประจักษ์ด้วยสายตาตัวเองถึงความพยายามและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของพวกเขา ตลอดจนพัฒนาการที่มีมากขึ้นตลอดเวลา ผู้เขียนแอบสังเกตและชื่นชมในการพัฒนาตัวเองของลูกศิษย์ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ได้พบกันที่ DLI หรือกลุ่มที่ไม่ได้พบกันเพราะเวลาไม่ตรงกันหรือเพราะได้ไปเรียนหลักสูตรหลักๆ และเชื่อว่าเมื่อเวลาผ่านไปทุกคนน่าจะยิ่งเก่ง มีความรู้และประสบการณ์มากขึ้นอีก

นอกจากนี้อีกหนึ่งความประทับใจคือ การที่เราต้องไปอยู่ต่างบ้านต่างเมืองแม้ว่าจะเป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ แต่เราก็ต้องใช้ความพยายามในการปรับตัว ดังนั้นการได้รับน้ำใจ ความช่วยเหลือ และทัศนคติดี ๆ จากคนรอบตัวทุกคนไทยด้วยกันและเพื่อนต่างชาติรวมถึงครูและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจึงเป็นสิ่งที่มีความหมาย และผู้เขียนก็โชคดีเหลือเกินที่ได้พบน้อง ๆ นายทหารนักเรียนไทยจากทุกเหล่าทัพรวมทั้งลูกศิษย์ที่คอยมีน้ำใจช่วยเหลือเรื่องต่าง ๆ และให้กำลังใจกัน ผู้เขียนรู้สึกขอบคุณและประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

ก่อนจากกัน...

การได้ไปศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ ผู้เขียนอาจจะได้รับประสบการณ์ไม่มากเท่าครั้งก่อนๆ เนื่องจากมีสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ไม่ค่อยได้ออกไปนอกโรงเรียนเท่าใดนัก ผู้เขียนจึงอยากจะขอเชิญชวนผู้ที่มีประสบการณ์ต่างแดนที่น่าสนใจมาร่วมเขียนแบ่งปันเรื่องราวลงใน “เสนาศึกษา” เพื่อเป็นความรู้ความบันเทิง รวมทั้งอาจเป็นแรงบันดาลใจให้ใครหลาย ๆ คนหาโอกาสออกท่องโลกเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์แก่ตนเองในอนาคตบ้างก็เป็นได้ สำหรับฉบับนี้ ผู้เขียนขอภาวนาให้สถานการณ์ COVID-19 หายไปโดยเร็วเพื่อให้พวกเราใช้ชีวิตดี ๆ กลับคืนมาและขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพและปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและอันตรายทั้งปวงค่ะ

CRMA

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

เสนาศึกษา

มือใหม่.... ท่องเที่ยว **ดูนก** เชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ

พ.อ.หญิง ผศ.จิตรลดา ปานะวิภาต
อจ.กวย.สกศ.รร.จปร.

การดูนกเป็นการผ่อนคลายอีกวิธีหนึ่งที่ได้ทั้งความเพลิดเพลิน ความรู้ในการศึกษาชนิดของนก และยังเป็นแนวทางในการช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติอีกด้วย นกเป็นสัตว์สวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันตามวงศ์พันธุ์ของนก มีแหล่งหากินที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศขึ้นอยู่กับพันธุ์ของนกแต่ละชนิด มีลักษณะรูปร่าง วิวัฒนาการ การปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อการอยู่รอดตามแหล่งที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน

1. นกน้ำที่หากินตามทะเล
2. นกน้ำที่อาศัยหากินในบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำ
3. นกที่อาศัยและหากินในป่า
4. นกที่อาศัยหากินในบริเวณทุ่งโล่ง

สำหรับผู้เริ่มดูนก นกทุกชนิด คงเป็นนกใหม่ เพราะจะต้องเริ่มจากการจำแนกชนิดของนกเหล่านี้ ให้ถูกต้องเสียก่อน แม้ว่าจะพบเห็นบ่อย ๆ ก็ตาม เมื่อออกไปดูนกแล้ว ไม่รู้จักนกที่พบ คงไม่สนุกแน่ ดังนั้นการจำแนกนกแต่ละตัวให้ได้ จึงจำเป็นสำหรับการดูนก เพราะเราจะทราบว่า นกที่เห็น เป็นชนิดใด มีพฤติกรรมอย่างไร แต่คงต้อง อาศัยประสบการณ์ในการดูนก หมั่นสังเกตดู ลักษณะของนก เปิดดูคู่มือรวมทั้งบันทึกรายละเอียด และสอบถามจากผู้รู้ ซึ่งหลักการจำแนกชนิดของนก เริ่มดังนี้

...เริ่มดูนกอย่างไร

1. ลักษณะของนก

- 1.1. สีและลวดลายในตัวนกแต่ละตัว โดยดูจากสีขนที่ปกคลุมตามลำตัว รวมทั้งลวดลายต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะเด่น เช่น
- บริเวณคิ้วหรือแถบเหนือตา บริเวณศีรษะ หน้าผาก รอบดวงตา สีของปาก
 - บริเวณส่วนล่างลำตัว สีของท้อง แถบขีดหรือลายขีดบนอก สีหรือจุดบริเวณขาบนลำตัว บริเวณหางและสะโพก

การดูจากสีของตัวนก อาจเปลี่ยนแปลงตามช่วงอายุ ฤดูกาล และสภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งควรดูนกนั้นไปเรื่อย ๆ จนเกิดความแน่ใจ

- 1.2. ดูลักษณะของหาง ที่สั้นหรือยาว เว้าเป็นแฉกหรือตัดตรง ปีกมีลักษณะและขนาดกว้างหรือยาวอย่างไร ปลายปีกแหลมหรือมน

- 1.3. ลักษณะของปากนก มีรูปร่างขึ้นกับรูปแบบการหากิน บ่งบอกกลุ่มวงศ์และพันธุ์ของนกได้ เช่น นกที่อาศัยตามลุ่มน้ำและกินปลาเป็นอาหารจะมีปากแหลมยาวตรง นกพวกกินเมล็ดพืชจะมีปากสั้นแข็งแรง นกกินสัตว์จะมีปากงุ้มแหลมไว้ฉีกเหยื่อ เช่น นกเหยี่ยว

- 1.4. ลักษณะของพฤติกรรม ท่าทางและพฤติกรรมต่าง ๆ ของนกที่แสดงออกมาช่วยในการจำแนกชนิดของนก อาจเริ่มดูจากท่าเกาะพัก เกาะตั้งตรงหรือขยับตัวไปมา ส่วนการเคลื่อนไหวของหางมีการแกว่งหาง หรือกระดกหางขึ้นลงหรือชอบรำแพนหางตลอดเวลา

- 1.5. การเกาะหรือไต่ต้นไม้ รูปแบบในการเกาะ มีลำตัวตั้งตรงหรือเอี้ยวลง รูปแบบของการบินเป็นการร่อนขึ้นลงเป็นคลื่นหรือเป็นเส้นตรง

1.6 พังจากเสียงร้องของนก เป็นอีกวิธีในการดูนกที่ยังไม่เห็นตัวนกก็ช่วยบอกกลุ่มและประเภทของนกได้วิธีหนึ่ง ว่ามีการร้องรูปแบบและจังหวะเช่นไร

2. อุปกรณ์ในการดูนก

นกที่พบเห็นในธรรมชาติมักไม่คุ้นกับมนุษย์ การใช้ อุปกรณ์ในการดูนกจะช่วยขยายภาพนกให้ชัดเจนและเพิ่มความเพลิดเพลินในการดูนกมากขึ้น อุปกรณ์พื้นฐานที่มักใช้ในการดูนก เช่น

2.1 **กล้องส่องทางไกล** เป็นอุปกรณ์สำคัญที่สุด กล้องส่องทางไกลจะช่วยขยายภาพนกที่อยู่ในระยะไกลให้เห็นได้ชัดเจนมากขึ้น

กล้อง Telescope

กล้องส่องทางไกลแบบสองตาที่เลือกใช้ที่เหมาะสมแก่การดูนกควรมีกำลังขยายขนาด ๗ x ๓๐ เพราะมีน้ำหนักเหมาะสมมือ ภาพไม่แคบจนมองหานกยาก และไม่ขยายมากจนภาพสั่นไหวง่าย ขณะส่องดู ศีรษะควรระมัดระวัง การฝึกใช้กล้องในการดูนกจะเพิ่มอรรถรสในการดูนกด้วย

กล้องส่องทางไกลแบบสองตา (Binoculars)

2.2 **คู่มือดูนก** บอกภาพและรายละเอียดของนกไว้ อย่างชัดเจน เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ช่วยให้นักดูนกจำแนกชนิดนกที่พบได้รวดเร็วและถูกต้อง

2.3 **สมุดบันทึก** การจดบันทึกช่วยให้นักดูนกเก็บรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับนก ช่วงเวลาที่พบธรรมชาติที่พบเห็นแล้วนำมาทบทวนในภายหลังได้

2.4 **อุปกรณ์เสริมอื่น ๆ** เพื่อเพิ่มความสะดวกในการดูนกแต่ละครั้ง เช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง เข็มทิศ รวมทั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานที่และสภาพอากาศ

3. การแต่งกาย

การแต่งกายเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการเตรียมตัวก่อนออกไปดูนก นักดูนกจึงต้องแต่งกายพรางตัวให้กลมกลืนกับธรรมชาติเพื่อให้นักไม่ตื่นกลัว การเลือกเสื้อผ้าที่สวมใส่ควรเป็นสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เช่น สีเขียวเข้ม สีเทา หรือสีน้ำตาล ควรเป็นเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว กั้นการขีดข่วนจากสภาพแวดล้อม แต่งกายให้รัดกุม และให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ เช่น หากไปดูนกบนเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น ก็ควรนำเสื้อกันหนาวไปด้วย มีหมวกป้องกันศีรษะ และช่วยบังแดดเข้าตา รองเท้าควรเป็นชนิดหุ้มส้นกระชับพอดี และควรสวมถุงเท้าเพื่อป้องกันการเสียดสีจากการเดินมาก ๆ นอกจากนี้ควรเลือกเสื้อผ้าใส่สบาย

ดูนกที่ไหน

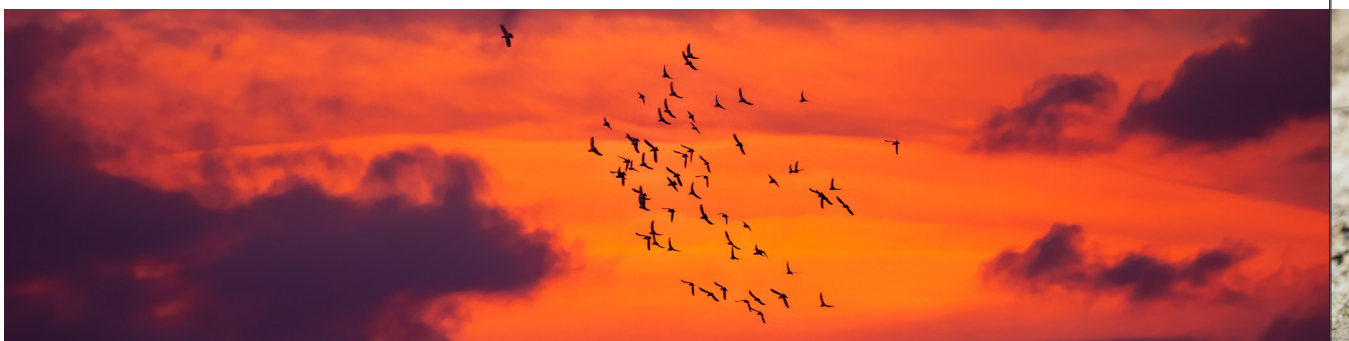
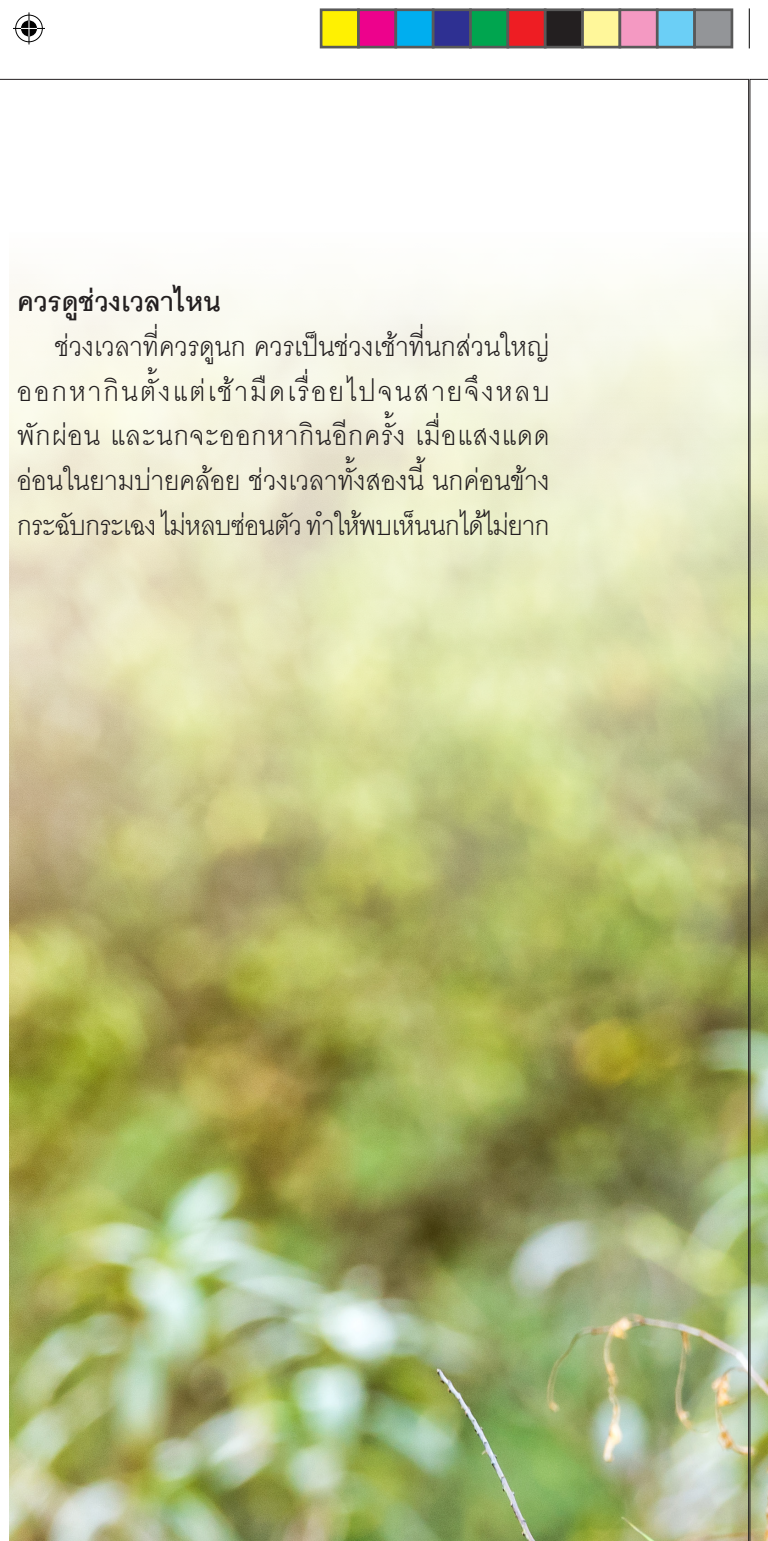
นักดูนกมือใหม่อาจเริ่มต้นดูนกใกล้บ้านก่อน เช่น ตามบริเวณสวนที่มีต้นไม้ร่มครึ้ม หรือบึงน้ำใส เพราะนกบริเวณดังกล่าวจะคุ้นกับคนทำให้สามารถจำแนกชนิดได้ง่ายกว่านกป่า เมื่อมีการคุ้นเคยกับการดูนกมากขึ้นจึงค่อยไปดูนกป่าหรือตามที่ต่าง ๆ ที่จำแนกชนิดได้ยากขึ้น การดูนกควรเปลี่ยนสถานที่ดูเพราะนกมีมากมายหลายชนิด และอาศัยในถิ่นอาศัยหลากหลาย ซึ่งทำให้นักดูนกมีโอกาสพบนกมากชนิดขึ้น อีกทั้งตามฤดูกาล ก็มีส่วนช่วยให้พบนกชนิดใหม่เพิ่มขึ้นด้วย

โดยเฉพาะนกย้ายถิ่นอพยพเข้ามาในช่วงฤดูหนาว การเลือกสถานที่และเวลาให้สัมพันธ์กัน เป็นสิ่งสำคัญในการดูนกควรเลือก เช่น ช่วงฤดูหนาวควรออกไปดูนกอพยพตามชายทะเล ช่วงฤดูฝนควรไปดูนกประจำถิ่นในป่า และควรศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่ที่จะไปประกอบในการดูนกด้วย

ควรดูช่วงเวลาไหน

ช่วงเวลาที่ควรดูนก ควรเป็นช่วงเช้าที่นกส่วนใหญ่ ออกหากินตั้งแต่เช้ามีดเรื่อยไปจนสายจึงหลบพักผ่อน และนกจะออกหากินอีกครั้ง เมื่อแสงแดดอ่อนในยามบ่ายคล้อย ช่วงเวลาทั้งสองนี้ นกค่อนข้าง กระฉับกระเฉง ไม่หลบซ่อนตัว ทำให้พบเห็นนกได้ไม่ยาก

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๓ เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔

ข้อควรปฏิบัติในการดูนก

การจัดกลุ่มนกกกลุ่มเล็ก ๆ ก็จะช่วยกันจำแนกชนิดนกได้ง่ายกว่า ทำให้มีโอกาสเห็นนกมากกว่ากลุ่มใหญ่ หากสามารถชวนผู้เชี่ยวชาญเรื่องนกไปด้วย ก็จะช่วยเสริมความรู้ได้มากขึ้น การปฏิบัติตนต้องพยายามทำตัวให้เงียบที่สุด และหลีกเลี่ยงการดูนกในบริเวณที่เป็นจุดเด่น อาจชมนกดูนกโดยหาต้นไม้กำบังตัว เมื่อพบนกแล้วพยายามจดจำรายละเอียดให้มากที่สุด ทั้งรูปร่าง สี ลักษณะ พฤติกรรม ฯลฯ แล้วเปิดคู่มือดูนกพิจารณาว่า เป็นนกชนิดใด พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดที่สำคัญลงสมุดบันทึกไว้ สิ่งที่ควรตระหนักสำหรับนักดูนกต้องคำนึงถึง ความรับผิดชอบที่มีต่อนกและธรรมชาติ ต้องละเว้นการกระทำใด ๆ ที่จะเป็นการรบกวนหรือทำอันตรายแก่นก

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับธรรมชาติ

เป็นการท่องเที่ยวซึ่งดำรงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของระบบนิเวศ (first hand ecosystem) และยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่ มักอยู่ในพื้นที่พื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539) กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติว่า เป็นแหล่งที่มีจุดเด่นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (nature attractions) และตัดขาดจากโลกภายนอก (solitude) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่ได้สัมผัสที่บ้าน นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวว่า หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมาย (destination) ของการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ตามประเภทของการท่องเที่ยว ดังนั้นสภาพทรัพยากรจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับตลาดการท่องเที่ยว นอกจากความดึงดูดใจในทรัพยากรแล้ว ในบางพื้นที่ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้นทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจึงหมายถึงรวมถึงศักยภาพในการประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย โดยได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (natural destination) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural destination) ซึ่งรวมเอาแหล่งท่องเที่ยวศาสนา ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี (historical, archaeological and regions destination) และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (art and culture and traditional destinations) เข้าไว้ด้วยกัน

CRMA

นายทหารย้ายออก

ลำดับ ยศ ชื่อ - สกุล

- ๑. พ.อ. ประมวล
- ๒. พ.ท. นิมิตร
- ๓. พ.ท. สรวุฒิ
- ๔. พ.ท. ธนกร
- ๕. ร.อ. จตุรพล

เรื่องพงษ์
จิตต์ดี
อินธิบาล
งามจรงค์จิต
กระทุ่มชนันท์

ตำแหน่งเดิม

- นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- หน.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อศจ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่

- ประจำ มทบ.๑๑
- หน.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา(อัตรา พ.อ.)
- ประจำ ยศ.ทบ.
- ผบ.ร้อย.ปตอ.1 พัน.6 (อัตรา ร.อ.)

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ ยศ ชื่อ - สกุล

- ๑. พ.อ. ไพศาล
- ๒. พ.อ. ประภาส
- ๓. พ.อ. วิชัย
- ๔. พ.อ. หญิง ชอภกา
- ๕. พ.อ. หญิง สมลักษณ์
- ๖. พ.อ. นิมิตร
- ๗. พ.อ. สรวุฒิ
- ๘. ร.อ. เกียรติกร

อุปพรพนธ์
พงษ์ทอง
อินศิริ
ประทุมทิพย์
ปริญีชา
จิตต์ดี
อินธิบาล
วิชโรสินธุ์

ตำแหน่งเดิม

- อจ.หน.รร.สพศ.ศสพ. (อัตรา พ.อ.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
- นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
- ประจำแผนก กบ.ทบ. (อัตรา ร.อ.)

ตำแหน่งใหม่

- อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- ประจำ รร.จปร.
- ประจำ รร.จปร.
- ประจำ รร.จปร.
- ประจำ รร.จปร.
- ประจำ รร.จปร.
- ประจำกอง กกบ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ ยศ ชื่อ - สกุล

- ๑. พ.อ. ประมวล
- ๒. พ.อ. บุญโฮม
- ๓. พ.อ.หญิง ประภารัตน์
- ๔. พ.อ. กิจจา
- ๕. พ.อ.หญิง สมใจ
- ๖. พ.อ. สุวัฒน์วงศ์
- ๗. พ.อ.หญิง งามนิจ
- ๘. พ.ท. เกียรติศักดิ์
- ๙. พ.ท. สำเริง
- ๑๐. พ.ต.หญิง เพ็ญธนา
- ๑๑. พ.ต.หญิง อรรมภา
- ๑๒. พ.ต. วิทยากร
- ๑๓. ร.อ. สมชาย
- ๑๔. ร.อ.หญิง เบญจภรณ์
- ๑๕. ร.อ.หญิง กมลรัตน์

เรื่องพงษ์
ทาสีขาว
จันทวาลย์
ศรีเมือง
คงศิลป์
จันทร์ฉายแสง
สุขเกษม
เคนกิจ
คล้ายมงคล
สมานพันธุ์
เศรษฐนันท์
วิเศษนคร
คันททอง
พันธุ์นิล
กลิ่นสุคนธ์

ตำแหน่งเดิม

- ประจำ รร.จปร.
- อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- ประจำแผนก สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- ครูฝึก กพศ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
- รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- รรก.ประจำแผนก สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่

- นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- หน.กทศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร.(อัตรา พ.อ.)
- หน.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร.(อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- อจ.กพศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
- ประจำแผนก สปร.รร.จปร.(อัตรา พ.ต.)

ปรับตำแหน่งทางวิชาการ

ลำดับ ยศ ชื่อ - สกุล

- ๑. พ.อ. บุญอนันต์
- ๒. พ.ท. พงศ์กฤษณ์
- ๓. พ.ท. พีรศักดิ์

อนันต์เสาวภาคย์
รุ่งสุข
เยี่ยมลออ

ตำแหน่งเดิม

- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)

ตำแหน่งใหม่

- ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
- ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
- ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)

เลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร

ลำดับ ยศ ชื่อ - สกุล

- ๑. จ.ส.อ. ชัยย์อัครตรา

วิรุฬหสิน

คุณวุฒิ

เลื่อนฐานะฯ (ไม่ใช้คุณวุฒิ)

ตำแหน่งใหม่

ประจำแผนก กทท.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘
กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓
นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิทยาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์

คณะที่ปรึกษา	คณะที่ปรึกษา	กองอำนวยการ	กองบรรณาธิการ		
ที่ปรึกษา		ผู้อำนวยการ	บรรณาธิการ		
พล.อ. วรวิทย์	พรรณสมัย	พล.ท. จิรเดช	กมลเพชร	พล.ต. วิชาติ	เอี่ยมไพจิตร
พล.อ. ปริญญญา	สมสุวรรณ	รองผู้อำนวยการ		ผู้ช่วยบรรณาธิการ	
พล.อ. ดนัย	มีชูเวท	พล.ต. ปิยะพงศ์	กลั่นพันธุ์	พ.อ.หญิง ณัฐมล	ธงหาร
พล.อ. พอล	มณีนรินทร์	พล.ต. ศุภชัย	ศรีหอม	พ.ท.หญิง อวีวรรณ	ตะภาพงศ์
พล.อ. ชาญชัย	ยศสุนทร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ		ประจำกองบรรณาธิการ/พิสูจน์อักษร	
พล.อ. ถกตเกียรติ	นวลยง	พล.ต. วิชาติ	เอี่ยมไพจิตร	พ.ท.หญิง ชื่นหทัย	สุริยโสภณพันธ์
พล.อ. สิทธิพล	ชินสำราญ	พล.ต. สิทธา	สารบุตรานนท์	พ.ต.หญิง จัตุภรณ์	ยศสุนทร
พล.อ. ณัฐวุฒิ	ชุนหะนันท์	พล.ต. อองอาจ	พิมพ์พันธ์	พ.ต.หญิง มัทวัน	ชุมทอง
พล.ท. กานต์	พินยนิศาสตร์	กรรมการ		ร.อ.หญิง นิสากร	จันทสร
พล.ต. จิระ	เหล้าจรัสจักร	พ.อ. อำนวย	แย้มผกา	ร.อ.หญิง เมญจภรณ์	พันธุ์นิล
		พ.อ. นันทยศ	บุชา	พ.ต.หญิง อัมภา	ช่างเกวียน
		พ.อ. ศักดิ์ระวี	พึงเย็น	ร.ท.หญิง ชุตินา	ว่านเครือ
		พ.อ. ชัยณรงค์	แก้วประสิทธิ์	ร.ท.หญิง สารีตา	เขี้ยววง
		พ.อ. ณรงค์	ภักดีศุภผล	ฝ่ายการเงิน	
ผู้จัดการ		พ.อ. ปริญญญา	รุ่งเรือง	ร.ท.หญิง ศศินันท์	คงศิริ
พ.อ. อำนวย	แย้มผกา	พ.อ. เสกสิทธิ์	ศิริพละ	จ.ส.ท. กฤษฎาภรณ์	पालะสิทธิ์
ผู้ช่วยผู้จัดการ		พ.อ. กานต์วิเศษ	พลตรีธนะกุล	ฝ่ายศิลป์/ช่างภาพ	
พ.อ.หญิง ศราวดี	พันธุ์พฤกษ์	พ.อ. คำศักดิ์	นิภาพันธ์	จ.ส.อ. สุนทร	พัชนี
ผู้พิมพ์/โฆษณา		กรรมการ/ฝ่ายกฎหมาย		จ.ส.อ. สุรัชชัย	พงษ์ปฏิเมศร์
พล.ต. วิชาติ	เอี่ยมไพจิตร	พ.อ. ชำนาญ	สังข์ทอง	จ.ส.อ. สมหมาย	พุทธา
ฝ่ายจัดพิมพ์/โฆษณา		กรรมการ/เหรียญ		ฝ่ายติดต่อประสานงาน	
พ.ท.หญิง ภรณ์การ์	วรรณสงค์	พ.อ. อมรฤทธิ	แผ้วสกุล	ส.ท.หญิง นัฐนิชา	ถาวรฤทธิ
ฝ่ายจัดส่ง		กรรมการ/เลขานุการ		น.ส. วราภรณ์	ไวยภาษา
ร.ท. สุนันท์	เชื้อเถาว์	พ.อ. ตริบดีพันธ์	จิตรีศรีอร่าม		
จ.ส.อ. เกียรติพล	พงศ์ทองกุล	กรรมการ/ผช.เลขานุการ			
ส.ท. ไสภณ	เมืองบุญชู	พ.ท. สุริยา	รอดสิน		
นาง นันทวดี	ขุนสะอาดศรี				
น.ส. กนกนันท์	ปาจันทร์				
นาย ปฐม	กอบแก้ว				
นาย ณัฐวุฒิ	เอมแย้ม				
นาย บุญเชิดธนทร์	เกษมสวัสดิ์				
ฝ่ายธุรการ					
ส.ท. ธนาธิป	พวงสุนทร				

เสนาศึกษา

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา/กองบรรณาธิการ : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๘ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๖๙ - ๔, และ ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑ - ๓ โทรสาร ๒๒๕๒๑, ๐ ๒๒๖๗ ๕๔๑๐ e-mail : sena.crma.64@gmail.com

- การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๘ โดยธนาคารดิจิทัลส่งจ่าย ปณฝ.ร.จปร. ในนาม เหรียญนิตยสาร โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๖๙ - ๔ ต่อ ๒๒๑๐๔, ๒๒๗๔๔, ๐๙๗ - ๐๐๕๔๓๙๔ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิกฯ พร้อมหลักฐานการ ชำระเงิน มาที่เหรียญ
- การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๖๙ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑ - ๓
- อัตราค่าบริการ ๑ ปี ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจำการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผัง. ของหน่วย บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา • พล.ต. วิชาติ เอี่ยมไพจิตร

กองการพลศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

สงวนลิขสิทธิ์ - ไม่สามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

